

Informe anual 2002
121è Exercici

BancSabadell

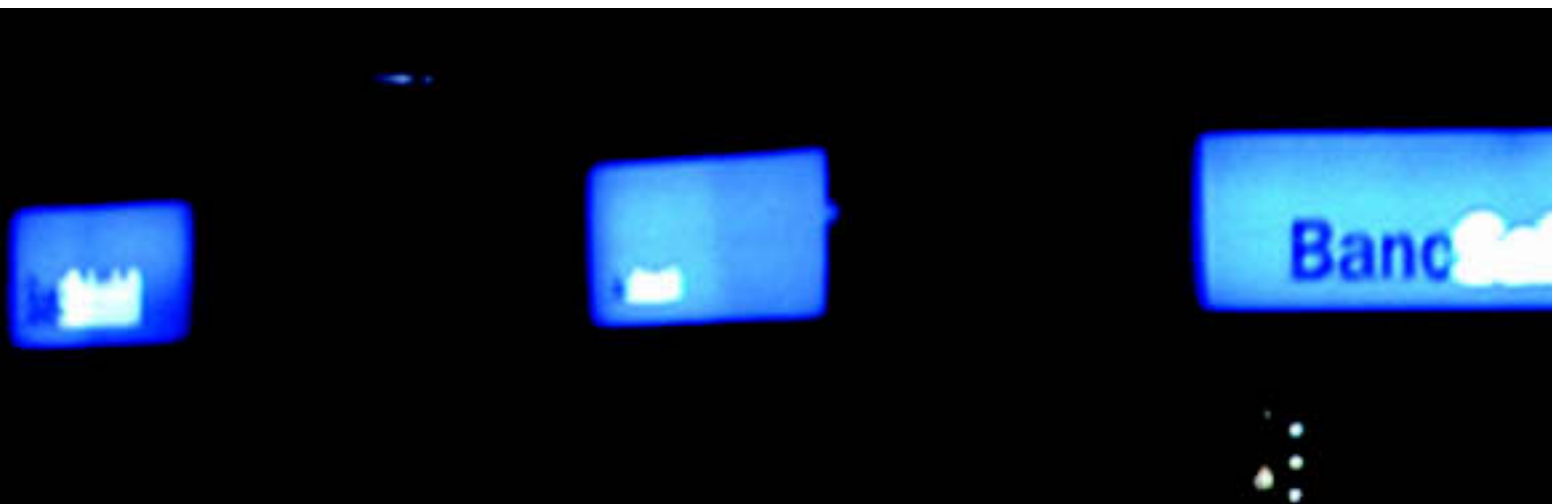

Informe anual 2002
121è Exercici

BancSabadell

4	Carta del President	
6	Dades del Grup	
8	L'acció Banc Sabadell	
12	Creixement i consolidació	34 Negoci
15	Informe financer	34 Expansió i canals
16	Balanç	36 Banca Comercial
23	Compte de resultats	37 Banco Herrero
29	Informació complementària de les empreses del Grup	39 Solbank
		40 Banco Asturias
		41 ActivoBank
		42 Banca d'Empreses
		44 Banca Privada
		45 Banca Assegurances
		47 Gestió d'actius
		48 BS Internacional

49	Negocis complementaris de capital
49	Immobiliària
50	Capital-desenvolupament
50	Altres bancs i societats participades
51	Tresoreria i Mercat de Capitals
53	Riscos i <i>ratings</i>

82	Consell d'Administració
84	Comissió Executiva
86	Equip directiu

56	Tecnologia	89	Informació legal
58	Gestió de les persones i el coneixement	91	Informe d'auditoria
60	Qualitat	92	Comptes anuals
62	Compliment normatiu	140	Informe de gestió
63	Projecció exterior i retorn social		
66	Informe anual del Govern Corporatiu		
		145	Dades de contacte amb el Grup

Carta del President

Benvolguts/udes accionistes,

Em complau presentar-vos l'Informe anual corresponent a l'any 2002, un exercici marcat per la desacceleració econòmica als principals països de l'OCDE i per un increment de la incertesa sobre el futur, factors que han motivat un entorn econòmic molt negatiu als mercats borsaris i, al mateix temps, han provocat successives reduccions dels tipus d'interès, fets tots ells que han definit un escenari difícil per a les entitats financeres.

Aquest context internacional incert ha tingut repercussions importants en l'economia espanyola, si bé no ha estat un obstacle perquè aquesta s'hagi comportat millor que la de la majoria dels nostres socis europeus amb un creixement del PIB del 2% i un manteniment de la creació de l'ocupació al llarg de l'any.

Durant el 2002, l'esperada recuperació econòmica s'ha anat allunyant arreu del món, ajudada pel clima d'intranquil·litat general que han provocat, primer, els episodis de greus irregularitats societàries arreu i les crisis del sector tecnològic i de l'Amèrica Llatina i, després, l'ambient prebèl·lic i de tensions en els equilibris polítics internacionals.

En aquest entorn, el Banc ha completat un exercici de consolidació important amb uns resultats ajustats a l'objectiu que s'havia fixat per a l'any. La inversió en clients i els recursos gestionats s'han incrementat un 13,3% i un 7%, respectivament, mentre

que el benefici net atribuït ha estat un 1,8% superior al del 2001, després d'un important esforç d'inversió i sanejament.

Iniciat fa quatre anys, el procés de renovació tecnològica del Grup ha progressat significativament aquest exercici amb l'entrada en funcionament del nucli central de la nova plataforma i, alhora, s'ha avançat notablement cap a la unificació dels sistemes de les diferents entitats que formen avui el Grup com a conseqüència de les adquisicions efectuades (Solbank, Banco Herrero, ActivoBank).

El Banc ha afermat el seu model d'actuació comercial, estructurat per negocis, amb una clara delimitació de responsabilitats executives i amb marques diferents que recullen ofertes territorials i comercials diferenciades, la qual cosa possibilita no sols el creixement assolit durant l'any 2002, sinó que també configura un model estable sobre el qual es basarà el creixement de l'entitat.

La prudència i una major transparència comptable i l'aplicació de les millors pràctiques de govern societari han estat preocupacions constants del Consell d'Administració, havent estat tasques prioritàries la consolidació del sistema de govern que tenim reglamentat des de l'any 2000 i la introducció d'aquells petits retocs, que, després del corresponent debat, s'han cregut adequats a les recomanacions de l'Informe de l'anomenada Comissió Aldama, constituïda pel Govern i que recull recomanacions de bon govern societari.

A l'informe que tenen a les mans, trobaran informació àmplia sobre el sistema de govern de la societat i de les diferents partides comptables del balanç i del compte de resultats consolidats, i també l'informe legal auditat i una exposició detallada de les diferents activitats desenvolupades pel Banc i el seu Grup durant l'any 2002, ja siguin derivades del negoci o bé complementàries de l'activitat financera pròpia, les quals donen relleu i projecció a l'entitat i els seus accionistes.

El Banc Sabadell ha tancat l'any extremant els criteris de prudència, havent fet l'esforç que calia per situar-se en una posició competitiva més bona i per possibilitar el creixement futur; s'han superat els obstacles tecnològics i gairebé s'ha completat la integració de les entitats fusionades. Avui, doncs, el Banc està preparat per ser més eficient i competitiu i per poder afrontar l'any 2003 i els següents amb optimisme.

Ben cordialment,
Josep Ollé i Creus

Abril de 2003

Dades del Grup

En milers d'euros

Magnituds	2002	2001	% 02/01
Fons propis (*)	2.050.348	2.355.664	(13,0)
Actius totals	27.224.222	26.547.498	2,5
Inversió creditícia bruta de clients	21.382.665	18.876.855	13,3
Recursos de clients en balanç	20.954.679	19.746.270	6,1
dels quals: dipòsits de clients	19.169.389	17.832.466	7,5
Patrimoni en fons d'inversió	4.569.605	4.669.690	(2,1)
Patrimoni en fons de pensions	1.522.807	1.348.559	12,9
Provisions matemàtiques d'assegurances	2.253.352	1.871.180	20,4
Recursos gestionats de clients	27.439.343	25.648.979	7,0

En milers d'euros

Resultats			
Marge d'intermediació	714.379	703.124	1,6
Marge bàsic	999.447	983.645	1,6
Marge ordinari	1.008.064	1.040.023	(3,1)
Marge d'explotació	291.999	433.242	(32,6)
Benefici abans d'impostos	260.279	361.707	(28,0)
Benefici atribuït al Grup	220.416	216.510	1,8

Ràtios	%	%	
<i>Rendibilitat i eficiència:</i>			
ROA (benefici net sobre actius totals mitjans)	0,86	0,93	
ROE (benefici atribuït al Grup sobre recursos propis mitjans) (**)	13,56	15,51	
Eficiència (despeses generals d'administració sobre marge ordinari)	66,18	53,29	
Eficiència bàsica (despeses generals d'administració sobre marge bàsic)	66,75	56,34	
<i>Ràtios de capital (normativa BIS):</i>			
Total	11,85	11,46	
TIER I	8,16	8,72	
<i>Gestió del risc:</i>			
Ràtio de morositat	0,47	0,46	
Ràtio de cobertura de morositat	351,07	334,94	
Ràtio de cobertura de morositat (amb garanties hipotecàries)	373,71	359,19	

Mitjans	Nombre	Nombre
Oficines	921	918
Empleats	7.637	7.788

El 31 de desembre

Accions		
Nombre d'accions	204.002.736	204.002.736
Nombre d'accionistes	48.977	50.573
Valor de cotització de l'acció (euros)	13,80	14,90
Benefici per acció (euros)	1,08	1,06
Dividend per acció (euros)	0,50	0,50
Dividend total (milers d'euros)	102.001	102.001

(*) Després de la distribució de resultats.

(**) Sense incloure primes d'emissió complementàries de les accions emeses per a l'operació de canvi amb el Banco Comercial Português, S.A. i Caixa Holding, S.A. Si s'hi incloguessin, la ROE seria del 10,02% el 2002 i del 9,59% el 2001.

L'acció Banc Sabadell

Després de gairebé dos anys de cotització des que van sortir a borsa, el dia 18 d'abril de 2001, les accions del Banc Sabadell s'han convertit en una alternativa d'inversió interessant per als inversors que volen obtenir una bona rendibilitat per dividend i assumir un risc moderat.

El Banc Sabadell ha consolidat durant aquest temps una base d'accionistes que s'acosta als 50.000, nombre que contrasta favorablement amb els 40.212 accionistes que tenia el Banc quan va sortir a borsa.

	2002	2001	2000
Trams d'accions	Nombre d'accionistes	Nombre d'accionistes	Nombre d'accionistes
Fins a 3.500	41.781	43.273	32.482
de 3.501 a 35.000	6.532	6.628	6.934
de 35.001 a 70.000	385	397	410
de 70.001 a 350.000	257	255	249
més de 350.000	22	20	22
Total	48.977	50.573	40.097

	2002		
Nombre d'accions	Nombre d'accionistes	Accions per trams	% Sobre capital
Fins a 3.500	41.781	29.876.673	14,65
De 3.501 a 35.000	6.532	61.789.939	30,29
De 35.001 a 70.000	385	18.675.734	9,15
De 70.001 a 350.000	257	33.504.789	16,42
més de 350.000	22	60.155.601	29,49
Total	48.977	204.002.736	100,00

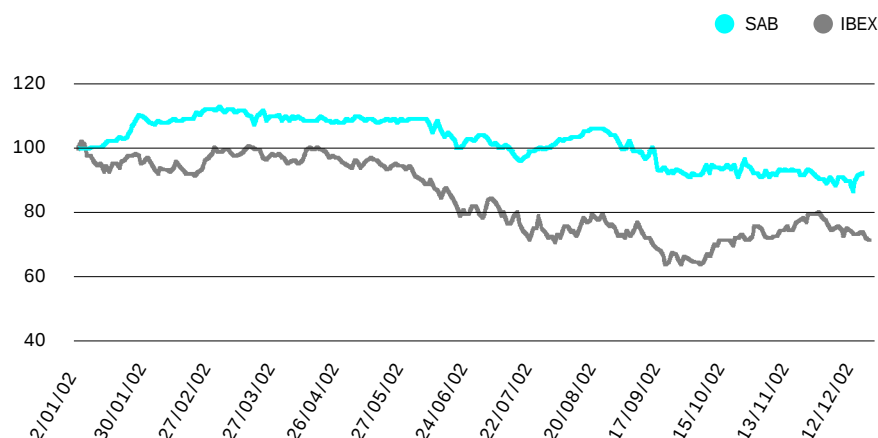
L'evolució de l'acció Banc Sabadell durant l'exercici de 2002 no ha estat aliena a la situació general dels mercats borsaris, que, aquest any, han aprofundit encara més en la crisi que travessen d'ençà de l'esclat de la bombolla tecnològica, l'any 2000.

Durant el 2002, els mercats han hagut de digerir, entre altres coses: les conseqüències dels atemptats de l'11 de setembre de 2001, que van accentuar la crisi mundial i van llastar els comptes de resultats de les grans companyies internacionals; els escàndols comptables de destacades empreses nord-americanes (Enron i WorldCom, entre altres), que van deteriorar la confiança dels inversors als mercats; la crisi d'Amèrica Llatina, encapçalada per Argentina i encomanada als seus veïns del Mercosur, a la qual es va afegir la incertesa que es va estendre als mercats financers pel futur polític del Brasil, amb les conseqüències que aquesta crisi ha comportat per als comptes de les empreses espanyoles amb més interessos en aquesta regió, i, finalment, les tensions geopolítiques internacionals, amb l'amenaça de guerra entre els Estats Units i l'Iraq com a exponent més clar, un fet que ha imposat un clima d'inseguretat amb l'efecte consegüent sobre el preu del petroli, que torna a constar com un obstacle per a la recuperació econòmica mundial.

Tot i això, l'evolució del preu de l'acció Banc Sabadell s'ha comportat millor que el mercat i s'ha situat, durant bona part de l'any, per sobre del preu de l'exercici anterior. L'acció va assolir el màxim anual l'11 de març de 2002, quan va arribar als 16,87 euros.

Com es pot apreciar al quadre adjunt, l'índex selectiu de referència de la borsa espanyola, l'IBEX 35, havia baixat un 28,11% des de l'inici de l'any 2002, mentre que el preu de l'acció SAB només havia baixat un 7,38%. En acabar l'exercici de 2002, el preu de cotització de l'acció Banc Sabadell va ser de 13,80 euros, la qual

cosa equival a una capitalització borsària de 2.815 milions d'euros i situa l'entitat en el tretzè lloc per capitalització, si es compara amb les societats seleccionades que cotitzen a l'IBEX 35, la qual cosa, en cas de formar-ne part, situaria l'acció Banc Sabadell a la meitat superior d'aquest índex selectiu de referència.

Pel que fa a la liquiditat de l'acció, el volum mitjà de títols negociats diàriament durant l'exercici s'ha situat al voltant de les 59.000 accions (equivalent a una rotació del capital del 0,60% mensual). S'observa, a més a més, una tendència a l'alça al llarg de l'any (el volum mitjà, els mesos de novembre i desembre, es va situar en els 73.106 i 101.096 títols diaris, respectivament).

Mes	Cotització última euro	Cotització màxima euro	Cotització mínima euro	IBEX final de mes	Volum mitjà diari (títols)
Desembre de 2001	14,90			8.397,6	
Gener de 2002	16,25	16,25	14,81	8.050,4	44.577
Febrer de 2002	16,50	16,63	16,00	8.135,5	61.187
Març de 2002	16,72	16,87	15,50	8.249,7	62.529
Abril de 2002	16,20	16,59	16,05	8.154,4	58.405
Maig de 2002	16,29	16,45	16,06	7.949,9	50.603
Juny de 2002	15,08	16,35	14,85	6.913,0	55.222
Juliol de 2002	14,90	15,59	14,00	6.249,3	53.045
Agost de 2002	15,83	15,90	14,75	6.435,7	30.908
Setembre de 2002	13,88	15,83	13,80	5.431,7	55.796
Octubre de 2002	14,49	14,49	13,58	6.139,4	61.387
Novembre de 2002	13,99	14,15	13,56	6.685,6	73.106
Desembre de 2002	13,80	13,95	12,96	6.036,9	101.096
Variació	-7,38%			-28,11%	

Com es va avançar quan es va tancar l'exercici anterior, durant l'any 2002 s'ha desenvolupat un Programa de Relacions amb Inversors Institucionals mitjançant el qual s'han dut a terme visites personalitzades als principals bancs, gestores de fons d'inversió i de pensions, companyies d'assegurances, etc. situats a les places financeres europees més importants (Londres, París, Frankfurt, Munic, Ginebra, Zuric, Dublín, Milà, Madrid i Barcelona).

En totes les visites es va poder contrastar un interès creixent per invertir en les accions del Banc Sabadell, cosa que es materialitza en el seguiment, dia a dia, de l'evolució de l'acció, atès que encaixa en els objectius d'inversió d'aquests inversors institucionals pel que fa a la capitalització borsària del Banc. En relació amb els volums de negociació, l'acció s'hauria de situar en els nivells que aquests inversors s'autoimposen per entrar en el capital d'una entitat i que encara són més grans que els volums observats en l'acció SAB, si bé els volums dels últims mesos de l'any la situen en el camí correcte perquè es pugui incorporar a les carteres d'aquests inversors institucionals.

A continuació, es detallen algunes de les dades més significatives de l'evolució de l'acció i del Grup els sis darrers anys i també les ràtios borsàries més importants de l'acció en acabar l'exercici.

	(1) Nombre d'accions*	(2) Cash flow	(2) Benefici total	(2) (3) Recursos propis	(3) (4) Valor comptable per acció
1997	140,9	278,6	135,0	861	6,11
1998	140,9	307,5	155,4	963	6,84
1999	156,1	340,7	176,0	1.182	7,57
2000	173,4	426,2	199,4	1.595	9,20
2001	204,0	519,9	216,5	2.356	11,55
2002	204,0	420,2	220,4	2.050	10,05

* Nombre ajustat per les ampliacions fetes per al BCP (any 2000) i "la Caixa" (any 2001) i l'ampliació alliberada feta l'any 2001.

(1) Milions d'accions.

(2) Milions d'euros.

(3) El volum de recursos propis i el valor comptable per acció han disminuït a conseqüència de l'amortització de fons de comerç generat en la compra de Banco Herrero contra prima d'emissió d'accions.

(4) Euros.

Preu 30.12.2002	13,80
PER 2002	12,77 x
P/VC (5) 2002	1,37 x
P/CF (6) 2002	6,70 x
Rendibilitat dividend 2002	3,62%

(5) Preu/Valor comptable

(6) Preu/Cash-flow

Creixement i consolidació

El Grup Banc Sabadell ha tancat l'any 2002 havent aconseguit els objectius que s'havia fixat en iniciar-lo: un creixement significatiu, la consolidació de les operacions corporatives dutes a terme els últims anys i la unificació dels sistemes d'informació i de comunicació.

La renovació tecnològica iniciada el 2000 ha assolit aquest any 2002 el seu punt àlgid amb l'entrada en funcionament dels mòduls principals de la nova plataforma informàtica del Grup, fet destacat que obre excel·lents perspectives pel que fa a l'increment de la productivitat i la millora de la ràtio d'eficiència.

El mes de juliol es va fer la migració cap als nous sistemes i es va arribar a la fase principal del projecte iniciat ara fa tres anys de cara a unificar en una sola plataforma totes les societats del Grup, procés que implica una inversió total de 96 milions d'euros en cinc anys, el 70% dels quals ja s'han emprat en tancar l'exercici de l'any 2002.

El Grup disposa ara de la millor tecnologia per encarar els pròxims anys amb la tranquil·litat de poder assegurar un servei competitiu i de qualitat als clients i amb l'homogeneïtat interna i l'escalabilitat suficients per absorbir el creixement futur, ja sigui orgànic o derivat dels processos d'integració.

L'exercici de l'any 2002 s'ha tancat amb un balanç consolidat de 27.224,22 milions d'euros, un 2,5% més que l'any passat. El 31 de desembre de 2002, el compte de resultats consolidat totalitzava un benefici net de 231,18 milions d'euros, un 2,3%

superior al de l'any 2001. Un cop distribuïts els beneficis a minoritaris, el resultat net atribuït ha estat de 220,42 milions d'euros, amb un increment interanual de l'1,8%.

La inversió bruta a clients ha augmentat un 13,3%, fins als 21.383 milions d'euros. Els recursos gestionats de clients s'han situat en els 27.439,34 milions d'euros, un 7% més que fa un any, i els recursos en balanç han assolit els 20.954,68 milions d'euros, un 6,1% més que l'any passat.

Aquests increments d'inversió i de recursos s'han obtingut, a més a més, mantenint la ràtio de morositat estable (0,47%), entre les millors de la banca espanyola. La cobertura sobre riscos en mora és ara del 351,07% i arriba al 373,71% si es tenen en compte les garanties hipotecàries formalitzades.

El grup immobiliari, amb la societat filial Landscape al capdavant, ha assolit la seva maduresa l'any 2002 i s'ha consolidat com un dels més actius del seu sector, amb una aportació molt positiva als resultats del Grup, ja que ha assolit una inversió total de 744 milions d'euros.

D'altra banda, l'any 2003 entrarà en funcionament el nou edifici que Landscape ha construït a Sant Cugat del Vallès amb una inversió de 30 milions d'euros, destinat al lloguer d'oficines i que acollirà, entre altres coses, unitats adscrites a diferents direccions de negoci del Grup.

El Banc Sabadell ha pres el control del banc per Internet ActivoBank amb la com-

pra del 53,38% del capital social al Banco Comercial Português i altres accionistes minoritaris. La seva integració al Grup farà possible una notable ergonomia de costos i sinergies amb la banca comercial, perquè permetrà a tot el Grup utilitzar el valor afegit derivat de la inversió tecnològica efectuada a ActivoBank i, al mateix temps, aquesta entitat s'acosta al *break-even* i millora notablement la seva rendibilitat a mitjà termini.

ActivoBank és una de les marques capçalera de banca directa i serà, a partir d'ara, la marca del Grup en banca a distància per Internet.

La compra d'ActivoBank ha comportat també el 100% de l'agència de valors Ibersecurities, entitat destinada a ser un *broker* de referència al mercat espanyol, cosa que permetrà al Grup reforçar l'aportació de valor als clients en les àrees de gestió d'actius, banca privada i banca personal.

L'any 2002, ple d'incertesa i volatilitat als mercats financers, ha estat especialment bo per al negoci de banca-assegurances –que inclou la comercialització d'assegurances i plans i fons de pensions–, ha crescut un 15% i ha augmentat un 28,4% la seva aportació als beneficis consolidats. Els contractes d'assegurances, com a conseqüència de la intensa tasca comercial que s'ha dut a terme, s'han incrementat un 24,8% i les primes d'assegurances de risc han estat un 33,8% superiors a les registrades l'any passat, en tancar l'exercici.

L'operativa en capital desenvolupament, que el Grup duu a terme per mitjà de les societats Bidsa i Aurica XXI, ha estat una altra de les activitats consolidades l'any 2002. S'han superat els 100 milions d'euros d'inversió, en participacions minoritàries en empreses amb rendibilitat contrastada i projectes sòlids de desenvolupament.

Entre els projectes de negoci que s'han anat posant en marxa al si del Grup en anys anteriors i que s'han consolidat l'any 2002 destaquen Dexia Sabadell Banco Local i BancSabadell d'Andorra.

Dexia Sabadell Banco Local, entitat dirigida al finançament a mitjà i llarg termini de les administracions públiques –constituïda juntament amb el grup franco-belga Dexia–, superava, en tancar l'exercici, els 2.000 milions d'euros d'inversió i ha produït una rendibilitat positiva l'any 2002.

Banc Sabadell d'Andorra, entitat del Grup que compta amb destacats i nombrosos socis andorrans, ha assolit el *break-even* l'any 2002 i encara el nou exercici amb expectatives positives de beneficis. El 31 de desembre passat, aquest banc gestionava uns recursos de 456,10 milions d'euros, mentre que la inversió creditícia era de 89,30 milions d'euros.

En el transcurs de l'exercici, s'ha consolidat l'organització interna i el model de negoci i s'han establert les corresponents directrius d'actuació comercial i d'eficiència. El Banc Sabadell i el seu Grup compten ara amb un equip directiu conjuntat i una

organització forta i ben enfocada als clients, que s'estructura per negocis i marques diferents, especialitzades segons segments i àrees territorials.

D'altra banda, ha continuat el reforçament de l'equip directiu i la renovació de la plantilla i s'han aconseguit importants acords amb els representants del empleats. Aquests acords han permès formalitzar l'homologació de les condicions salarials i dels beneficis socials de tots els empleats del Grup i aprovar un nou reglament del Pla de Pensions de la plantilla i la seva total exteriorització, amb la qual cosa s'ha aconseguit la plena homogeneïtzació de tots els seus beneficiaris.

Informe financer

Balanç consolidat

En milers d'euros

Actiu	2002	2001	% 02/01
Caixa i dipòsits a bancs centrals	356.282	497.531	(28,4)
Deutes de l'Estat	883.611	378.512	133,4
Entitats de crèdit	2.430.132	3.711.126	(34,5)
Crèdits sobre clients	20.727.341	18.735.305	10,6
Obligacions i altres valors de renda fixa	737.063	733.176	0,5
Accions i participacions	551.116	540.879	1,9
Fons de comerç de consolidació	217.664	674.006	(67,7)
Actius materials	454.860	448.171	1,5
Pèrdues en societats consolidades	99.899	90.589	10,3
Comptes de periodificació i altres actius	766.254	738.203	3,8
Total actiu	27.224.222	26.547.498	2,5

En milers d'euros

Passiu	2002	2001	% 02/01
Entitats de crèdit	2.796.113	2.595.413	7,7
Dèbits a clients	17.234.210	16.974.409	1,5
Dèbits representats per valors negociables	3.125.262	2.467.654	26,6
Comptes de periodificació i altres passius	796.699	963.050	(17,3)
Fons per a riscos generals i altres provisions	138.255	370.154	(62,6)
Passius subordinats	595.207	304.207	95,7
Recursos propis	2.044.823	2.334.908	(12,4)
Interessos minoritaris	262.478	311.818	(15,8)
Beneficis consolidats de l'exercici	231.175	225.885	2,3
Total passiu	27.224.222	26.547.498	2,5

En milers d'euros

Comptes d'ordre	2002	2001	% 02/01
Passius contingents	3.218.817	2.773.942	16,0
Compromisos	7.914.469	6.435.537	23,0
Total comptes d'ordre	11.133.286	9.209.479	20,9

Inversió creditícia

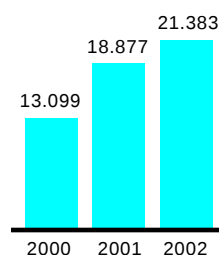
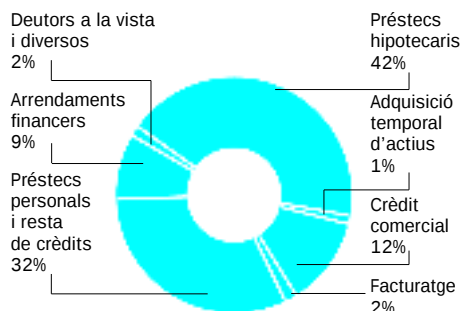
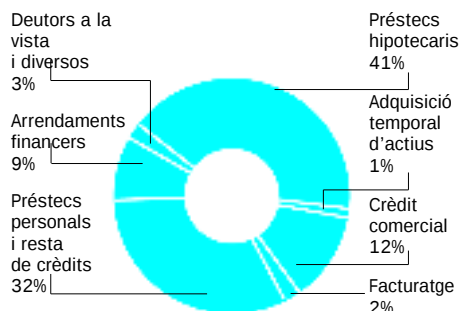
Fins al 31 de desembre, la inversió creditícia bruta de clients ha augmentat un 13,3% i puja a 21.383 milions d'euros. En inversió destaquen els préstecs hipotecaris, que s'incrementen 1.909 milions d'euros, un 25,1% més en relació amb l'any passat. En aquest apartat, cal destacar el finançament a promotors, que ha augmentat un 33%.

També han crescut molt, el 110,5%, els actius titulitzats, a causa de la titulització que es va fer el juny de 2002 per un import de 600 milions d'euros.

Destaca, així mateix, en el sector resident, l'augment dels comptes de crèdit, que ho han fet en 507 milions d'euros, un 17,8%.

L'increment del 15% que hi ha hagut en els productes de lísing i facturatge manté la trajectòria positiva d'aquests actius que va començar uns anys abans.

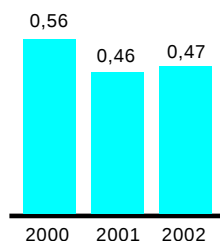
	2002	2001	% 02/01
Crèdit a les administracions públiques	114.932	222.566	(48,4)
Crèdit comercial	2.267.762	2.120.304	7,0
Préstecs amb garantia hipotecària	8.425.504	7.004.854	20,3
Préstecs personals	2.616.500	2.581.505	1,4
Comptes de crèdit	3.358.669	2.852.165	17,8
Deutors amb altres garanties reals	274.793	182.189	50,8
Deutors a la vista i diversos	323.530	444.533	(27,2)
Adquisició temporal d'actius	218.437	260.622	(16,2)
Arrendament financer	1.754.690	1.533.138	14,5
Operacions de facturatge	461.534	400.764	15,2
Crèdit al sector resident	19.701.419	17.380.074	13,4
Crèdit comercial	31.168	27.558	13,1
Préstecs amb garantia hipotecària	274.410	215.763	27,2
Préstecs personals	697.590	963.200	(27,6)
Comptes de crèdit	70.284	70.433	(0,2)
Deutors amb altres garanties reals	33.640	22.764	47,8
Deutors a la vista i diversos	25.086	27.784	(9,7)
Arrendament financer	9.553	4.384	117,9
Operacions de facturatge	218	208	4,8
Crèdit al sector no resident	1.141.949	1.332.094	(14,3)
Actius dubtosos	102.544	88.968	15,3
Total inversió creditícia bruta	21.060.844	19.023.702	10,7
Fons de insolvències	(333.503)	(288.397)	15,6
Total inversió creditícia neta	20.727.341	18.735.305	10,6
Adquisició temporal d'actius i altres	(497.468)	(536.032)	(7,2)
Actius titulitzats	819.289	389.185	110,5
Fons d'insolvències	333.503	288.397	15,6
Total inversió creditícia bruta de clients	21.382.665	18.876.855	13,3

Inversió creditícia
bruta de clients
En milions d'eurosCrèdit al sector resident
el 31.12.2002Crèdit al sector resident
el 31.12.2001

Gestió del risc

La política de control rigorós del risc i el seu meticulós seguiment han permès que, el 31 de desembre de 2002, la ràtio de morositat (0,47%) es mantingui pràcticament en els mateixos nivells que l'exercici anterior (0,46%), de manera que ha estat una de les millors de la banca espanyola. La cobertura ha arribat al 351,07% i, si es tenen en compte les garanties hipotecàries, és del 373,71%.

Ràtio de morositat (%)

En milers d'euros

	2002	2001	% 02/01
Riscos morosos i dubtosos			
Saldo inicial de l'exercici (1 de gener)	100.861	84.347	19,6
Increment per nova morositat	172.480	118.200	45,9
Recuperacions	(97.021)	(66.270)	46,4
Amortitzacions	(61.703)	(35.416)	74,2
Total riscos morosos i dubtosos	114.617	100.861	13,6

Inversió creditícia bruta	21.060.844	19.023.702	10,7
Passius contingents	3.218.817	2.773.942	16,0
Total riscos	24.279.661	21.797.644	11,4

Ràtio de morositat (%)	0,47	0,46
-------------------------------	-------------	-------------

Fons per a insolvències cobertura específica	54.422	52.969	2,7
Fons per a insolvències cobertura genèrica	207.931	183.670	13,2
Fons per a insolvències cobertura estadística	140.037	101.193	38,4
Total fons per a insolvències	402.390	337.832	19,1

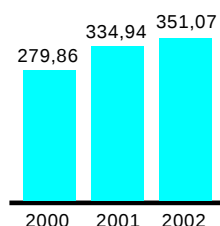
Ràtio de cobertura de morositat (%)	351,07	334,94
--	---------------	---------------

Ràtio de cobertura de morositat (%) (amb garanties hipotecàries)	373,71	359,19
---	---------------	---------------

Cobertura de la morositat

Cal destacar, a l'apartat de cobertura de la morositat, l'increment que ha experimentat el saldo del fons de provisió per a insolvències, un 19,1%. És important tenir en compte que l'augment que any rere any nodreix aquest fons faria possible, amb el saldo que hi havia al final de l'exercici, cobrir més de tres vegades la xifra actual de morositat.

Ràtio de cobertura de morositat (%)

	Riscos	2002 Cobertura necessària	Riscos	2001 Cobertura necessària	% 02/01 Cobertura necessària
Riscos morosos i dubtosos amb cobertura específica	97.080	48.199	92.304	48.113	0,2
Riscos morosos i dubtosos sense necessitat de cobertura	17.537	—	8.557	—	—
Altres cobertures específiques	—	6.223	—	4.856	28,2
Riscos morosos i dubtosos i cobertura específica	114.617	54.422	100.861	52.969	2,7
Riscos amb cobertura genèrica general (1%)	18.859.900	188.599	16.858.773	168.587	11,9
Riscos amb cobertura genèrica reduïda (0,5%)	3.866.319	19.332	3.017.105	15.083	28,2
Riscos amb cobertura genèrica	22.726.219	207.931	19.875.878	183.670	13,2
Cobertura estadística		140.037		101.193	38,4
Total cobertura necessària		402.390		337.832	19,1
Altres cobertures addicionals		0		0	0,0
Fons de provisió per a insolvències		402.390		337.832	19,1
Superàvit de cobertura		287.773		236.971	21,4

Cartera de títols

El total de la cartera de títols del Grup Banc Sabadell ha augmentat un 31,4% per comparació al tancament de l'exercici anterior. Aquest creixement s'ha degut quasi totalment a l'increment que hi ha hagut en les inversions en Deute de l'Estat, que ha estat del 133,4%.

	2002	2001	% 02/01
Lletres del Tresor	52.607	93.242	(43,6)
Altres deute públic	831.004	285.270	191,3
Menys: fons de fluctuació de valors	0	0	0,0
Deutes de l'Estat	883.611	378.512	133,4
Valors de renda fixa	737.063	733.176	0,5
Altres valors de renda fixa	744.148	744.673	(0,1)
Menys: fons de fluctuació de valors	(7.085)	(11.497)	(38,4)
Accions i participacions	551.116	540.879	1,9
En empreses del Grup i associades	219.911	165.340	33,0
Participacions	168.966	146.883	15,0
Altres títols de renda variable	200.037	294.625	(32,1)
Menys: fons de fluctuació de valors	(37.798)	(65.969)	(42,7)
Altres títols	1.288.179	1.274.055	1,1
Total cartera de títols	2.171.790	1.652.567	31,4

Recursos de clients al balanç

El total de recursos de clients al balanç s'ha situat, el 31 de desembre de 2002, en 20.955 milions d'euros, cosa que implica un increment interanual del 6,1%.

Durant el 2002 hi ha hagut tres emissions d'Euronotes, la qual cosa ha incidit en un augment de 658 milions d'euros en el saldo de la partida d'emprèstits i altres valors, que en termes percentuals representa un 26,6%.

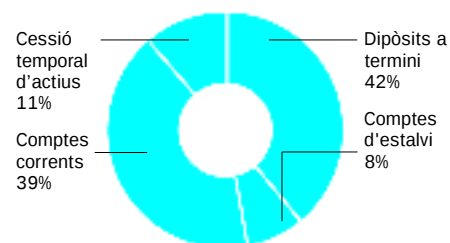
Cal destacar, també, l'increment de passius subordinats, fruit d'una emissió que es va fer el darrer trimestre de 2002, de 300 milions d'euros.

Els dipòsits de clients (recursos invertibles captats, com a resultat de restar les cessions temporals d'actius als recursos de clients al balanç) presenten un creixement interanual del 7,5% i es situen en 19.169 milions d'euros el 31 de desembre de 2002.

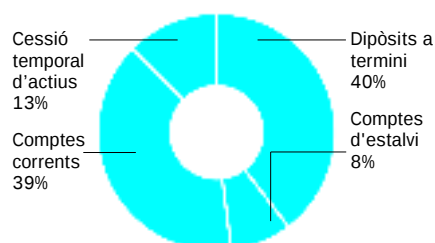
En milers d'euros

	2002	2001	% 02/01
Creditors a les administracions públiques	150.950	130.536	15,6
Comptes corrents	6.080.047	5.976.618	1,7
Comptes d'estalvi	1.261.227	1.286.410	(2,0)
Imposicions a termini	6.495.506	5.983.336	8,6
Cessió temporal d'actius	1.776.869	1.900.101	(6,5)
Creditors del sector resident	15.613.649	15.146.465	3,1
Comptes corrents	559.110	497.232	12,4
Comptes d'estalvi	9.086	9.262	(1,9)
Imposicions a termini	892.994	1.177.303	(24,1)
Cessió temporal d'actius	8.421	13.611	(38,1)
Creditors del sector no resident	1.469.611	1.697.408	(13,4)
Emprèstits i altres valors negociables	3.125.262	2.467.654	26,6
Passius subordinats	595.207	304.207	95,7
Total recursos de clients al balanç	20.954.679	19.746.270	6,1

Recursos del sector resident
el 31.12.2002

Recursos del sector resident
el 31.12.2001

Patrimoni gestionat en fons d'inversió i de pensions

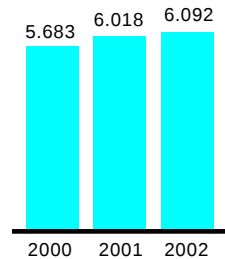
El patrimoni gestionat pel Grup Banc Sabadell ha assolit un volum total de 7.965 milions d'euros en tancar l'exercici. Descomptat l'efecte dels fons d'inversió principals, el volum gestionat per a inversors finals és de 6.092 milions d'euros, amb un increment de l'1,2% respecte a l'exercici anterior.

No n'hi ha hagut prou amb els resultats positius dels fons d'inversió per compensar l'efecte de la severa correcció de les cotitzacions borsàries en el patrimoni gestionat. La tendència a la baixa de les borses internacionals ha provocat un gir en les preferències dels inversors cap als fons d'inversió en renda fixa, en detriment dels fons mixtos i de renda variable. Així, igual com havia passat l'any anterior, els fons que inverteixen en renda fixa han augmentat el seu patrimoni. Paral·lelament, l'increment de la incertesa als mercats financers ha propiciat un corrent subscriptor sostingut de fons d'inversió garantits, especialment dels fons garantits de renda variable.

Com en anys anteriors, continua el creixement en el nombre de les SIMCAV gestionades, prova de la gran acceptació d'aquesta fórmula d'inversió col·lectiva.

El patrimoni dels fons de pensions ha arribat als 1.523 milions d'euros, amb un increment del 12,9% respecte al 2001. En un any de fortes reculades a les borses, destaca de manera singular l'augment del 20,8% en el patrimoni corresponent als

Patrimoni gestionat en fons d'inversió i de pensions
En milions d'euros

plans del sistema d'ocupació a conseqüència del procés d'exteriorització dels compromisos per pensions de les empreses que ha acabat enguany.

En milers d'euros

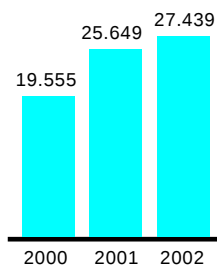
	2002	2001	% 02/01
FIM de renda variable	210.060	286.045	(26,6)
FIM mixtos	821.777	1.250.647	(34,3)
FIM de renda fixa	1.480.599	1.322.589	11,9
FIM garantits	1.679.501	1.399.115	20,0
SIMCAV i SIM	377.668	411.294	(8,2)
Fons d'inversió	4.569.605	4.669.690	(2,1)
Individuals	698.760	670.591	4,2
Empreses	804.592	665.997	20,8
Associatius	19.455	11.971	62,5
Fons de pensions	1.522.807	1.348.559	12,9
Total fons	6.092.412	6.018.249	1,2

Recursos gestionats de clients

El total de recursos gestionats de clients registra el 31 de desembre de 2002 un saldo de 27.439 milions d'euros, que implica un increment del 7,0% respecte a l'exercici precedent.

De les partides no comentades en capítols anteriors, cal destacar la corresponent a assegurances, que ha crescut de manera important: un 20,4%. Cal esmentar especialment el creixement del producte Horitzó Patrimoni.

Recursos gestionats de clients
En milions d'euros

En milers d'euros

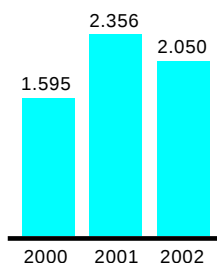
	2002	2001	% 02/01
Creditors de les administracions públiques	150.950	130.536	15,6
Creditors del sector resident	15.613.649	15.146.465	3,1
Creditors del sector no resident	1.469.611	1.697.408	(13,4)
Emprèstits i altres valors negociables	3.125.262	2.467.654	26,6
Passius subordinats	595.207	304.207	95,7
Fons d'inversió	4.569.605	4.669.690	(2,1)
Fons de pensions	1.522.807	1.348.559	12,9
Assegurances (provisions matemàtiques)	2.253.352	1.871.180	20,4
Altres recursos	645.170	670.633	(3,8)
Ajustos de consolidació	(2.506.270)	(2.657.353)	(5,7)
Total recursos gestionats de clients	27.439.343	25.648.979	7,0

Fons propis

La variació més important d'aquest capítol ha estat la corresponent a reserves, motivada per la fusió per absorció de Banco Herrero, S.A. per part de Banc de Sabadell, S.A.

Fons propis
En milions d'euros

En milers d'euros

	2002	2001	% 02/01
Capital	102.001	102.001	0,0
Reserves	1.743.539	2.062.367	(15,5)
Reserves en societats consolidades	199.283	170.540	16,9
Pèrdues en societats consolidades	(99.899)	(90.589)	10,3
Accions pròpies	(12.991)	(3.164)	310,6
Benefici atribuït al Grup	220.416	216.510	1,8
Per deduir: dividend de l'exercici	(102.001)	(102.001)	0,0
Total fons propis	2.050.348	2.355.664	(13,0)

Ràtios de capital

En milers d'euros

	2002	2001	% 02/01
Capital	102.001	102.001	0,0
Reserves	2.024.191	2.308.176	(12,3)
Minoritaris	262.037	311.818	(16,0)
Altres conceptes	6.420	132.465	(95,2)
Deduccions	(344.029)	(878.335)	(60,8)
Recursos de primera categoria	2.050.620	1.976.125	3,8
TIER I (%)	8,16	8,72	
Passius subordinats	591.000	300.000	97,0
Reserves de revaloració	37.046	37.046	0,0
Provisions genèriques i altres	298.250	284.865	4,7
Recursos de segona categoria	926.296	621.911	48,9
TIER II (%)	3,69	2,74	
Base de capital	2.976.916	2.598.036	14,6
Ràtio BIS (%)	11,85	11,46	
Recursos propis mínims exigibles	2.009.891	1.814.362	10,8
Excedent de recursos	967.025	783.674	23,4
Promemòria:			
Actius ponderats per risc de crèdit	24.761.486	22.048.964	12,3

Compte de resultats

El benefici consolidat net del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2002 ha estat de 231,17 milions d'euros, la qual cosa vol dir un increment, respecte al benefici obtingut en la mateixa data de l'any anterior, del 2,3%. Quan s'han distribuït els beneficis a minoritaris, el benefici atribuït al Grup ha estat de 220,42 milions d'euros, un 1,8% més que l'any passat.

L'activitat comercial s'ha portat a terme en el marc de tipus d'interès amb tendència a la baixa, cosa que ha incidit en el marge d'intermediació, que s'ha situat en 714,38 milions d'euros, amb un creixement interanual de l'1,6%.

Les comissions netes han registrat un increment, també, de l'1,6% amb comportament diferent entre els diferents tipus de comissions. Així, tant les derivades d'operacions de risc com les de serveis, presenten augments interanuals del 4,7% i del 8,4%, mentre que continua repercutint en les comissions de fons d'inversió l'evolució desfavorable del mercat borsari. Amb tot això, el marge bàsic presenta un creixement interanual de l'1,6%.

Aquesta situació del mercat borsari ha incidit, igualment, en els resultats de les operacions financeres, que s'han reduït un 84,7%. Així, el marge ordinari registra una disminució interanual del 3,1% i es situa en 1.008,06 milions d'euros.

Les despeses generals d'administració, en conjunt, han augmentat un 20,4%. Tanmateix, aquest augment respon, en gran mesura, a l'important esforç portat a terme amb la finalitat de situar el Grup Banc Sabadell en una millor posició competitiva des del punt de vista tecnològic. Les despeses en tecnologia i de desenvolupament i implantació de la nova plataforma de sistemes d'informació i comunicació han tingut el seu màxim l'exercici de 2002, amb la repercussió consegüent en el marge d'explotació.

L'aportació al compte de resultats de les societats que consoliden per posada en equivalència ha estat, aquest any 2002, de 45,50 milions d'euros, un 30,4% superior al de l'any anterior, en què cal destacar el benefici de les companyies d'assegurances i de les societats immobiliàries.

La disminució reflectida a l'apartat d'impostos és una conseqüència de l'aplicació de les noves disposicions fiscals que regulen la tributació per reinversió de plusvàlues i també de la repercussió fiscalment favorable que ha implicat l'exteriorització del fons de pensions d'empleats.

En milers d'euros

	2002	% S / ATM	2001	% S / ATM	% 02 / 01
Productes financers	1.317.711	4,93	1.380.429	5,67	(4,5)
Costos financers	(603.332)	(2,26)	(677.305)	(2,78)	(10,9)
Marge d'intermediació	714.379	2,67	703.124	2,89	1,6
Comissions netes	285.068	1,07	280.521	1,15	1,6
Marge bàsic	999.447	3,74	983.645	4,04	1,6
Resultat per operacions financeres	8.617	0,03	56.378	0,23	(84,7)
Marge ordinari	1.008.064	3,77	1.040.023	4,27	(3,1)
Altres productes d'explotació	16.228	0,06	8.802	0,04	84,4
Despeses generals d'administració	(667.148)	(2,49)	(554.218)	(2,28)	20,4
Despeses de personal	(380.927)	(1,42)	(361.483)	(1,49)	5,4
Despeses generals i tributs	(286.221)	(1,07)	(192.735)	(0,79)	48,5
Amortitzacions de l'immobilitzat	(57.301)	(0,21)	(49.816)	(0,20)	15,0
Altres càrregues d'explotació	(7.844)	(0,03)	(11.549)	(0,05)	(32,1)
Marge d'explotació	291.999	1,09	433.242	1,78	(32,6)
Resultats de societats posades en equivalència	45.496	0,17	34.898	0,14	30,4
Amortització del fons de comerç de consolidació	(127.113)	(0,48)	(35.063)	(0,14)	262,5
Resultats per operacions del Grup	(26.551)	(0,10)	(553)	0,00	—
Amortització i provisions per a insolvències	(101.083)	(0,38)	(73.336)	(0,30)	37,8
Sanejament d'immobilitzacions financeres (net)	(705)	0,00	0	0,00	—
Dotació al fons per a riscos bancaris generals	126.263	0,47	0	0,00	—
Resultats extraordinaris (net)	51.973	0,19	2.519	0,01	—
Benefici abans d'impostos	260.279	0,97	361.707	1,49	(28,0)
Impost sobre societats	(29.104)	(0,11)	(135.822)	(0,56)	(78,6)
Benefici consolidat net	231.175	0,86	225.885	0,93	2,3
Resultat atribuït a la minoria	10.759		9.375		14,8
Benefici atribuït al Grup	220.416		216.510		1,8

Rendiment mitjà de les inversions i cost mitjà dels recursos

Els actius totals mitjans, aquest exercici, s'han incrementat un 9,9% i s'han situat en els 26.746 milions d'euros.

Durant aquest any, l'evolució a la baixa dels tipus d'interès ha afectat tant els resultats obtinguts per ingressos financers com els que provenen dels costos del mateix tipus. A conseqüència d'això, els tipus de rendibilitats que resulten per a les diferents inversions i els dels costos per als recursos s'han reduït respecte als que s'havien obtingut l'exercici precedent.

Rendiment mitjà de les inversions:

En milers d'euros

	2002			2001		
	Volum	Tipus	Resultats	Volum	Tipus	Resultats
Caixa i bancs centrals	423.006	1,95	8.231	323.918	3,09	9.993
Entitats de crèdit	2.919.292	3,96	115.713	3.280.125	4,79	157.269
Crèdits a clients	19.610.628	5,68	1.114.554	17.010.535	6,73	1.145.204
Cartera renda fixa i deutes de l'Estat	1.420.285	4,15	58.964	1.235.654	4,73	58.423
Cartera renda variable	525.444	3,85	20.249	541.153	1,76	9.540
Actius mitjans remunerats	24.898.655	5,29	1.317.711	22.391.385	6,17	1.380.429
Actius sense rendiment	1.847.117	—	—	1.943.598	—	—
Actius total mitjans	26.745.772	4,93	1.317.711	24.334.983	5,67	1.380.429

Cost mitjà dels recursos:

En milers d'euros

	2002			2001		
	Volum	Tipus	Resultats	Volum	Tipus	Resultats
Entitats de crèdit	5.168.706	(4,05)	(209.206)	3.872.546	(4,92)	(190.514)
Recursos de clients	15.430.181	(2,11)	(324.914)	14.097.773	(2,80)	(394.755)
Cessions temporals d'actius	2.146.894	(3,22)	(69.212)	2.102.349	(4,38)	(92.036)
Recursos mitjans amb cost	22.745.781	(2,65)	(603.332)	20.072.668	(3,37)	(677.305)
Altres passius sense cost	1.674.656	—	—	1.959.970	—	—
Recursos propis	2.325.335	—	—	2.302.345	—	—
Recursos totals mitjans	26.745.772	(2,26)	(603.332)	24.334.983	(2,78)	(677.305)

Comissions

Els ingressos per comissions netes han arribat aquest 2002 a la xifra de 285.068 milers d'euros, amb un increment de l'1,6% respecte a l'any anterior.

Cal comentar, en aquest apartat, l'increment de les comissions de gestió, que ha estat del 8,4%, malgrat l'evolució desfavorable del mercat borsari, que ha comportat una disminució en les comissions de valors. També les derivades del canvi de bitllets i divises han estat afectades per la posada en marxa de l'euro.

Finalment, pel que fa a les comissions de fons d'inversió i pensions, s'han reduït els ingressos un 10,8%, a causa de la incertesa dels mercats financers internacionals que ha fet que les preferències dels inversors es decantin cap a fons de renda fixa, amb comissions més baixes que les dels fons mixtos i de renda variable.

	2002	2001	% 02/01
Operacions d'actiu	58.273	57.590	1,2
Avals i altres garanties	38.119	36.370	4,8
Cedides a altres entitats	(10.119)	(11.551)	(12,4)
Comissions derivades d'operacions d'actiu	86.273	82.409	4,7
Targetes	57.747	53.256	8,4
Ordres de pagament	37.230	35.965	3,5
Valors	14.804	19.030	(22,2)
Comptes a la vista	12.990	9.534	36,2
Canvi de bitllets i divises	4.624	6.446	(28,3)
Assegurances de vida	5.456	3.878	40,7
Altres operacions	5.636	1.054	434,7
Cedides a altres entitats	(13.851)	(14.168)	(2,2)
Comissions de gestió	124.636	114.995	8,4
Fons d'inversió	57.954	67.030	(13,5)
Plans de pensions	16.205	16.087	0,7
Comissions de fons d'inversió i pensions	74.159	83.117	(10,8)
Total comissions netes	285.068	280.521	1,6

Despeses generals d'administració

En aquest apartat s'inclouen les despeses de personal i les despeses generals i els tributs. Les primeres presenten un increment del 5,4% respecte a l'any anterior, mentre que les despeses generals i els tributs han augmentat un 48,5%, produït en gran mesura a les despeses més importants en tecnologia i de desenvolupament i implantació de la nova plataforma de sistemes d'informació i comunicació.

	2002	2001	% 02/01
Sous i salaris	(281.687)	(271.036)	3,9
Càrregues socials	(70.836)	(66.526)	6,5
Altres despeses de personal	(28.404)	(23.921)	18,7
Despeses de personal	(380.927)	(361.483)	5,4
Immables i instal·lacions	(39.369)	(37.471)	5,1
Material i impresos	(8.680)	(8.329)	4,2
Informàtica	(117.332)	(40.744)	188,0
Comunicacions	(13.219)	(12.564)	5,2
Publicitat i propaganda	(15.823)	(18.343)	(13,7)
Despeses de representació	(9.937)	(9.828)	1,1
Informes tècnics i despeses judicials	(12.129)	(6.618)	83,3
Serveis de vigilància i trasllat de fons	(8.629)	(7.120)	21,2
Altres despeses	(31.946)	(27.857)	14,7
Contribucions i impostos	(29.157)	(23.861)	22,2
Despeses generals i tributs	(286.221)	(192.735)	48,5
Total despeses generals d'administració	(667.148)	(554.218)	20,4

Desglossament de les despeses generals d'administració entre recurrents i no recurrents

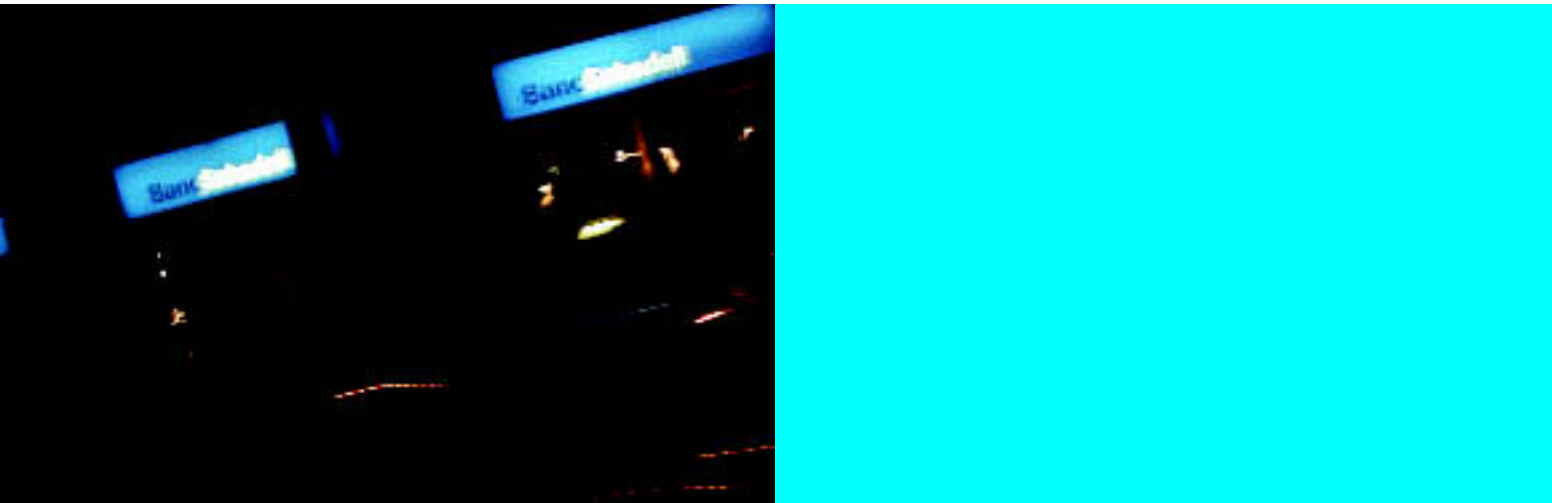
Com es pot veure en el desglossament de les despeses recurrents i no recurrents que consta a continuació, les primeres han crescut un 4,5%, xifra que tenint en compte l'evolució de les magnituds del negoci es pot considerar en uns paràmetres molt satisfactoris.

En relació amb el fort increment de les despeses no recurrents, destaquen els motius següents:

- La implantació de la nova plataforma tecnològica SIBIS, que l'any 2002 ha requerit l'esforç més important, i s'ha aconseguit que més de la meitat de l'operativa transaccional hi passi.
- La plataforma/integració de Banco Herrero per despeses tecnològiques incorregudes, derivades de l'adaptació dels processos operatius.
- També l'amortització extraordinària de programari, que amb criteris de prudència i sanejament s'ha fet en les aplicacions que s'han substituït o es substituiran molt aviat en funció de la implementació de la nova plataforma informàtica (SIBIS), i les despeses per adquisició de llicències i altres, el cicle de vida dels quals és curt, han afectat en quasi 48 milions d'euros.
- Pel que fa a les despeses d'ActivoBank, cal indicar que l'increment es deu al fet

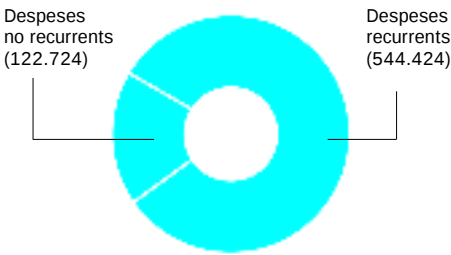
que l'exercici de 2001 la participació del Banc Sabadell va ser d'un 45% durant aproximadament sis mesos. En canvi, en l'exercici de 2002, la participació ha estat del 45% durant nou mesos i durant els tres mesos finals, del 100%. També l'amortització accelerada del programari hi ha repercutit aquest darrer exercici.

En milers d'euros	2002	2001	% 02/01
Despeses recurrents	(544.424)	(520.790)	4,5
Implantació SIBIS / nova plataforma	(20.091)	(9.554)	110,3
Plataforma / integració Banco Herrero	(17.483)	(10.825)	61,5
Amortització accelerada de programari	(47.907)	0	--
ActivoBank	(20.068)	(11.134)	80,2
Altres projectes	(17.175)	(1.915)	--
Despeses no recurrents	(122.724)	(33.428)	267,1
Total despeses generals d'administració	(667.148)	(554.218)	20,4

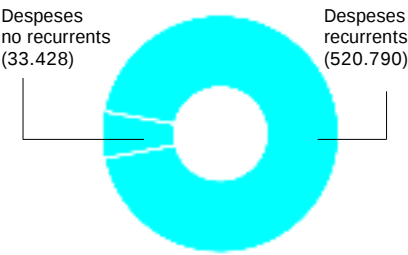

L'existència de programes destinats a reduir de manera significativa totes aquestes línies de despesa extraordinària que hi ha hagut durant el 2002 permetrà una disminució global de les despeses generals d'administració per a l'exercici pròxim, optimitzant al màxim els efectes de la inversió tecnològica, cosa que repercutirà notablement en la ràtio d'eficiència potencial del Grup.

Despeses generals d'administració el 31.12.2002

Despeses generals d'administració el 31.12.2001

Banco de Sabadell, S.A.

Balanç

En milers d'euros

Actiu	2002	2001
Caixa i dipòsits en bancs centrals	333.834	311.677
Deutes de l'Estat	878.860	291.154
Entitats de crèdit	4.912.665	5.101.291
Crèdits sobre clients	17.646.238	12.935.294
Obligacions i altres valors de renda fixa	702.923	680.366
Accions i participacions	795.143	1.601.649
Actius materials	342.931	265.866
Comptes de periodificació i altres actius	676.604	551.239
Total actiu	26.289.198	21.738.536

En milers d'euros

Passiu	2002	2001
Entitats de crèdit	3.630.381	3.017.063
Dèbits a clients i per valors negociables	19.111.729	15.000.749
Comptes de periodificació i altres passius	577.143	595.916
Fons per riscos generals i altres provisions	129.422	289.731
Passius subordinats	850.000	550.000
Recursos propis	1.789.709	2.127.306
Beneficis de l'exercici	200.814	157.771
Total passiu	26.289.198	21.738.536

En milers d'euros

Comptes d'ordre	2002	2001
Passius contingents	7.338.472	5.510.068
Compromisos	7.330.428	5.304.641
Total comptes d'ordre	14.668.900	10.814.709

Compte de resultats

En milers d'euros

	2002	2001
Productes financers	1.275.893	1.110.325
Costos financers	(601.450)	(579.195)
Marge d'intermediació	674.443	531.130
Comissions netes	230.393	193.125
Marge bàsic	904.836	724.255
Resultat per operacions financeres	5.078	51.511
Marge ordinari	909.914	775.766
Costos operatius	(556.705)	(419.718)
Amortitzacions de l'immobilitzat	(39.920)	(36.757)
Marge d'explotació	313.289	319.291
Amortitzacions i sanejaments (net)	(108.884)	(80.558)
Benefici abans d'impostos	204.405	238.733
Impost sobre societats	(3.591)	(80.962)
Benefici net	200.814	157.771

Balanç

En milers d'euros

Actiu	2002	2001
Caixa i dipòsits a bancs centrals	14.926	26.891
Deutes de l'Estat	2.641	245
Entitats de crèdit	309.753	204.261
Crèdits sobre clients	451.661	508.710
Obligacions i altres valors de renda fixa	5	6
Accions i participacions	6.328	7.635
Actius materials	6.982	9.811
Comptes de periodificació i altres actius	16.319	24.659
Total actiu	808.615	782.218

En milers d'euros

Passiu	2002	2001
Entitats de crèdit	146.399	153.248
Dèbits a clients i per valors negociables	580.482	536.374
Comptes de periodificació i altres passius	17.112	13.680
Fons per a riscos generals i altres provisions	1.929	16.594
Recursos propis	58.079	57.518
Beneficis de l'exercici	4.614	4.804
Total passiu	808.615	782.218

En milers d'euros

Comptes d'ordre	2002	2001
Passius contingents	103.068	123.439
Compromisos	204.728	233.718
Total comptes d'ordre	307.796	357.157

Compte de resultats

En milers d'euros

	2002	2001
Productes financers	34.329	40.384
Costos financers	(16.840)	(18.012)
Marge d'intermediació	17.489	22.372
Comissions netes	5.859	7.128
Marge bàsic	23.348	29.500
Resultat per operacions financeres	960	834
Marge ordinari	24.308	30.334
Costos operatius	(14.166)	(18.331)
Amortitzacions de l'immobilitzat	(1.287)	(1.291)
Marge d'explotació	8.855	10.712
Amortitzacions i sanejaments (net)	(4.266)	(2.847)
Benefici abans d'impostos	4.589	7.865
Impost sobre societats	25	(3.061)
Benefici net	4.614	4.804

Balanç

En milers d'euros

Actiu	2002	2001
Caixa i dipòsits a bancs centrals	3.123	1.023
Deutes de l'Estat	2.109	2.222
Entitats de crèdit	494.621	343.693
Crèdits sobre clients	56.532	49.003
Obligacions i altres valors de renda fixa	1	4
Accions i participacions	6.544	6.529
Actius materials	943	161
Comptes de periodificació i altres actius	885	1.343
Total actiu	564.758	403.978

En milers d'euros

Passiu	2002	2001
Entitats de crèdit	120.206	9.097
Dèbits a clients i per valors negociables	403.829	353.083
Comptes de periodificació i altres passius	1.790	1.040
Fons per a riscos generals i altres provisions	168	90
Recursos propis	37.668	36.949
Beneficis de l'exercici	1.097	3.719
Total passiu	564.758	403.978

En milers d'euros

Comptes d'ordre	2002	2001
Passius contingents	20.188	14.217
Compromisos	13.719	14.098
Total comptes d'ordre	33.907	28.315

Compte de resultats

En milers d'euros

	2002	2001
Productes financers	13.516	14.023
Costos financers	(11.436)	(11.596)
Marge d'intermediació	2.080	2.427
Comissions netes	6.737	7.560
Marge bàsic	8.817	9.987
Resultat per operacions financeres	(498)	96
Marge ordinari	8.319	10.083
Costos operatius	(5.586)	(3.966)
Amortitzacions de l'immobilitzat	(52)	(31)
Marge d'explotació	2.681	6.086
Amortitzacions i sanejaments (net)	(988)	(415)
Benefici abans d'impostos	1.693	5.671
Impost sobre societats	(596)	(1.952)
Benefici net	1.097	3.719

Balanç d'altres societats del Grup el 31 de desembre de 2002

En milers d'euros

Actiu	ActivoBank	BanSabadell Hipotecària	BanSabadell Leasing	BanSabadell Factoring
Caixa i dipòsits a bancs centrals	434	327	0	105
Deutes de l'Estat	0	0	0	0
Entitats de crèdit	118.581	35	0	5.371
Crèdits sobre clients	1.844	452.610	1.572.816	486.993
Obligacions i altres valors de renda fixa	1.427	0	0	0
Accions i participacions	4.121	0	0	0
Actius materials	2.208	294	30.325	1
Comptes de periodificació i altres actius	70.224	1.360	23.788	1.498
Pèrdues consolidades de l'exercici	40.425	0	0	0
Total actiu	239.264	454.626	1.626.929	493.968

En milers d'euros

Passiu				
Entitats de crèdit	2.904	371.534	1.484.673	443.931
Dèbits a clients i per valors negociables	90.438	23.285	0	0
Comptes de periodificació i altres passius	10.079	5.076	67.524	27.141
Fons per a riscos generals i altres provisions	1.837	0	2.291	0
Passius subordinats	0	0	24.040	9.005
Provisions tècniques	0	0	0	0
Recursos propis	158.508	50.232	43.802	12.895
Beneficis de l'exercici	0	4.499	4.599	996
Resultats d'exercicis anterior	(24.502)	0	0	0
Total passiu	239.264	454.626	1.626.929	493.968

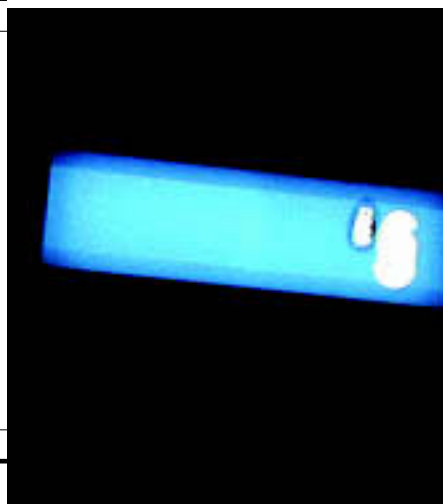
En miles de euros

Comptes d'ordre				
Passius contingents	0	0	0	0
Compromisos	68	4.387	7.354	514.274
Total comptes d'ordre	68	4.387	7.354	514.274

BanSabadell Finance	Solbank Leasing	BanAsturias Leasing	BanSabadell Vida	BanSabadell Corredoria	BanSabadell Inversió	BanSabadell Pensions
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	61.091	0	15.631	0
19.790	0	0	1.310.359	4.557	37.903	22.893
10.141	94.671	35.135	15.742	524	0	41
0	0	0	675.826	0	0	0
1.328	0	0	236.610	0	0	0
1.274	0	0	8	10	0	2
1.425	323	3.312	18.619	2.000	21	0
0	0	0	0	0	0	0
33.958	94.994	38.447	2.318.255	7.091	53.555	22.936

8.865	76.547	31.414	1.568	508	1.599	333
5.300	0	0	0	1.119	0	69
1.554	4.171	471	18.679	8	11.258	726
2.952	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	2.208.007	0	0	0
14.005	13.462	6.384	76.245	2.379	29.514	19.445
1.282	814	178	13.756	3.077	11.184	2.363
0	0	0	0	0	0	0
33.958	94.994	38.447	2.318.255	7.091	53.555	22.936

1.611	0	0	0	0	4	0
0	0	0	0	0	0	0
1.611	0	0	0	0	4	0

Negoci

Expansió i canals

Durant l'any 2002, el Grup Banc Sabadell, d'una banda, ha continuat ampliant la seva xarxa d'oficines amb l'obertura de vint-i-set sucursals i agències urbanes noves i, d'altra banda, ha anat adaptant la xarxa a les necessitats actuals, en funció de cada entitat i marca del Grup.

Amb la marca Banc Sabadell, les cinc noves implantacions que s'han dut a terme s'han centrat especialment en àrees amb un alt component empresarial, com són les conurbacions urbanes de Madrid i de Barcelona. Durant l'exercici, s'ha reconvertit també una oficina que hi havia a la capital de l'Estat en oficina específica de banca d'empreses.

Les obertures d'oficines amb la marca Solbank han estat vint-i-una i s'han situat en zones turístiques amb un elevat nombre de residents estrangers, com ara Andalusia, Balears, la Comunitat Valenciana i Canàries, d'acord amb el pla d'expansió definit a mitjà termini, amb la qual cosa s'ha incrementat àmpliament la cobertura en aquestes zones.

Amb els criteris d'optimització i d'adaptació de la xarxa segons marques i necessitats, al llarg de l'exercici s'han fusionat un total de vint-i-tres oficines, majoritàriament del Banco Asturias amb altres oficines de Banco Herrero.

Un cop comptabilitzades les obertures noves i les oficines que s'han consolidat, la xarxa del Grup, per comunitats autònomes, era la següent, amb data 31 de desembre:

Comunitat	Banc Sabadell	Solbank	Sabadell Banca Privada	Banco Asturias	Banco Herrero	Total
Andalusia	18	18			4	40
Aragó	10		1		1	12
Astúries				33	154	187
Balears	16	13	1		1	31
Canàries	4	11				15
Cantàbria	2				3	5
Castella-La Manxa	3					3
Castella i Lleó	7				46	53
Catalunya	315	3	1		1	320
Extremadura	1				1	2
Galícia	18		1		9	28
La Rioja	1				3	4
Madrid	86		1	1	33	121
Múrcia	4	1			1	6
Navarra	2				1	3
País Basc	3				4	7
València	53	14	1		3	71
Total	543	60	6	34	265	908

El 2002 s'ha incrementat el traspàs d'operativa d'oficines a canals a distància, de manera que un 54% de l'operativa internetitzable es fa ara per mitjà d'aquests canals.

El canal BSNet, de banca a distància via Internet, ha assolit la xifra de 327.000 contractes d'ús i el portal financer BSMarkets registrava, en tancar l'exercici, uns 84.000 usuaris al mes, amb una mitjana de 8,4 milions de pàgines visitades mensualment.

A la recerca d'una via d'innovació i d'aprofitament dels avantatges que ofereixen les noves tecnologies, l'activitat s'ha enfocat cap a dos aspectes concrets: continuar el desenvolupament de nous productes i serveis per a les empreses clientes del Grup, accessibles a través dels canals a distància, i impulsar-ne la utilització.

Pel que fa als nous productes i serveis, convé ressaltar la creació en el portal d'empreses d'una àrea dedicada al negoci internacional, on el conjunt de productes existents s'ha ampliat amb noves prestacions.

Per mitjà de Managerland-BStrade, s'ha consolidat l'oferta de productes en línia del Grup, com, per exemple, les transferències d'internacional, l'enviament de remeses LCR i RIBA, l'obertura de cartes de crèdit d'importació, la consulta i gestió d'ordres de pagament rebudes o la consulta d'expedients documentaris.

Durant l'any, mitjançant InfoBanc i Managerland s'han enviat 1,35 milions de fitxers de documents de cobrament i de pagament, que totalitzaven 24 milions de documents.

El grau d'utilització dels serveis de banca a distància per a empreses s'ha incrementat notablement al llarg de l'any i el nombre d'empreses amb contracte de banca a distància ha arribat a 65.444, cosa que representa un 61% del total.

Per facilitar la comunicació amb els clients, s'ha posat en marxa *BSInfoempresa*, revista electrònica mensual o *newsletter* per a empreses, que conté informacions tant internes de productes, serveis o novetats del Grup com externes elaborades per col·laboradors de primer nivell del món professional i empresarial.

Banca Comercial

El Banc Sabadell té un enfocament clar cap al lideratge en banca universal adreçada al segment de la petita empresa i les economies familiars, per mitjà d'una atenció especialitzada per marques diferenciades i ofertes comercials específiques per a cada tipus de client. Cada marca té una xarxa d'oficines orientada al seu mercat objectiu, integrada en la plataforma informàtica comuna, la qual cosa permet als clients operar des de qualsevol dels canals del Grup, ja sigui l'oficina o a distància.

La intensa activitat desenvolupada per la Unitat de Negoci de Banca Comercial durant l'exercici de l'any 2002 en els segments de particulars, comerços, autònoms i empreses petites als quals s'adreça ha permès de captar 67.906 nous clients en relació amb l'any anterior.

L'increment de volums, tant en inversió com en recursos gestionats, s'ha aconseguit per mitjà de les diferents entitats i marques del Grup i ha assolit els 1.415,08 milions d'euros, cosa que representa un increment interanual del 7,9%.

L'activitat comercial en el segment de pimes (amb una facturació igual o inferior a 6.000 euros) s'ha centrat especialment en els productes de finançament comercial, les assegurances, la banca a distància per Internet i el negoci internacional especialitzat.

L'assessorament personal i la informació tècnica, activitats importants en el segment d'empreses que operen en comerç exterior, s'han dut a terme aquest any també d'una manera molt activa, propiciant l'assistència i la participació d'un miler d'empreses en els diferents actes divulgatius i formatius que s'han organitzat.

En el transcurs de l'any s'han llançat al mercat dos nous fons d'inversió, Tresoreria Pime i Tresoreria Empreses, destinats a facilitar la gestió del capital circulant dels clients de banca comercial i assolir unes millors expectatives de rendibilitat.

D'altra banda, i en col·laboració amb e-xtendnow, empresa del Grup participada amb Siemens, especialitzada en solucions d'*e-business* per a empreses, s'han creat més de 6.400 nous webs per a empreses, per mitjà dels quals aquestes faciliten informació corporativa i comercial i obren un canal nou per a les seves vendes. En aquest sentit, el paper del Grup també és destacable perquè la passarel·la de pagaments que s'incorpora a cada web i les targetes d'identificació que es faciliten permeten una operativa de compravenda segura via Internet entre el client i el seu proveïdor.

Pel que fa al segment dels particulars, en especial els de renda mitjana i alta, els comerços i els autònoms, l'any 2002 s'han dedicat molts esforços a renovar i comercialitzar nous fons amb garantia del capital i nous dipòsits garantits, productes que han rebut una acollida excel·lent pel seu elevat avantatge fiscal complementari.

Malgrat el context econòmic incert i la tendència a la baixa dels tipus d'interès, s'ha sabut mantenir una alta competitivitat i uns bons nivells de contractació en plans de pensions gràcies al llançament de nous plans garantits i una comercialització intensa basada en incentius per aportació.

El finançament de l'adquisició d'habitatges, despatxos o naus industrials ha estat una altra de les fonts de negoci destacades de l'exercici, durant el qual el crèdit hipotecari s'ha incrementat un 27%, en relació amb l'any passat.

L'activitat en assegurances, en les seves varietats de llar, automòbil i salut, ha registrat també un gran dinamisme l'any 2002, sobretot en el cas de les que s'han formalitzat vinculades a operacions de risc, en què s'ha aconseguit una relació de setanta sobre cent, depenent de les diferents modalitats. Les assegurances de vida estalvi han registrat un increment interanual superior al 16 %.

La intensa activitat de venda creuada de productes i de serveis i la labor de fidelització de clients que s'ha dut a terme durant l'exercici han fet que s'incrementés la utilització de les targetes de crèdit i altres mitjans de pagament. Com a conseqüència d'això, el Grup ha eixamplat la quota de mercat en aquest àmbit de negoci via comissions per serveis. En aquest apartat destaca especialment la targeta Visa Shopping, de pagament ajornat de consum o crèdit *revolving*, de la qual se n'han emès més de set mil al llarg de l'any.

Molt important també ha estat l'activitat que s'ha portat a terme aquest exercici entre els col·lectius professionals, on no solament s'ha mantingut el lideratge assolit els últims anys, sinó que s'ha incrementat la quota de penetració en aquest segment, per mitjà de la incorporació a l'oferta específica de productes i serveis de nous col·legis i associacions.

En tancar l'exercici de l'any 2002, tecnoCredit, empresa del Grup participada amb el Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Catalunya, especialitzada en l'atenció dels professionals col·legiats, comptava amb més de dos-cents col·lectius adherits, que superen els 245.000 col·legiats associats d'arreu de l'Estat espanyol.

En aquest apartat destaca d'una manera especial la posada en marxa el 2002 del visat electrònic de documents per mitjà de certificats digitals, producte tecnològic desenvolupat pel Grup que, juntament amb la creació de webs, ha estat molt ben acceptat per part dels col·legis professionals, de manera que, en acabar l'exercici, s'havien formalitzat un bon nombre de contractes.

Banco Herrero

Banco Herrero és la marca de referència del Grup Banc Sabadell al centre i nord d'Espanya (Astúries, Castella i Lleó i Cantàbria), on ocupa una posició destacada, especialment en banca comercial dirigida als particulars i les pimes. Una de cada tres

persones que resideixen a Astúries i una de cada dues empreses són avui clientes de Banco Herrero, la qual cosa palesa la rellevància que té en la vida econòmica i social del Principat, on participa activament en un ampli espectre d'activitats socio-econòmiques i culturals.

El 18 d'octubre de 2002 es va produir la fusió social entre Banc de Sabadell, S.A. i Banco Herrero, S.A., de manera que aquest últim es va integrar en l'estratègia multimarca del Grup. S'ha avançat així en el procés consolidador que, iniciat amb la incorporació de Banco Herrero al Grup Banc Sabadell l'any 2000, culminarà definitivament amb la unificació dels sistemes informàtics a mitjans de l'any 2003.

Banco Herrero compta avui amb 265 oficines que configuren una xarxa comercial densa, important en banca de particulars, que fa que aquesta marca es percebi, en el seu àmbit d'influència, com la d'una entitat bancària pròpia que aplega modernitat i orientació al servei. Aquesta posició i el coneixement exhaustiu dels seus mercats d'influència confereixen a Banco Herrero un avantatge de posicionament competitiu respecte a la resta d'entitats, la qual cosa ha fet aconsellable mantenir i potenciar aquesta marca.

A la recerca d'una especialització més elevada i d'una millor aproximació al client, la xarxa Banco Herrero va homologar la seva estructura organitzativa amb la del Grup i va crear les Direccions de Banca Comercial, per a clients particulars, comerços i

pimes, i la de Banca d'Empreses, per a empreses amb una facturació anual superior als sis milions d'euros. Aquesta nova organització dels negocis s'ha anat consolidant al llarg del 2002 i això es tradueix en una eficiència comercial més gran.

La inversió creditícia s'ha incrementat durant l'exercici un 16,68% respecte al tancament de l'any anterior i ha assolit els 3.327 milions d'euros. La inversió amb garantia hipotecària, que era el 64% del total en acabar l'any, i els productes de finançament especialitzat (lísing, rènting, facturatge i *confirming*) han estat els seus components més dinàmics.

El creixement de la inversió s'ha fet sense perjudici d'una acurada política de selecció del risc que ha permès mantenir en mínims històrics la taxa de morositat, que, en tancar l'exercici, era d'un 0,61% sobre la inversió. Els fons de cobertura s'han reforçat i han arribat al 273,04%, o el 323,79% si es compten les garanties hipotecàries.

Dos llançaments comercials han contribuït al creixement de la inversió durant l'any 2002: la Hipoteca con Tarifa Multiopción i el Préstamo Coche con Cuota Reducida.

El primer producte és una modalitat d'hipoteca en què el client, en funció dels productes i serveis que tingui contractats o que contracti amb Banco Herrero, pot optar entre quatre tarifes, totes de tipus variable, referenciades a l'EURIBOR.

El Préstamo Coche con Cuota Reducida permet que el client es beneficiï de pagaments mensuals més baixos que els d'un préstec convencional, atès que deixa una

última quota final amortitzable amb la venda del vehicle.

D'altra banda, els recursos gestionats de clients han crescut un 7,61% durant l'any i han assolit, al tancament comptable anual, els 4.146 milions d'euros. Aquest creixement ha estat desigual per epígrafs. Així, mentre que els recursos invertibles han crescut un 6,11%, els no-invertibles ho han fet un 12,29%.

El Plan Ahorro Herrero ha ratificat la gran acollida que va tenir entre els clients quan es va llançar i ha fet que el capítol d'assegurances d'estalvi creixés un 69,37% durant l'any. Els fons d'inversió han millorat el saldo un 17,48%, molt per sobre de la mitjana del mercat, com a conseqüència, en bona part, de l'èxit del llançament de productes garantits que, tot preservant el capital dels clients, ofereixen l'opunitat de beneficiar-se del rendiment potencial dels mercats.

Al final de 2002, Banco Herrero ha llançat un ambiciós programa de serveis per a la gent gran anomenat Club Herrero 3. Aquest programa proporciona als clients un servei complet d'informació, orientació i assistència, d'una manera personal, les 24 hores del dia. Aquest nou servei ha estat acollit amb interès pels mitjans de comunicació i ha estat premiat pel Grup Editorial Júbilo, especialitzat en informació per a la gent gran, com la millor iniciativa financera de l'any 2002.

La resposta dels clients també ha estat molt entusiàstica des del primer dia i s'han superat tots els objectius plantejats en el llançament. De cara al primer trimestre de

2002, les estimacions indiquen que es superaran els 20.000 associats al Club.

En línia amb els anys anteriors, ha continuat progressant l'activitat de Banco Herrero com a emissor de mitjans de pagament. Les compres amb targetes d'aquesta marca en comerços van augmentar el 18,19% el 2002, amb el suport del Programa de fidelització de clients *Puntos Herrero*, que va repartir més de 20.000 regals durant l'any. També cal destacar l'impuls del *revolving* o crèdit rotatiu del producte Compra Fàcil, del qual, en tancar l'exercici, s'havien emès 19.348 targetes.

Solbank

Amb aquesta marca, el Grup s'adreça específicament al segment dels estrangers que resideixen d'una manera estable a l'Estat espanyol i les empreses, l'activitat de les quals es centra en les àrees de turisme residencial, focalitzades majoritàriament en les zones costaneres. Solbank té avui una xarxa de 60 oficines, amb un disseny específic i un personal multilingüe, a través de la qual s'ofereix una oferta comercial innovadora amb productes i serveis pensats per atendre les necessitats específiques dels seus clients, majoritàriament alemanys, anglesos i francesos.

Durant el 2002 ha continuat el desenvolupament i la implantació del pla de negoci dissenyat amb l'objectiu de liderar el negoci bancari que genera el turisme residencial al nostre país.

L'alt nivell de especialització d'aquesta xarxa del Grup i dels equips que s'hi ha adscrit han permès captar 22.328 clients nous i incrementar els recursos gestionats un 30,3% més que l'any passat, amb la qual cosa, el 31 de desembre de 2002, els volums totals gestionats sota aquesta marca eren de 1.241,3 milions de euros.

En el transcurs de l'exercici, s'han obert 21 oficines noves, principalment a les illes Balears i les illes Canàries, àrees que, juntament amb les costes de Llevant i d'Andalusia Oriental, concentren la quasi totalitat de l'oferta turística residencial orientada al comprador europeu.

Solbank s'adreça als seus clients en el seu propi idioma, sigui quin sigui el canal de relació escollit pel client: oficina, banca telefònica o Internet. L'anglès i l'alemany són els idiomes més emprats, però, des d'aquest any, també ha incorporat el francès, de manera que totes les comunicacions, ja siguin verbals o escrites, tant de caràcter comercial com operatiu, són emeses, com a mínim, en aquests tres idiomes.

El mes d'agost del 2002 es va signar un important acord de prescripció i col·laboració comercial amb el G25, el grup de caixes d'estalvis alemany, del qual formen part les més importants del país. L'objectiu de l'acord era millorar la qualitat del servei financer i l'assessorament que necessiten els milers de clients compartits.

Durant l'exercici, també s'han establert relacions i acords de col·laboració en el mateix sentit amb diferents bancs anglesos i nòrdics.

Banco Asturias

Aquesta entitat, amb identitat pròpia al si del Grup i plenament integrada en la seva organització corporativa i de negoci, va ser adquirida l'any 1996 i presta des d'aleshores tots els serveis d'un banc comercial enfocat als clients. Amb la seva activitat, contribueix al protagonisme destacat que té el Grup al Principat d'Astúries i es complementa avui per avui amb Banco Herrero.

L'exercici corresponent a l'any 2002 ha estat caracteritzat pel fet que el mes de maig s'ha dut a terme, d'acord amb el pla de reordenació de la xarxa d'oficines del Grup Banc Sabadell, el traspàs de 14 oficines a Banco Herrero.

Aquesta circumstància no ha impedit, però, que el total del balanç hagi crescut el 3,57%. Destaca el comportament dels recursos gestionats de clients, que han assolit els 696 milions d'euros, la qual cosa comporta un increment interanual del 3,73%. Dins d'aquesta partida són importants els debits a clients, que s'han incrementat el 9,36%, en relació amb l'any passat.

La morositat ha tingut un comportament excel·lent i ha disminuït el 35% durant l'any, per la qual cosa la ràtio sobre la inversió creditícia és ara del 0,29%, de les millors del sector, amb una cobertura, si s'hi inclouen les garanties hipotecàries, del 690%.

Al llarg de l'exercici de 2002 cal destacar la notable activitat comercial duta a

terme pels equips de gestió del Banco Asturias, que s'ha traduït en un increment significatiu de la contractació de productes i de la fidelització dels clients.

ActivoBank

Nascut d'una iniciativa conjunta amb el Banco Comercial Português com a banc independent i multicanal, especialitzat en la gestió d'actius financers via Internet en l'àmbit de la península Ibèrica, ActivoBank és avui una unitat de negoci del Banc Sabadell, focalitzada en el mercat nacional, per mitjà de la qual es posa a l'abast dels clients una oferta financera especialitzada amb marca pròpia, que és la capçalera de la banca per Internet del Grup.

Durant el 2002, ActivoBank ha aconseguit augmentar un 26,5% el nombre de clients i assolir així un total de 19.723 comptes a final d'any, tot i la davallada dels mercats de valors per tercer any consecutiu. L'entorn econòmic desfavorable i la incertesa en l'evolució dels mercats han conduït les inversions cap a productes i posicions de poc risc, exigint a ActivoBank una gestió de la seva oferta cada vegada més professional i creativa per tal de transformar els dipòsits d'alta remuneració en patrimoni gestionat amb productes rendibles per als seus clients i per al Banc.

D'aquesta manera, l'activitat comercial, basada inicialment en la utilització de mitjans de comunicació i màrqueting massius, s'ha transformat en una gestió més acti-

va i enfocada a la recerca dels clients objectiu, suportada en canals diversos i utilitzant eines de màrqueting directe més sofisticades, que li han permès millorar la fidelització dels clients i disminuir-ne significativament el cost de captació.

Així, les despeses de màrqueting han disminuït un 50%, mentre el patrimoni dels clients en dipòsits estructurats ha crescut un 48%; els fons d'inversió, un 152%; els fons de pensions, un 1.142%, i els valors, un 85%. Tot això ha comportat un esforç de gestió important per tal de substituir el patrimoni dels clients situat en dipòsits tradicionals, que van baixar un 77%.

Aquest procés d'adaptació a l'entorn i al canvi de les polítiques internes ha motivat una sensible adequació dels recursos humans del Banc dirigida a millorar i especialitzar l'oferta dels productes i reduir-ne el cost.

S'ha continuat enriquint l'oferta de productes i de serveis amb noves emissions de productes estructurats, l'ampliació de l'oferta de fons d'inversió, l'accés a nous mercats de valors internacionals, el llançament de la contractació de *warrants* i futurs sobre índexs i, sobretot, el llançament del Credibolsa Activo, el primer servei en línia a l'Estat espanyol de compra d'accions a crèdit o palanquejada sota la modalitat de «crèdits al mercat», que ha estat triada pel setmanari *Actualidad Económica* com una de les millors idees de l'any 2002. ActivoBank disposa, doncs, d'una de les propostes de serveis d'inversió en línia per a particulars més atractives del mercat espanyol.

L'últim trimestre de l'any, el Banc Sabadell es va fer amb el 100% d'ActivoBank i Ibersecurities, Agencia de Valores y Bolsa, després de comprar el 53,38% que posseïen el BCP i els minoritaris per 56,89 milions d'euros, la qual cosa permetrà aprofitar plenament les sinergies de tipus comercial i millorar d'una manera important l'eficiència.

Amb aquesta decisió estratègica, ActivoBank millora la seva eficiència gràcies a la utilització total dels serveis corporatius i el Grup compta amb una marca pròpia en el negoci de banca en línia, amb un fort potencial de creixement, a mitjà i llarg termini, que tindrà un centre d'R+D de banca a distància i l'assessorament qualificat en els mercats de valors i productes d'inversió que aporta Ibersecurities.

Banca d'Empreses

Les empreses han estat històricament un segment prioritari per al Banc Sabadell en la seva vocació de lideratge i per això l'entitat compta amb una oferta comercial àmplia i contrastada, amb productes i serveis dirigits als diferents tipus d'empreses, que arriba als clients per mitjà d'una distribució multimarca i multicanal, sota la tutela personalitzada de gestors experimentats en el tracte i la relació amb aquest àmbit de negoci.

Durant l'any 2002, el model de negoci que es va començar a implantar el 2001 s'ha consolidat totalment, amb la qual cosa s'han pogut gestionar les empreses d'una

manera més eficient i especialitzada i obtenir així un coneixement més acurat de les seves necessitats financeres i poder-les atendre millor.

La inversió gestionada per aquesta unitat s'ha incrementat en 885 milions d'euros, augment que implica un 14,22% més que l'any anterior, molt per sobre del sistema econòmic, en general.

Els finançaments subvencionats a empreses, a l'empara de la línia ICO-Pime 2002, s'han incrementat un 18,63% i el Grup ha assolit una quota del 7,04% del total de la línia a tot l'Estat. Els volums finançats sota la resta de línies subvencionades s'han incrementat un 15,23% en relació amb l'any passat.

Amb lísing s'han finançat inversions per un total de 728 milions d'euros, un 36% de les quals són operacions immobiliàries, cosa que permet al Grup consolidar-se com una entitat líder en aquesta modalitat.

El facturatge gestionat pel Grup ha crescut un 22% més que l'any passat, amb un total de 1.289 milions d'euros en factures cedides al llarg del 2002. En *confirming* s'han fet més de 400.000 pagaments a empreses, amb un volum de negoci de 648 milions d'euros, un 35% més que l'any anterior.

Així mateix, la posada en marxa durant l'exercici del servei Confirmiline permet gestionar amb més agilitat i eficàcia tota l'operativa de *confirming* de les empreses beneficiàries, per mitjà d'Internet.

Quant al negoci immobiliari, durant el 2002 s'ha assolit un posicionament de referència en el mercat, amb importants increments en els volums gestionats. El finançament de promocions ha crescut un 33% respecte al tancament de l'any 2001 i s'han superat els 959 milions d'euros.

S'ha creat el Centre de Subrogacions, unitat encarregada de coordinar la gestió comercial de les subrogacions de les hipoteques pels compradors dels immobles finançats al promotor. En el transcurs de l'exercici, el Grup ha participat amb un estand propi en els principals certàmens del sector immobiliari i destaquen, per la seva importància, el Barcelona Meeting Point i el Saló Immobiliari de Madrid.

El Grup ha continuat sent molt actiu en inversions en operacions sindicades i estructurades al llarg de l'exercici. Amb això, s'ha afermat la quota en aquests mercats i el posicionament com a entitat que cal tenir en compte pels principals clients i entitats financeres del país. Durant el 2002 s'han analitzat més de 160 projectes i s'han aprovat operacions per un total de 663 milions d'euros, un 79% més que el 2001.

El sector turístic i hotelier ha estat un dels més afectats pel context general econòmic incert de l'any 2002, fet que ha provocat una disminució de noves inversions en el sector. Malgrat això, el Grup Banc Sabadell ha continuat actiu, amb projectes de finançament aprovats per un total de 417 milions d'euros i una destacada presència en els àmbits representatius del sector.

El negoci internacional gestionat ha assolit la xifra de 42.358 milions d'euros i la quota de participació del Grup en el conjunt del comerç exterior estatal ha continuat creixent el 2002.

Durant l'any 2002, el Grup ha participat en la tercera edició de la Fira de Serveis a l'Exportador EXPORTA, organitzada per l'Institut de Crèdit a l'Exportació (ICEX), i a la Fira Empresa-Món, organitzada pel Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA). També s'han organitzat diferents seminaris i jornades sobre aspectes diversos del negoci internacional, dirigits als clients, que han registrat un nombre important de participants.

En l'apartat de crèdit oficial a l'exportació destaca l'acord signat a començament del 2002 amb una delegació de bancs iranians, en el marc del qual s'ha establert una línia de crèdit comprador per un import total de 250 milions de dòlars que permet el finançament de les exportacions fetes a aquell país. Amb la Xina s'han contractat operacions per un import de 80 milions de dòlars i també són importants els finançaments realitzats a Mèxic i Turquia, a l'empara d'altres línies de crèdit comprador.

Tota aquesta activitat desenvolupada durant l'exercici ha afermat la posició consolidada que té el Grup en l'àmbit del negoci internacional.

Pel que fa als serveis bancaris a empreses, és important destacar l'increment que s'ha aconseguit en l'emissió d'avalis. L'eficiència i agilitat en el seu lliurament als clients queda evidenciada en els volums assolits, que, durant l'exercici de l'any 2002, sumaven 1.298,7 milions d'euros, amb un increment del 32,5%, respecte al 2001.

Banca Privada

Sabadell Banca Privada és l'entitat del Grup especialitzada en l'assessorament patrimonial de particulars de renda alta i institucions, amb un model de banca que es fonamenta en l'administració integral dels patrimonis confiats i en l'accés global als mercats financers per mitjà d'un equip qualificat de professionals.

L'any 2002 ha continuat el procés de potenciació de l'entitat que es va iniciar l'any anterior amb motiu del canvi de denominació i el reforçament de l'equip directiu.

En aquest sentit, s'ha modificat la imatge corporativa i s'ha traslladat l'oficina de Madrid al carrer Serrano d'aquella capital, amb la qual cosa s'han pogut ampliar les instal·lacions i s'ha implementat un nou disseny o *lay-out*, expressament pensat per a les necessitats dels clients de banca privada i per a l'activitat que s'hi desenvolupa, amb un interiorisme innovador i una clara aposta per incrementar el protagonisme del Grup en aquest mercat de gran potencial.

El procés d'inversió reflectit en el compte de resultats s'ha concretat també en altres aspectes clau per al desenvolupament correcte del negoci, com ara les eines tecnològiques, tant de gestió interna com en sistemes d'informació als clients, que avui són operatives.

Els nous sistemes d'informació permeten als clients no solament visualitzar d'una manera agregada les seves inversions valorades a preu de mercat, sinó també analitzar amb una profunditat i claredat més grans el nivell de risc implícit en les seves inversions, tant pel que fa a classes d'actius, ja sigui de renda fixa, variable o derivats en divises, per àrees geogràfiques o per sectors de l'activitat econòmica. Si bé aquesta és una clara aportació de valor als clients, disposar d'una eina així també és especialment important en el context dels mercats financers actuals, que continuen caracteritzats per la seva elevada volatilitat.

D'altra banda, s'ha continuat innovant en el disseny de productes financers i, al llarg de l'any, s'han facilitat oportunitats noves d'inversió als clients, amb la garantia del capital invertit i participant dels guanys potencials, derivats d'una previsible evolució positiva de determinats actius.

Tanmateix, la inversió estratègica més rellevant és la que fa referència a la multi-gestió, concepte nou al nostre país, que ha de significar una clara aportació de valor als clients per la millora que representa quant a capacitats d'anàlisi i de gestió d'ac-

tius. La multigestió parteix de l'anàlisi i la selecció de les millors institucions d'inversió col·lectiva (IIC) i, per tant, dels millors gestors, entenent que són aquells que al llarg del temps han tingut un millor estil de gestió i comportament respecte a la classe d'actius o àmbit geogràfic en què inverteixen.

Aquesta millora tecnològica de desenvolupament propi reforça el principi d'independència que ha de regir l'activitat de gestió patrimonial de tercers i permet als clients, amb l'assessorament professional de Sabadell Banca Privada, estructurar adequadament el seu patrimoni financer, segons el nivell de risc assumible, i canalitzar les seves inversions a través de les millors institucions d'inversió col·lectiva a tot el món. La normativa tributària recentment publicada afavoreix també la multigestió en la mesura que permet la mobilitat d'inversions canalitzades a través de les IIC.

Com s'ha esmentat anteriorment, l'any 2002, a l'igual que els dos precedents, s'ha caracteritzat per un elevat grau d'inestabilitat i un comportament negatiu dels mercats financers, amb uns tipus d'interès que han assolit uns mínims històrics. En aquest entorn, la xifra de recursos gestionats per Sabadell Banca Privada ha tingut una evolució positiva i s'ha incrementat el nombre de clients del segment de mercat objectiu. Una dada prou rellevant és el nombre de SIMCAV i de *Dedicated Funds* gestionats que, en tancar l'exercici, era de 86 institucions.

Banca Assegurances

Aquesta línia de negoci té per missió dotar les diferents unitats i línies de negoci d'una àmplia gamma de productes de previsió (estalvi i risc, vida i pensions i assegurances generals), tant per a particulars com per a empreses, adaptada als diferents canals i tipus de clients als quals s'adrecen les entitats i les marques del Grup.

Els volums gestionats s'han incrementat un 15% en aquesta línia de negoci durant l'any 2002 i han assolit els 3.700 milions d'euros, corresponents a 606.800 contractes, xifra que implica un creixement, respecte a l'any 2001, del 24,8%. Igualment, les primes d'assegurances de risc han augmentat un 33,8% i han arribat als 50,5 milions d'euros, corresponents a 248.000 pòlisses, amb un increment interanual del 13,5%.

Els beneficis després d'impostos de les tres principals filials que operen en aquest àmbit de negoci han estat de 19,2 milions d'euros, un 28,4% més que l'any anterior.

Aquests significatius creixements dels volums i dels beneficis durant l'any 2002 han estat motivats per la intensa tasca comercial que s'ha dut a terme per donar sortida a l'elevat interès que tenen aquest tipus de productes de previsió, tant entre els particulars com entre les empreses, i l'alta taxa de retenció i de recurrència que ofereixen.

Aquest any, BanSabadell Vida ha tingut un creixement del 16,9% en les seves provisions matemàtiques, fins a arribar als 2.188 milions d'euros, i uns beneficis nets de 13,8 milions d'euros, un 36,2% més que l'any 2001.

Aquest creixement s'ha degut bàsicament a la bona acceptació dels productes d'interès garantit entre els particulars, l'èxit creixent dels productes de rendes per als jubilats i l'excel·lent evolució de les primes i els resultats de l'assegurança de vida-risc, producte de protecció molt lligat a l'evolució del benestar social.

Pel que fa a BanSabadell Pensions, aquesta societat ha incrementat un 12,2% els fons administrats, fins a arribar als 1.513 milions d'euros, 718,2 milions d'euros dels quals corresponen a plans de pensions individuals i associatius, que han augmentat un 5,2%, i 795,5 milions d'euros a plans de pensions d'empresa, que han crescut un 19,4%, en relació amb l'any passat.

En el context negatiu que ha caracteritzat l'any 2002 pel que fa a l'evolució dels mercats de capitals, aquests creixements destaquen d'una manera positiva. Tot i les revaloracions negatives, els increments nets positius indiquen la confiança dels inversors en aquest instrument d'estalvi-jubilació a llarg termini. En aquest sentit destaca el fet que les aportacions dels clients individuals hagin augmentat, respecte al 2001, un 21,1%, fins als 116 milions d'euros, i les aportacions dels clients empresa hagin arribat als 167,5 milions d'euros.

El creixement dels plans de pensions d'empresa ha estat conseqüència bàsicament del procés d'exteriorització dels compromisos per pensions de les empreses amb els seus treballadors, procés que va finalitzar el 16 de novembre de 2002. Encara que els ingressos per comissions s'han mantingut estables respecte al 2001, el benefici net ha estat reduït un 9,4%, per les fortes inversions efectuades en desenvolupaments tecnològics.

BanSabadell Corredoria ha tancat l'any 2002 amb 29,3 milions d'euros de primes intermediades, xifra que representa un 43,8% d'increment respecte al 2001. El benefici després d'impostos ha crescut un 37% i ha superat els 3 milions d'euros. El nombre de contractes intermediats, tant de particulars com d'empreses, ha crescut un 14,6% i ha assolit la xifra de 107.900.

Malgrat les enormes dificultats del mercat, BanSabadell Corredoria ha continuat comercialitzant amb èxit un conjunt de productes de protecció de risc sobre els béns i patrimoni, molt enfocats als clients particulars i a empreses del Grup, basats en la qualitat del producte, l'adaptació a les necessitats del client i la qualitat de gestió, especialment en cas de sinistre.

L'àmbit de la gestió d'actius reuneix l'activitat de gestió d'institucions d'inversió col·lectiva, l'assessorament d'inversions i la gestió de carteres per a les unitats de negoci del Grup que inverteixen carteres d'actius financers per compte dels seus clients, ja siguin particulars o empreses.

L'any 2002 ha estat difícil per a la inversió col·lectiva a causa de la tendència a la baixa de les borses internacionals i de la depreciació del dòlar. En aquest context s'ha retret l'entrada d'estalvi als fons d'inversió i els patrimonis gestionats s'han devaluat a conseqüència del fort retrocés de les cotitzacions borsàries. El fet d'haver ofert de manera continuada fons garantits i els resultats positius aconseguits en els fons de renda fixa han servit per pal·liar la situació i augmentar la nostra quota de mercat malgrat la conjuntura complicada i el mal comportament general dels fons de renda variable.

Les institucions d'inversió col·lectiva gestionades en tancar l'exercici de 2002 són 159, respecte a les 144 de l'any anterior, la qual cosa vol dir que han crescut un 10,42%. També avança el nombre de participants i accionistes, que, a final d'any, eren 155.679, amb un increment del 2,03% per comparació a l'any 2001.

Els nostres fons d'inversió en renda fixa internacional han tornat a assolir rendi-

ibilitats excel·lents el 2002. Durant l'exercici, l'agència de qualificació Lipper, especialitzada en anàlisi de fons d'inversió, i el diari econòmic *Cinco Días* han atorgat el premi España 2002 a Herrero Fondo Internacional, F.I.M. com a millor fons nacional de renda fixa global, reconeixent la superioritat de la revaloració acumulada en el decurs de l'any.

L'interès dels inversors per protegir-se de la volatilitat que hi ha hagut als mercats de capitals explica l'important esforç dedicat al llarg de tot l'any a la construcció de noves estratègies d'inversió per a la renovació dels fons garantits que, durant l'exercici, han assolit el venciment. Aquest any s'han renovat garanties de revaloració sobre dotze fons d'inversió garantits que sumen 1.134 milions d'euros el 31 de desembre. El conjunt de fons garantits representen, en tancar l'any, 1.661 milions d'euros de patrimoni.

Paral·lelament, al llarg de l'any, s'ha completat l'organització dels fons d'inversió mobiliària seguint el sistema de fons principals i fons subordinats, amb la finalitat de concentrar la decisió i execució de les inversions de tots els fons seguint els models de gestió del Grup Banc Sabadell.

La presència internacional del Grup és l'exponent d'una vocació de banca internacional que ve de molts anys i que ens permet continuar gaudint d'un reconegut prestigi al mercat com a especialistes d'operacions de comerç exterior.

La xarxa d'oficines exteriors té com a principal objectiu donar suport a l'operativa internacional dels clients nacionals. El Banc Sabadell és present a mercats on la presència de filials d'empreses espanyoles és important (França, Regne Unit, Itàlia, Alemanya) i també a d'altres on les característiques especials del mercat local permeten que la nostra oficina de representació aporti un apreciable valor afegit (Xina, Cuba, Iran o Singapur). I, finalment, la xarxa d'oficines a l'Amèrica Llatina, sota la coordinació de la sucursal de Miami, que ens permet dur a terme una interessant activitat de banca de particulars.

Durant l'exercici s'ha tancat l'oficina de representació a Buenos Aires (Argentina), que havia perdut la possibilitat de complir els seus objectius atesa la difícil situació d'aquell país. També s'ha optimitzat la presència del Grup a Alemanya amb el trasllat de l'oficina de representació de Munic a Frankfurt.

Actualment, la xarxa d'oficines a l'exterior de què disposa el Grup és la que es detalla a continuació:

País	Sucursal	Representació
França	1	
Regne Unit	1	
Estats Units	1	
Itàlia		1
Alemanya		1
Mèxic		2*
Veneçuela		1
Illes Caiman	1	
Guatemala		1
Cuba		1
Xina		1
Singapur		1
Iran		1
Total	4	10

(*) Banc Sabadell i Banco Asturias, si bé s'han iniciat els tràmits necessaris per tancar l'oficina de representació del Banco Asturias, el fons de comerç de la qual serà traspassat a Banc Sabadell Mèxic.

Una menció especial mereix l'oficina de representació a Pequín (Xina), oberta l'any 1991 i avui plenament consolidada, que desenvolupa una activitat molt destacada entre la banca estrangera representada a la Xina, com reconeixen tant els organis-

mes espanyols com les autoritats xineses, les quals han distingit el Banc Sabadell com a banc model l'any 2002. La nostra representació ofereix un molt complet ventall de serveis als clients del Grup que s'interessen per aquell país, punt imprescindible de referència per a la majoria de sectors productius.

La presència a Teheran, que ha complert tres anys, ens ha permès signar un acord global de crèdit comprador amb el Banc Central de l'Iran i tota la banca iraniana, gràcies al qual podem posar a disposició dels clients exportadors un excel·lent instrument de finançament que està restringit a un nombre molt seleccionat de bancs d'arreu del món.

Al tancament de l'exercici de 2002, el marge de contribució de la xarxa internacional als resultats consolidats del Grup s'havia incrementat un 28% en relació amb els resultats assolits el 31 de desembre de l'any passat.

D'altra banda, i en línia amb la voluntat de donar suport als nostres clients nacionals en el seu negoci internacional, s'ha firmat un acord amb el G-25, el grup alemany de caixes d'estalvis més significatives d'aquell país, la qual cosa facilitarà l'operativa import/export dels clients i les seves opcions financeres amb Alemanya.

També aquest any ha continuat la millora dels productes financers internacionals en concordança amb els requisits diferenciadors de cada país, amb la voluntat d'oferir el mateix servei que els clients reben al mercat nacional.

Un comentari a part mereixen les nostres participades Banco del Bajío (Mèxic) i Centro Financiero BHD (República Dominicana): l'un, com a banc regional implantat a l'estat mexicà de Guanajuato, i l'altre, com a segon banc comercial d'aquell país caribeny. Ambdós ens aporten una contribució apreciable al nostre compte de resultats i, a l'ensem, ens permeten tenir una porta oberta molt qualificada a tots dos països, d'un interès especial per a la inversió espanyola a l'exterior, fonamentalment vinculada al sector turístic.

Finalment, cal esmentar que enguany el Banc Sabadell ha assolit la presidència del Mediterranean Banking Network, grup de bancs comercials de diferents països de la Mediterrània, que col·laboren i intercanvien negocis d'una manera privilegiada.

Negocis complementaris de capital

Sota aquesta denominació s'inclouen una sèrie de negocis en sectors com són l'immobiliari, el capital-desenvolupament i els finançaments derivats d'aquestes operatives, desenvolupats els últims anys amb la voluntat de trobar fonts d'ingressos que, sense incrementar els riscos assumits, fossin complementàries del negoci principal de banca comercial. Avui, el Grup compta amb diverses societats que han desenvolupat una activitat pròpia prou significativa i que fan unes aportacions molt apreciables al compte de resultats consolidats del Grup.

Al tancament de l'exercici, aquesta activitat superava els 1.070 milions d'euros en actius, un 36% més que l'any 2001, amb una aportació als resultats nets atribuïts al Grup de 10,75 milions d'euros.

Immobil·liària: Landscape, grup immobiliari

Landscape, filial del Grup constituïda l'any 1999 i dedicada al sector immobiliari, té el doble objectiu d'aprofitar les plusvàlues que ofereix el sector immobiliari i, a la vegada, aportar una valuosa base de clients de crèdit hipotecari al nostre negoci principal de banca comercial.

Transcorreguts aquests primers anys d'implantació, Landscape s'ha consolidat plenament i ocupa un lloc destacat entre les immobiliàries del nostre país. Ha assolit una xifra d'inversió que supera els 700 milions d'euros, distribuïda entre immobles en lloguer, sòl urbanitzable i promoció, i amb una important contribució als resultats del Grup.

Durant el 2002, Landscape ha adquirit, entre altres, uns terrenys a la zona Renfe-Meridiana per construir un edifici d'oficines de 24.000 m² destinat a lloguer. En l'àmbit de la gestió de sòl, aquesta filial del Grup ha adquirit 65.000 m² de sòl residencial a Saragossa i 373.000 m² de sòl industrial a Sant Feliu de Llobregat i Polinyà. Landscape també està desenvolupant diferents promocions immobiliàres amb socis qualificats a Diagonal Mar (Barcelona), al Parc Empresarial Cornellà Nord (Cornellà de Llobregat) i al PAU II de Carabanchel (Madrid).

Capital-desenvolupament: BIDSa i Aurica XXI

En aquest àmbit de negoci, el Grup està estructurant des de fa alguns anys una sèrie de participacions empresarials sota els principis del capital-desenvolupament, és a dir, donant suport financer a unes molt seleccionades iniciatives empresarials sense participar en la gestió i amb la voluntat de permanència a mitjà termini. La selecció de les empreses es fa amb uns rigorosos criteris de valoració que tenen en compte tant l'atractiu del projecte concret com el sector en què operen.

Aquesta operativa es vehicula per mitjà de dues societats: BanSabadell Inversió Desenvolupament (BIDSa), filial al 100% del Grup, i Aurica XXI, S.C.R., S.A., constituïda conjuntament amb el Banco Pastor.

L'activitat d'aquestes societats durant aquest exercici ha estat especialment sig-

nificativa i la inversió total s'ha situat en 192 milions d'euros. Durant el 2002 s'han pres participacions financeres en empreses com el Grup Derivados Forestales, Aquaria (Grup Astral) o Minicentrals Hidroelèctriques.

Altres bancs i societats participades

Aquestes plataformes especialitzades de negoci tenen com a objectiu complementar l'oferta tradicional de productes financers del Grup i accedir a uns col·lectius de clients molt determinats per així assegurar la seva vinculació al Grup, tot aconseguint una aportació addicional de valor que s'incrementarà en el futur.

Dexia Sabadell Banco Local

Dexia Sabadell Banco Local és un banc especialitzat en el finançament a mitjà i llarg termini de les diferents administracions territorials. Va ser creat l'any 2001, juntament amb el Grup franco-belga Dexia, primer grup europeu dedicat al finançament del sector públic, que gaudeix d'un gran prestigi i reconeixement a tot el món i que canalitza la seva implantació a Espanya a través d'aquest banc en què el Banc Sabadell participa amb un 40% del capital, mentre que el 60% restant i la gestió és a mans del Grup Dexia.

Dexia Sabadell Banco Local s'ha consolidat plenament durant l'any 2002 i ha assolit un volum d'inversió de 2.000 milions d'euros i una quota de mercat que supera

les previsions que s'havien fet. L'entitat obté ja beneficis i ha tancat l'exercici amb uns guanys de 2 milions d'euros.

En el transcurs de l'any, Dexia ha formalitzat operacions que superen els 790 milions d'euros, el 42,4% de les quals ho han estat amb diferents corporacions locals, el 36,6% amb entitats depenents de comunitats autònomes i la resta amb diputacions provincials i altres organismes de l'Estat.

BancSabadell d'Andorra

Banc Sabadell d'Andorra, S.A. és una entitat constituïda al Principat d'Andorra l'any 2001, en la qual el Banc Sabadell té un 51% del capital i es responsabilitza de la seva gestió. La resta del capital va ser objecte d'una oferta pública entre particulars andorrans que varen mostrar interès per aquest projecte i que des del moment fundacional comparteixen amb el Banc Sabadell el repte d'implantar un nou grup bancari al Principat.

Durant l'any 2002, aquest banc ha continuat desenvolupant amb èxit la seva activitat i ha superat els 92 milions d'euros en inversió creditícia, un 115,7% més que l'any anterior. Els recursos gestionats totalitzaven, el 31 de desembre, els 456,10 milions d'euros, un 42,7% més que l'any 2001, i ha arribat al *break-even* i té perspectives positives de beneficis de cara a l'any 2003.

Tresoreria i Mercat de Capitals

El 2002, el creixement econòmic internacional ha estat reduït. El primer semestre de l'any, l'evolució favorable dels índexs de confiança empresarial va dur els agents econòmics a creure en una recuperació sòlida de l'activitat econòmica. Durant la segona meitat de l'any, tanmateix, aquest optimisme va desaparèixer davant del feble escenari que dibuixaven les dades de creixement econòmic i l'accentuació de la incertesa associada amb una possible guerra a l'Iraq. La inflació, d'altra banda, ha estat continguda a totes dues bandes de l'Atlàntic, amb el suport del moderat creixement econòmic.

Pel que fa als mercats borsaris, els principals índexs han registrat caigudes per tercer any consecutiu. Aspectes com els dubtes generats sobre la fiabilitat dels estats comptables de les empreses, la contínua revisió a la baixa de les estimacions del consens de creixement de beneficis i la por a nous atacs terroristes expliquen aquest comportament.

Els bancs centrals de les principals regions desenvolupades van mantenir sense canvis els tipus d'interès de referència la primera meitat de 2002, després de les baixes implementades el 2001 i amb les expectatives de recuperació econòmica.

Durant la segona meitat de l'any, tanmateix, la renovada preocupació pel creixement econòmic va fer que la Reserva Federal dels Estats Units (Fed) i el Banc Cen-

tral Europeu (BCE) reduïssin el tipus d'interès de referència mig punt percentual, fins a l'1,25% i el 2,75, respectivament. Així mateix, al Japó, la debilitat econòmica va fer que el banc central injectés més liquiditat al mercat, amb un augment tant de l'objectiu de reserves com de la quantitat de bons a llarg termini que compra cada mes.

Als mercats de divises, l'euro ha mantingut una clara tendència apreciatòria respecte al dòlar i s'ha consolidat per sobre de la paritat. La divisa europea va acabar l'any en 1,05 USD/EUR des dels 0,89 USD/EUR de final de 2001, la qual cosa representa una apreciació superior al 15%. Aquest comportament es pot entendre si es tenen en compte aspectes com ara l'afeblida economia nord-americana, els tipus d'interès reduïts que hi ha en aquest país i el persistent desequilibri exterior dels EUA.

El context general de desacceleració econòmica i de baixes en els tipus d'interès ha afavorit l'increment de les operacions de cobertura de risc de tipus d'interès per part d'empreses amb endeutament a termini mitjà i llarg, que ha sabut aprofitar la conjuntura favorable. Pel que fa al mercat de divises, la forta depreciació del dòlar durant la part final de l'any ha emfasitzat la conveniència de disposar de productes de cobertura de risc de canvi, un producte amb demanda creixent.

Durant l'exercici, el Grup ha participat en l'assegurança i la col·locació d'accions de l'oferta pública de venda (OPV) de les empreses ENAGAS i Banesto i ha mantin-

gut, ahora, una participació activa als mercats de renda fixa.

La política d'inversió s'ha continuat duent a terme amb la prudència màxima dins dels límits de risc aprovats pel Consell d'Administració i fent un seguiment continuat de totes les inversions. Així, el 31 de desembre de 2002, el VaR (valor en risc) a deu dies i amb una confiança del 99% era de 8,8 milions d'euros, amb una mitjana durant tot l'exercici de 10,44 milions d'euros i un màxim de 12,52 milions d'euros.

Finançament

Pel que fa a la política de finançament als mercats de capitals, el Grup ha mantingut i ha ampliat els instruments de finançament que li permeten accedir als mercats de capitals d'una manera eficient. En aquest sentit, el mes d'abril es va renovar el Programa Marc Internacional de l'Euro Medium Term Notes, creat el 1998. També s'amplià el límit d'emissió fins als 4.000 milions d'euros de saldo viu.

A l'empara d'aquest programa, durant el 2002 es van fer quatre emissions per un total de 1.051 milions d'euros, totes elles en els mercats de capitals internacionals i adreçades a inversors institucionals. Addicionalment, una d'aquestes emissions va ser de deute subordinat per un import de 300 milions d'euros.

Aquesta emissió ha estat qualificada pel Banc d'Espanya com a recursos propis computables, fet que ha permès reforçar la base de recursos propis del Grup i

incrementar el coeficient de solvència (ràtio BIS) fins a l'11,85%, superant amb escreix la mínima ràtio de solvència exigida, que és del 8%.

Al llarg de l'any, el Banc Sabadell ha signat sengles convenis de promoció de fons de titulització per afavorir el finançament de les petites i mitjanes empreses. Aquests convenis van ser subscrits amb la Direcció General de Política de la Petita i Mitjana Empresa del Ministeri d'Economia, el mes de maig, i amb la Conselleria d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, el mes de desembre.

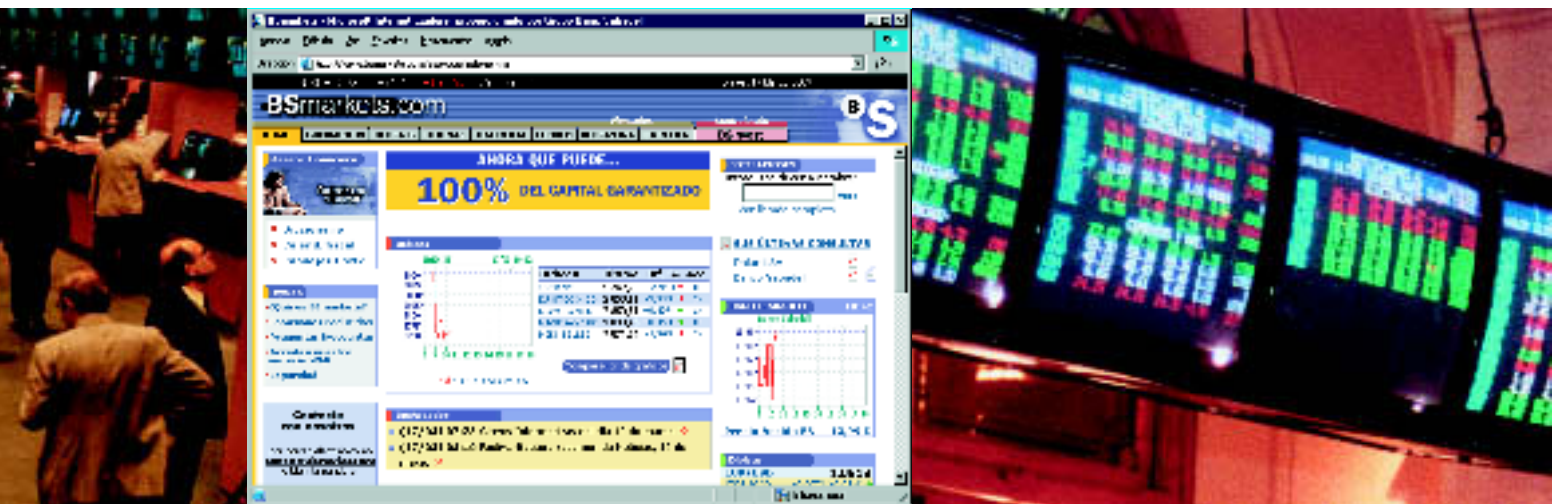
En el marc del conveni signat amb la Direcció General de Política de la Petita i Mitjana Empresa del Ministeri d'Economia, el mes de juny, es va constituir un fons nou de titulització d'actius (FTPYME TdA Sabadell 1) per un import de 600 milions d'euros.

D'altra banda, durant el mes de febrer, es va registrar a la CNMV el Programa de pagarés d'empresa del Banc Sabadell, amb un límit màxim del saldo viu de 1.200 milions d'euros, ampliable a 1.500 milions d'euros.

Riscos i ratings

El risc és inherent al negoci bancari. Si es gestiona i es controla amb eficiència, és una font de creació de valor i proporciona un avantatge competitiu.

La gestió i el control del risc en el Grup Banc Sabadell es basa en la preservació

d'un nivell de solvència coherent amb el nivell de risc assumit i sempre d'acord amb els criteris del supervisor que s'estableixin amb aquesta finalitat.

En aquest sentit, s'està duent a terme un esforç notable pel que fa a noves tècniques de gestió del risc, que no és aliè als resultats que s'estan assolint en aquesta línia.

Polítiques i procediments

S'han establert els principis que marquen la gestió del risc, entre els quals destaquen una política de prudència que asseguri un creixement equilibrat i rendible de l'activitat; una gestió i un control integral del risc independent de les unitats que el generen; un seguiment continu basant-se en avisos anticipats, i una avançada metodologia de mesura del risc.

Models interns de mesura del risc de crèdit

Els últims anys, s'han desenvolupat models avançats de mesura del risc de crèdit, basant-se en eines predictives de *rating* i *scoring*, adaptats a tots els segments i tipus de contrapart (empreses, particulars, entitats financeres, risc-país, etc.) que permeten discriminar les operacions i anticipar estadísticament la probabilitat de mora.

També es disposa de models de mesura de severitat i exposició i d'un model de cartera. Això permet establir la pèrdua esperada i l'assignació de capital econò-

mic per a cada contrapart. Aquests models de mesura estan integrats en la gestió i són la base per a la valoració de rendibilitats ajustades a risc (RaRoC) i la discriminació en preus de les operacions.

Risc operacional

El Banc Sabadell compta, des de fa anys, amb un marc de gestió d'aquest tipus de risc, fonamentat en indicadors lligats a les nombroses activitats i operatives que fa l'entitat i que proporcionen avisos anticipats basant-se en uns estàndards de qualitat definits prèviament.

També ha estat pioner en el desenvolupament d'un marc metodològic de valoració del risc operacional basat en experiència històrica, amb tècniques de quantificació del risc homologables amb els requeriments de Basilea que permeten determinar el capital necessari.

Gestió del capital

Actualment, el nou acord de capital anomenat Basilea II és en fase de disseny. Marcarà les pautes del nou marc supervisor pel que fa a l'adequació de capital regulador i pretén adaptar el capital necessari de les entitats als perfils de risc particulars de cada una d'elles.

El Banc Sabadell ha participat d'una manera activa en aquest procés, aportant el seu cas particular mitjançant els qüestionaris canalitzats pel supervisor pel que fa a models avançats de mesura del risc.

D'alguns anys ençà, comptem amb la qualificació de les agències de *rating* internacionals més prestigioses, la qual cosa és una condició necessària per aconseguir captar recursos als mercats de capitals nacionals i internacionals.

El 2002 no hi ha hagut cap canvi pel que fa a les qualificacions atorgades al Banc Sabadell, que es resumeixen en el quadre següent:

Agència	Llarg termini	Curt termini	Perspectiva	Altres
FITCH	A+	F1	—	Legal 4
Moody's	A1	Prime 1	Estable	Fortalesa B
Standard & Poor's	A	A-1	Estable	—

Tecnologia

Al llarg de l'any 2002 ha continuat el procés de renovació tecnològica del Grup i s'han assolit les fites més significatives del pla iniciat l'any 2000.

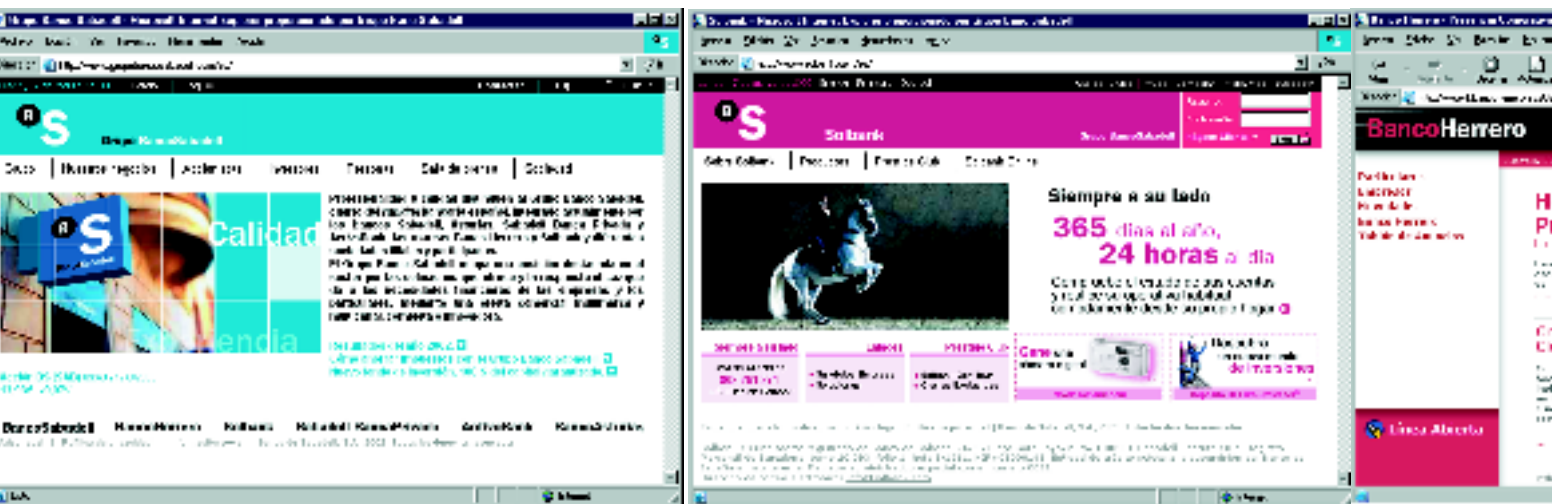
Aquest exercici s'ha dut a terme el desplegament de la nova plataforma, la qual cosa ha permès de superar els límits d'escalabilitat i d'ajust de nous canals de distribució i ens ha posat en disposició d'incrementar la productivitat.

La nova plataforma permetrà la consecució d'increments progressius de productivitat i absorbir el creixement del Grup, ja sigui orgànic o derivat de noves integracions, com en el cas del Banco Herrero i d'ActivoBank / Ibersecurities.

Tot i que el procés de renovació continuarà durant els dos anys pròxims, el Grup Banc Sabadell disposa d'una nova plataforma tecnològica sobre la qual, en tancar l'exercici, transcorre més de la meitat de l'operativa transaccional.

El Grup també ha tingut la capacitat i la voluntat d'afrontar, paral·lelament, inversions fortes en àrees de gestió comercial o de gestió de risc per facilitar la sistematització de l'acció comercial i també un seguiment més detallat de les carteres i de la rendibilitat ajustada al risc assumit.

Una altra de les àrees d'atenció ha estat la presència del Grup Banc Sabadell a Internet. S'ha iniciat un projecte, que acabarà el 2003, per adequar la nostra estratègia d'Internet a l'estratègia multimarca del Grup i per reforçar l'oferta tant pel que fa a productes com pel que fa a serveis.

El primer pas en aquest sentit ha estat la posada en marxa del portal corporatiu –www.grupbancsabadell.com– el mes d'octubre passat. Al llarg de 2003 s'anirà fent de manera progressiva la renovació dels portals de totes les marques del Grup, d'acord amb el calendari establert.

Aquests esforços per millorar la nostra presència a Internet han estat recompensats, d'una banda, per una millora constant de la posició del Grup en els rànquings de velocitat i disponibilitat dels nostres llocs web tant de particulars com d'empreses i, de l'altra, pel reconeixement de www.bancsabadell.com com el cinquè web d'empresa catalana més visitat del món.

L'intens esforç realitzat el 2002 permetrà al Grup centrar-se, l'any 2003, en la millora de la ràtio d'eficiència per mitjà de la reducció dels costos tecnològics. Aquest any s'han posat, per tant, els fonaments perquè el 2003 es pugui reduir l'heterogeneïtat dels sistemes, eliminar les redundàncies, millorar la seguretat i garantir la qualitat dels sistemes, fent possible l'obtenció de la certificació ISO en els diferents àmbits del Grup.

Durant el 2002, i amb l'objectiu de rendibilitzar els actius tecnològics del Grup (tant de maquinari com de programari), s'ha iniciat el procés de comercialització dels nous sistemes de control de gestió, centre d'informació i de *confirming*. Aquesta rendibilització ofereix bones perspectives de futur per la qualitat i les prestacions dels sistemes desenvolupats per a la nova plataforma tecnològica.

Gestió de les persones i el coneixement

L'ampliació i la difusió del coneixement és una de les claus de l'èxit d'una empresa i per això, el 2002, s'ha fet un notable esforç en formació interna, la inversió en la qual s'ha incrementat un 166%, i s'ha consolidat la plataforma de formació en línia, BS-Campus, la qual cosa ha permès de continuar el Pla de Formació per a la adaptació a la nova plataforma tecnològica iniciat l'any anterior. Això ha comportat superar les 100.000 hores de formació impartida a més de 5.000 empleats i abordar amb garanties el futur pla d'integració de Banco Herrero.

Així mateix, s'ha consolidat la línia de col·laboració amb la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i amb l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra, incorporant a l'oferta interna de formació per a directius dos nous cursos superiors de màrqueting i direcció d'empreses.

Com a nexa d'unió entre tots els empleats del Grup, el 2002 s'ha posat en marxa el portal de l'empleat, per mitjà d'una intranet o xarxa de comunicació interna. Aquesta eina afavoreix la integració i informació dels empleats del Grup, amb agilitat, reducció de costos i millora del servei. En aquest portal, l'empleat obté l'accés a dades personals, informació administrativa, circuits de treball, polítiques de recursos humans, ajuda al desenvolupament personal, formació i plans de carrera, beneficis socials i altres temes d'interès.

La incorporació al Grup d'un total de 240 nous empleats durant el 2002 no ha

comportat cap canvi en la política de contenció del creixement de la plantilla que es duu a terme estrictament, de manera que, el 31 de desembre de 2002, el total d'empleats i empleades era inferior en 151 persones al de l'any anterior.

Cal destacar el nivell de preparació dels candidats captats per selecció externa, cosa que els permetrà participar adequadament en el projecte d'empresa que s'està desenvolupant i contribuir així a la creació de valor i a l'aportació de resultats al Grup.

Un altre fet que cal destacar és l'acord aconseguit amb les representacions sindicals, que ha permès l'exteriorització completa dels compromisos per pensions i la modificació del Reglament del Pla de Pensions dels empleats del Banc Sabadell.

Al tancament de l'exercici, les característiques més destacades de la plantilla del Grup eren aquestes:

Capacitació	2002	2001
Plantilla amb titulació superior	43,7%	41,85%
Total de cursos de formació	69.085	11.400
Hores dedicades a la formació per empleat	30	23
Inversió en formació (milions d'euros)	6,4	2,4

Experiència i composició de la plantilla

Antiguitat mitjana de la plantilla	17	16
Edat mitjana de la plantilla	39	38
Homes / dones	60,5 / 39,5	62,5/37,5

Carrera professional

Promoció interna (empleats)	786	690
-----------------------------	-----	-----

Qualitat

Un dels aspectes que sempre han identificat el Banc Sabadell és la qualitat del servei que presta als clients, factor estratègic que constitueix un tret diferencial de la proposta de valor. Aquesta és una fortalesa que no solament es vol mantenir, sinó que es vol potenciar, i un dels fonaments bàsics en què s'assenta el projecte de futur del Grup.

Per aquest motiu, durant l'any 2002 s'ha definit i començat a desenvolupar un ambiciós Pla de Qualitat de quatre anys de durada que té com a objectiu potenciar aquesta proposta de valor diferenciadora, per mitjà d'una operativa comercial lliure de costos de no-qualitat i ajustada en cada moment a les necessitats dels clients, que generi confiança i incrementi la competitivitat i el prestigi del Grup al mercat.

El pla endegat durant el 2002 ha començat a donar els seus fruits. Així, en el transcurs de l'exercici, s'ha obtingut la certificació ISO 9001/2000 per als dos àmbits fixats com a objectiu en la fase pilot: l'activitat de formalització i administració de les operacions de Lísing i la gestió de queixes i reclamacions del Servei d'Atenció al Client.

Com en anys anteriors, s'han fet enquestes a una àmplia mostra de clients per conèixer els nivells de satisfacció respecte al servei que reben del Grup i poder aplicar així les accions correctores adequades.

L'enquesta valora els diferents factors que contribueixen a fer que els clients es

formin una percepció qualitativa de l'atenció i el servei que reben: tracte i relació personal, fiabilitat dels processos administratius, adequació de les instal·lacions, resolució d'incidències, etc.

Aquesta valoració, que es fa en una escala d'1 a 7, de menys a més valor, ha estat, globalment i per segments, la següent:

Segment	2001 Valoració d'1 a 7	2002 Valoració d'1 a 7
Grans empreses	5,83	5,81
Pimes	5,81	5,84
Particulars	6,12	5,93
Clients Solbank	N/d	6,18

El 2002, aquestes enquestes s'han segmentat d'acord amb el model comercial del Grup, la qual cosa permet una aproximació millor a cada realitat i focalitzar així més eficientment els plans d'acció que se'n derivin.

Per avaluar adequadament aquests resultats, cal tenir en compte que els clients formen la seva percepció a través de l'acumulació d'experiències positives i negatives en un espai temporal ampli. Això fa que les enquestes d'aquest tipus no

ens expliquin la realitat actual, ja que incorporen referències a períodes anteriors que condicionen el nivell de satisfacció verbalitzat pels enquestats. En aquest sentit, cal considerar dos fets que, sens dubte, han influït en els resultats obtinguts:

- Durant els anys 2001 i 2002 s'han produït progressives adaptacions del model comercial que han comportat, entre altres coses, canvis en els gestors assignats a cada grup de clients. Això ha tingut el seu impacte en el segment dels particulars, ja que es tracta d'un col·lectiu especialment sensible als canvis d'interlocutors, fenomen que té menys incidència en el segment empresarial.
- D'altra banda, la posada en marxa de la nova plataforma tecnològica ha modificat aspectes formals de la nostra operativa habitual amb els clients, i el canvi sempre sol tenir un rebuig inicial si no es percep com a justificat.

Un altre indicador de la satisfacció dels clients és l'evolució de les reclamacions i queixes rebudes en el Servei d'Atenció al Client. En aquest cas, com que es tracta d'un indicador associat a fets puntuals, ens facilita una informació més immediata dels canvis de realitat.

Durant l'any 2002, el Servei d'Atenció al Client ha gestionat un total de 1.865 assumptes, un 68% dels quals han estat resolts a favor del Banc.

El total de reclamacions s'ha incrementat un 10,35% respecte a l'any anterior, com a conseqüència del creixement del Grup, l'evolució negativa dels mercats financers i el seu impacte en el valor liquidatiu de les inversions efectuades pels clients i les diferents adaptacions del model comercial.

Un any més, el Banc Sabadell no surt al rànquing estadístic d'entitats financeres que anualment elabora el Banc d'Espanya a partir de les queixes rebudes en el seu Servei de Reclamacions.

Compliment normatiu

Mantenir una conducta que superi l'estàndard acceptat de manera comuna en la pràctica dels negocis és un objectiu del Grup Banc Sabadell. L'exercici de 2002 ha estat el primer complet en què la Direcció de Compliment Normatiu, acabada de crear, ha desenvolupat la seva tasca. La seva missió principal consisteix a assegurar el compliment estricte de la legalitat i el foment de guies ètiques de comportament amb l'objecte d'obtenir la confiança dels accionistes, els clients, els empleats i la comunitat en què opera el Grup.

Aquesta Direcció també assumeix la supervisió de l'ajustament a la legislació vigent dels processos i els procediments operatius a tot el Grup.

Com a fites de l'exercici de 2002 destaquen, pel que fa a la prevenció del blanqueig de capitals, l'aplicació de més recursos humans i tècnics en l'anàlisi i la detecció d'operacions sospitoses, l'increment en la sensibilització dels empleats per mitjà de la formació i la difusió de les normes internes i el desenvolupament d'una eina potent (SIOPEIA - AML) per detectar perfils sospitosos basada en l'exploració massiva de dades.

Pel que fa a les normes de conducta, cal destacar la feina duta a terme en el desenvolupament d'un nou codi de conducta corporatiu, basat en tres pilars nous: el Comitè d'Ètica Corporativa, responsable màxim de la interpretació i la difusió dels criteris deontològics que emanen del Consell d'Administració; el Defensor del

compliment –l'*ombuspersion* anglosaxó–, a qui pot recórrer qualsevol empleat que tingui un conflicte de caràcter ètic amb la garantia d'independència de la seva línia jeràrquica i, finalment, el mateix codi de conducta corporatiu, la pretensió del qual és reunir, en un únic text clar i assequible, quins són els compromisos de caràcter ètic que exigim als col·laboradors en relació amb un ampli ventall de qüestions.

Projecció exterior i retorn social

La pintura i la música han continuat sent les manifestacions artístiques que més han contribuït a la projecció social del Banc Sabadell i el seu Grup l'any 2002. Altres fets, de caràcter institucional o derivats de l'activitat comercial, també hi han contribuït.

Així, durant l'exercici, el President del Banc Sabadell, Josep Oliu i Creus, ha estat nomenat Col·legiat de Mèrit del Col·legi d'Economistes de Catalunya, en reconeixement a la seva tasca en el desenvolupament de l'economia, com a acadèmic i com a directiu. El Sr. Oliu, que des d'ara és Vicepresident de la Lliga Europea de Cooperació Econòmica, s'ha incorporat al Patronat de la Fundació Príncep d'Astúries i ha recollit també, de mans de l'associació Amics de l'Òpera de Sabadell, el premi especial d'aquesta entitat pels vint anys de suport del Banc Sabadell.

D'altra banda, el Conseller-Director General, Joan Maria Nin, ha recollit el Premi Júbilo 2002 de bancs i caixes d'estalvis, atorgat al Banco Herrero pel servei Club Herrero 3. Aquest guardó és un reconeixement a la sensibilitat de les persones i les empreses envers les persones grans.

El suport que, directament o per mitjà de les Fundacions Banc Sabadell i Banco Herrero, reben diferents iniciatives culturals i cíviques que promouen entitats i institucions on actua el Grup ha permès, un exercici més, fer palesa la voluntat de contribuir no solament al progrés social i econòmic de les comunitats a què servim, sinó també a afavorir la divulgació cultural.

Entre les accions de patrocini que s'han dut a terme des del Banc Sabadell destaquen les que s'han fet a diferents fundacions privades amb finalitats culturals, socials i acadèmiques, a centres d'estudis superiors com ESADE o CEIBS-IESE i a universitats com l'Autònoma de Barcelona, la Politècnica de Catalunya i la Ramon Llull, per mitjà de beques o d'aportacions concretes a programes d'estudi o a treballs d'investigació, com, per exemple, en el cas dels cursos d'estiu del programa Sabadell Universitat, que s'ha posat en marxa aquest any.

La Fundació Banc Sabadell ha cobert un any més el programa de patrocinis institucionals, en el qual s'inclouen els que, de fa anys, reben el Gran Teatre del Liceu, el Palau de la Música Catalana, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona o l'Orquestra Simfònica del Vallès i iniciatives com el Cicle Òpera a Catalunya, que enguany ha arribat a la seva quinzena edició, o els Premis a la Pintura Jove, que cada any s'organitzen conjuntament amb la Sala Parés.

A banda d'això, la Fundació Banc Sabadell també ha patrocinat diversos actes culturals i exposicions, entre els quals sobresurten la del ceramista Lluís Clapés, dins del cicle anual d'artistes sabadellencs contemporanis, i l'exposició dedicada a "La generació del XIX i els inicis de l'Acadèmia de Belles Arts", a Sabadell; la mostra "Natures mortes", inaugurada a Barcelona, a la casa-taller Durancamps, o l'exposició sobre la història de la banca a Catalunya, a través dels seus documents més representatius (accions,

memòries anuals, anuncis...), presentada a la galeria del centre corporatiu del Grup.

Un altre fet remarcable en l'activitat desenvolupada en aquest àmbit durant l'any ha estat el patrocini de la rehabilitació del Jardí de les Escultures del Parc de Montjuïc, annex a la Fundació Joan Miró de Barcelona.

Una menció especial mereix l'exposició antològica "Antoni Tàpies. Una mirada: 1951-2001", instal·lada a la sala d'exposicions del Banco Herrero, a Oviedo, que va ser inaugurada pel President del Principat d'Astúries, Vicente Álvarez Areces, i el President del Banc Sabadell, Josep Oliu. Aquesta mostra, única per l'abast i la qualitat de les obres reunides, ha estat organitzada en el marc de l'acord signat pel banc amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern d'aquella comunitat i ha merescut el reconeixement dels asturians com una de les millors manifestacions artístiques de l'any.

També a Oviedo ha tingut lloc aquest any la convocatòria i el lliurament de la primera edició del Premi Fundació Banco Herrero, creat per fomentar i reconèixer el treball dels investigadors joves en els camps del coneixement econòmic i empresarial. El guardó, que té àmbit estatal, ha estat guanyat per Xavier Sala i Martín, economista, doctor en ciències econòmiques per la Universitat de Harvard, assessor del Banc Mundial i dels Fons Monetari Internacional, catedràtic de la Universitat de Colúmbia i professor de la Universitat Pompeu i Fabra.

Informe anual del Govern Corporatiu de Banc de Sabadell, S.A.

L'Informe de la Comissió Especial per al Foment de la Transparència i Seguretat als Mercats Financers i a les Societats Cotitzades (Informe Aldama) destaca la conveniència que el Consell d'Administració elabori anualment un Informe sobre el govern corporatiu de la companyia. Aquesta recomanació es basa en la conveniència de facilitar, incrementar i desenvolupar els instruments d'informació que es posen a disposició d'accionistes i inversors per tal de conèixer millor el funcionament de la societat en benefici de la transparència que ha de presidir la seva actuació.

Seguint aquesta recomanació, el Banc Sabadell inaugura amb la presentació d'aquest informe el que vol que esdevingui una tradició del comportament del Banc, de manera que en aquest informe es separin, de l'Informe legalment preceptiu sobre la gestió del Banc, aquells aspectes que fan referència expressa a qüestions informatives sobre els principis de l'actuació corporativa. Coherentment amb aquesta voluntat, el Consell d'Administració del Banc ha proposat a la Junta General d'Accionistes una modificació estatutària de l'article 58è perquè aquest informe es converteixi en un document obligatori que caldrà presentar cada any als accionistes. Així mateix, aquest informe ha estat sotmès, prèviament, a la Comissió d'Auditoria per tal que sigui considerat i, si és procedent, aprovat.

D'altra banda, aquest Informe es complementa amb la informació que de mane-

ra estable i permanent s'incorpora a la pàgina web de la societat, on els accionistes poden tenir accés als documents corporatius i als informes econòmics de diferent mena que permeten conèixer fàcilment els aspectes més rellevants de la vida i el funcionament del Banc.

Aquest informe s'estructura en cinc grans capítols:

1. Estructura de propietat de la societat
2. Estructura de l'administració de la societat
3. Operacions vinculades i operacions intragrup
4. Sistemes de control del risc
5. Funcionament de la Junta General

1. Estructura de propietat de la societat

Al capital social hi ha tres grups significatius en funció de les pròpies característiques: accionistes estratègics, accionistes minoritaris i inversors institucionals.

Els accionistes estratègics del Banc són la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), que, per mitjà de la societat instrumental Caixa Holding, SA, parti-

cipa amb un 15% en el capital social, i el Banco Comercial Português, amb un 8,5%, del qual és titular la seva filial BCP Investment BV. Aquests accionistes van entrar en el capital del Banc mitjançant ampliacions de capital efectuades en la fase de preparació de la sortida a borsa de les accions del Banc Sabadell i la seva relació amb el Banc està regulada per sengles acords. En tots dos casos, el nombre d'accions de què són titulars és el mateix que el dia de la seva entrada al capital social l'any 2000 –Banco Comercial Português– i 2001 –"la Caixa"–. En virtut dels pactes subscrits, el Banco Comercial Português manté un conseller dominical al Consell d'Administració del Banc, però això no passa amb "la Caixa", la qual, per tant, no participa en la gestió del Banc Sabadell.

La suma de les participacions dels 48.974 accionistes minoritaris –amb percentatges individuals inferiors al 3%– representava el 31 de desembre un 75,88% del capital social. Dins d'aquest ampli conjunt consta un grup significatiu d'inversors institucionals –societats i corporacions del sector financer o similars, espanyoles i estrangeres–, que en total tenien un 3,94% del capital social. La resta es distribueix entre societats mercantils o, principalment, persones físiques, segons el detall que s'inclou a continuació. Aquestes participacions minoritàries individuals en cap cas superaven el 0,70% del capital social, i prenent en consideració grups familiars, la concentració màxima existent no era superior a l'1,25%.

Distribució per trams d'accionistes el 31 de desembre de 2002

	Nombre d'accionistes	Accions per trams	% Sobre capital	Mitjana d'accions per accionista
Nombre d'accions				
Fins a 3.500	41.781	29.876.673	14,65	715
De 3.501 a 35.000	6.532	61.789.939	30,29	9.460
De 35.001 a 70.000	385	18.675.734	9,15	48.508
De 70.001 a 350.000	257	33.504.789	16,42	130.369
Més de 350.000	22	60.155.601	29,49	2.734.346
Total	48.977	204.002.736	100,00	

Els membres del Consell d'Administració i del Comitè de Direcció del Banc, en conjunt, el 31 de desembre de 2002 posseïen directament un total d'1.530.981 accions, és a dir, un 0,75 % del capital social. Addicionalment i de manera indirecta, controlaven 1.702.456 accions, que sumades a les anteriors representen en total 3.233.437 accions, un 1,58% del capital social, segons es detalla al quadre adjunt.

Participacions directes i indirectes de Consellers i Alta Direcció
del Banc Sabadell el 31.12.2002

Consellers	Participació directa	Participació indirecta	Total de participació	% s/capital
Josep Olliu i Creus	211.771	500.000	711.771	0,3489
Bonaventura Garriga i Brutau	175.000	0	175.000	0,0858
Joan Llonch i Andreu	140.121	0	140.121	0,0687
Jorge Manuel Jardim Gonçalves	350	0	350	0,0002
Miquel Bósser i Rovira	47.715	712.649	760.364	0,3727
Francesc Casas i Selvas	165.180	0	165.180	0,0810
Joan Manuel Desvalls i Maristany	47.635	0	47.635	0,0234
Esteve M. Faus i Mompарт	20.132	0	20.132	0,0099
Joaquim Folch-Rusiñol i Corachán	68.000	0	68.000	0,0333
Héctor Luis Colonques Moreno	8.467	459.872	468.339	0,2296
Joan M. Nin i Genova	100.000	0	100.000	0,0490
Josep Permanyer i Cunillera	136.306	29.935	166.241	0,0815
Total Consell d'Administració	1.120.677	1.702.456	2.823.133	1,3839

Comitè de Direcció	Participació directa	Participació indirecta	Total de participació	% s/capital
Josep Olliu i Creus	211.771	500.000	711.771	0,3489
Joan M. Nin i Genova	100.000	0	100.000	0,0490
Josep Permanyer i Cunillera	136.306	29.935	166.241	0,0815
Juan Cruz Alcalde Merino	29.910	0	29.910	0,0147
Juan Antonio Alcaraz García*	0	0	0	-
Miquel Montes i Güell	29.910	0	29.910	0,0147
Josep Lluís Negro i Rodríguez	156.250	0	156.250	0,0766
Jaume Puig i Balsells	1.495	0	1.495	0,0007
Josep Tarrés i Busquets	40.872	0	40.872	0,0200
Francisco Vallejo Vallejo	97.578	0	97.578	0,0478
Tomàs Varela i Muiña	8.120	0	8.120	0,0040
Eugení Vilardell i Talló	46.169	0	46.169	0,0226
Total Comitè	858.381	529.935	1.388.316	0,6805
Total Consell + Comitè	1.530.981	1.702.456	3.233.437	1,5850

*Incorporat el 8 de gener de 2003.

L'autocartera a final de l'exercici era del 0,62% del capital.

La participació indirecta de Josep Olliu i Creus l'ostenta per mitjà de la societat Torrellimona, S.A., que controla i del capital de la qual té més del 99%.

La participació indirecta de Miquel Bósser i Rovira l'ostenta per mitjà de la societat SSOB Internacional, S.A., que controla i de la qual posseeix el 50% del capital.

La participació indirecta d'Héctor Luis Colonques Moreno l'ostenta per mitjà de dues societats, Mosel Internacional, S.A. i Mosel Ibérica, S.A., que controla i de la qual posseeix de cada una el 28,71% del capital.

La participació indirecta de Josep Permanyer i Cunillera l'ostenta mitjançant la societat Cisasent, S.L., que controla i de la qual posseeix el 40% del capital.

2. Estructura de l'administració de la societat

La societat es regeix pels acords adoptats a la Junta General, que són executats i desenvolupats pel Consell d'Administració.

El Consell es compon dels consellers que es relacionen a continuació, qualificant-los en funció dels criteris vàlids en el moment del seu darrer nomenament com a Consellers:

Josep Oliu i Creus	President	Executiu
Bonaventura Garriga i Brutau	Vicepresident Primer	Extern
Joan Llonch i Andreu	Vicepresident Segon	Extern
Esteve M. Faus i Mompart	Conseller	Extern
Miquel Bósser i Rovira	Conseller	Extern
Joan Manuel Desvalls i Maristany	Conseller	Extern
Francesc Casas i Selvas	Conseller	Extern
Joaquim Folch-Rusiñol i Corachán	Conseller	Independent
Héctor Luis Colonques Moreno	Conseller	Independent
Jorge Manuel Jardim Gonçalves	Conseller	Dominical
Josep Permanyer i Cunillera	Conseller-Director General	Executiu
Joan M. Nin i Genova	Conseller-Director General	Executiu

El Banc té establert un límit d'edat per al President del Consell d'Administració, per la qual cosa ha de cessar del càrrec en complir 65 anys, tot i que no hagués expirat el termini del seu mandat, per bé que pugui mantenir el seu nomenament com a Conseller. Es va establir un límit d'edat per als Consellers en general, els quals, als 70 anys, podran exhaurir el seu mandat per al qual van ser nomenats sense que puguin ser reelegits.

El Consell d'Administració es regeix per un Reglament aprovat pel Consell amb data 31 de maig de 2000 i inscrit al Registre Mercantil de Barcelona al tom 31.990, foli 48, full B-1561, que s'adjunta com a annex 1 en aquest informe.

Al Reglament del Consell es regulen les facultats d'informació i inspecció que corresponen als seus membres. Els Consellers estan investits amb les facultats més àmplies per informar-se sobre qualsevol aspecte de la companyia, la qual cosa es canalitzarà per mitjà del President o del Secretari del Consell d'Administració, els quals atendran les sol·licituds i facilitaran la informació sol·licitada.

Es determina també la política de remuneració dels consellers que fixarà el Consell d'Administració d'acord amb les previsions estatutàries i prèvia proposta de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

Queden establertes les obligacions del Conseller, el deure de confidencialitat, l'obligació de no-competència, la prohibició d'utilització de la informació no pública de

la companyia amb finalitats privades, excepte quan es produeixin determinades condicions, i els deures d'informació del Conseller a la companyia respecte a les accions d'aquesta de les quals sigui titular directament o a través de societats en què tingui una participació significativa o de les quals estigui en possessió directa o indirecta, dels seus familiars més pròxims, i en general de qualsevol acte que pugui ser rellevant per a la seva actuació com a administrador de la societat.

Es regulen les relacions del Consell amb els accionistes i es manté la política de comunicació de la societat amb ells que ha caracteritzat sempre el Grup, les relacions als mercats –facilitant al públic de manera immediata i ràpida els fets rellevants que puguin influir en els preus borsaris–, els canvis en l'estructura de propietat, les modificacions substancials de les regles de govern de la companyia i la política d'autocartera que es proposi portar a terme la societat. El Consell adoptarà les mesures que calgui perquè la informació periòdica que la prudència exigeixi posar a disposició dels mercats es faci d'acord amb els criteris amb què s'elaboren els Comptes anuals. Aquesta informació abans de ser difosa és revisada per la Comissió d'Auditoria. Les relacions amb els auditors es porten a terme per mitjà de la Comissió d'Auditoria.

En el que no està expressament regulat entre aquests principis de govern, el Banc assumeix i respecta les recomanacions el Codi de Bon Govern (Informe Olivencia) i les de l'Informe Aldama.

El Consell té també aprovat un Reglament Intern de Conducta, dipositat a la CNMV, aplicable per extensió als membres del Consell d'Administració, Secretaris no Consellers, Lletrats Assessors, Directors i Sotsdirectors Generals, aquells dels seus directius i empleats que tinguin accés a informacions sobre el Grup que puguin tenir interès per als inversors o el mercat i sobre les quals aquest tingui un deure de confidencialitat i també a aquelles persones la tasca de les quals estigui directament i principalment relacionada amb les activitats i els serveis del Grup en l'àmbit del mercat de valors, i que s'adjunta com a annex 2.

El Consell d'Administració té constituïdes les Comissions Delegades següents amb la composició que també s'indica a continuació:

Comissió d'Auditoria:

Formada pel Vicepresident Primer, que n'assumeix la presidència, i dos consellers més designats pel Consell d'Administració. Els tres Consellers són no executius, i actualment està formada per:

- Bonaventura Garriga i Brutau
- Miquel Bósser i Rovira
- Francesc Casas i Selvas

Les funcions d'aquesta Comissió resulten del Reglament annexat.

Comissió de Control Pressupostari:

La Comissió de Control Pressupostari està formada pel Vicepresident Segon, que n'assumeix la presidència i dos Consellers més designats pel Consell d'Administració, dels que no tinguin càrrecs executius al Banc. Els tres Consellers no són executius, i actualment està formada per:

- Joan Llonch i Andreu
- Francesc Casas i Selvas
- Esteve M. Faus i Mompart

Les funcions d'aquesta Comissió resulten del Reglament annexat.

Comissió de Nomenaments i Retribucions:

La Comissió de Nomenaments i Retribucions està integrada per tres membres, tots ells del Consell d'Administració. No podran formar part d'aquesta Comissió els Consellers que tinguin càrrecs executius al Banc.

No obstant això, a petició del President de la Comissió, poden assistir a les seves reunions el o els Directors Generals, fins i tot si són Consellers, quan es tracti de temes de l'Alta Direcció del Banc i sempre que no els afecti directament ni al President del Consell.

En l'actualitat està formada per:

- Héctor Luis Colonques Moreno
- Bonaventura Garriga i Brutau
- Joaquim Folch-Rusiñol i Corachán

Tots ells són consellers no executius. Els senyors Colonques i Folch-Rusiñol van ser designats Consellers del Banc a l'empara de la norma estatutària que va introduir al Consell la figura dels consellers independents.

Les funcions d'aquesta Comissió resulten del Reglament annexat.

Comissió d'Operacions:

La Comissió d'Operacions està integrada pel President del Consell d'Administració, que n'assumeix la presidència, tres Consellers designats pel mateix Consell, el o els Directors Generals, el Director de Riscos i el Director de Banca Comercial. Hi assistiran també aquells altres empleats que siguin convocats a proposta de qualsevol Conseller o del o dels Directors Generals per exposar-hi punts concrets sobre els riscos o les inversions i també els sistemes de control o de mesura del risc, *ratings*, *scorings*, etc.

Actualment està formada per tres Consellers executius i tres Consellers externs:

- Josep Olliu i Creus
- Joan Manuel Desvalls i Maristany
- Miquel Bósser i Rovira
- Joan Llonch i Andreu
- Josep Permanyer i Cunillera
- Joan M. Nin i Genova

Les funcions d'aquesta Comissió resulten del Reglament annexat.

Comissió Executiva:

Constituïda a la reunió del Consell d'Administració que es va fer el 25 de setembre

de 2002, es va fixar en tres el nombre de membres que havia de tenir i es van designar per formar-la els Consellers executius del Banc:

- Josep Olliu i Creus
- Josep Permanyer i Cunillera
- Joan M. Nin i Genova

Igualment es va designar com a Secretari Josep Lluís Negro i Rodríguez.

Les funcions d'aquesta Comissió resulten del document annexat.

Per constituir aquestes Comissions s'ha seguit el criteri de delimitar-les per la seva funció més executiva o de control, procurant que els components de les primeres no s'integrin en les segones i viceversa, tot això sense perjudici de la plenitud de funcions i competències que corresponen, en última instància, al mateix Consell d'Administració.

Cal destacar que la Comissió Executiva es constitueix com un òrgan de coordinació de les facultats atribuïdes pel Consell al seu President i als Consellers-Directors Generals, i que tant a la Comissió d'Auditoria com a la Comissió de Control Pressupostari i la Comissió de Nomenaments i Retribucions, no consta entre els seus components cap Conseller executiu, avançant-se d'aquesta manera a les previsions que en aquest sentit s'han formulat a la Llei financera i l'abans esmentat Informe Aldama.

A la Comissió d'Operacions, es manté un equilibri entre Consellers executius i externs o no executius, en una línia de composició qualitativa proporcionalment similar a la que caracteritza el mateix Consell d'Administració.

El Consell d'Administració al llarg de l'exercici de 2002 ha fet 14 reunions; la Comissió d'Auditoria, 4; la Comissió de Control Pressupostari, 5; la Comissió de Nomenaments i Retribucions, 6; la Comissió d'Operacions, 51, i la Comissió Executiva, 32.

De totes les reunions del Consell i de les Comissions s'aixeca l'acta corresponent que pel que fa a les Comissions Delegades són lliurades al Consell d'Administració, ja sigui per aprovar les propostes que hi ha, ratificar en el que calgui els acords adoptats o per informar el Consell mateix.

Els aspectes relatius al capital social dels vocals del Consell resulten del que s'ha dit al primer capítol d'aquest Informe i els aspectes relatius a la remuneració dels Consellers consten també relacionats a l'Informe anual de la companyia, capítol Informació legal-Memòria dels Comptes anuals consolidats del Grup Banc Sabadell, nota 24 lletra i) Retribucions i altres prestacions al Consell d'Administració i l'Alta Direcció, sotmesa a l'aprovació de la Junta General.

3. Operacions vinculades i operacions intragrup

Amb Consellers i Alta Direcció:

Les sol·licituds per part dels membres del Consell d'Administració i de l'Alta Direcció del Grup s'originen per mitjà de l'oficina corresponent, que s'encarrega d'instrumentar tots els requisits necessaris i validar-ne els condicionaments. Posteriorment s'envien a la Direcció de Riscos, que, un cop analitzades, les fa arribar al Consell d'Administració per tal que siguin aprovades sense la presència del Conseller afectat.

Paral·lelament, i d'acord amb la norma 32 de la Circular 5/1993, es fa una sol·licitud d'autorització, signada per l'Interventor General, al Banc d'Espanya on es comuniquen les condicions de les operacions. Quan s'ha rebut l'autorització corresponent, d'acord amb les normes de disciplina de les entitats de crèdit, a continuació es procedeix a formalitzar-les documentalment.

Trimestralment, i d'acord amb la norma 32 de la Circular 5/1993, s'envia al Banc d'Espanya una relació signada per l'Interventor General amb el total dels crèdits concedits a:

- Membres del Consell d'Administració
- Alts càrrecs
- Consellers de societats filials del Banc

- Empreses en què les persones anteriors tinguin participació o ocupin un càrrec de responsabilitat
- Empreses en què el Banc tingui una participació significativa i no formin part del seu Grup econòmic (bàsicament participacions entre el 20 i el 50%)

A la Memòria dels Comptes anuals, i dins de la nota de retribucions i altres prestacions al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció, es fa referència a l'import dels crèdits concedits als Consellers i les empreses en què aquests tenen una participació significativa o ocupen un càrrec de responsabilitat, sempre que aquestes empreses no formin part del Grup econòmic del Banc Sabadell.

Amb empreses filials:

Quant a les operacions amb les societats filials, aquestes són sol·licitades per cada una de les empreses per mitjà de l'oficina on habitualment operen que, igual que qualsevol sol·licitud de la resta de clients, s'encarrega de tramitar i validar tots els requisits i condicionaments necessaris. Posteriorment, les sol·licituds es trameten a la Direcció de Riscos, la qual, un cop analitzades, les fa seguir a la Comissió d'Operacions, per passar finalment a la seva aprovació definitiva per part del Consell d'Administració.

A la Memòria dels Comptes anuals, a la nota sobre operacions amb societats del Grup no consolidables i amb empreses associades, es fa referència al total d'inversió, recursos, ingressos i costos de les societats que formen part del Grup de consolidació i que s'integren per posada en equivalència. Aquestes operacions, com que no són eliminades, s'han reflectit als estats anuals consolidats, ja que en la resta de casos aquests conceptes queden eliminats en el procés de consolidació.

4. Sistemes de control del risc

Principis

El Banc Sabadell té definits uns principis bàsics relatius a la gestió i el control del risc.

Responsabilitat

El Consell d'Administració es vincula totalment als processos de gestió i el control del risc: aprovació de polítiques, límits, model de gestió i procediments, metodologia de mesura, seguiment i control.

Executivament, hi ha una clara segregació de funcions entre les unitats de negoci, on s'origina el risc, i les unitats de gestió i control d'aquest risc.

Solvència

El Banc Sabadell opta per una política de riscos prudent i equilibrada que assegurï un creixement sostingut i rendible de la seva activitat i que estigui alineada amb els objectius estratègics del Grup amb la finalitat de maximitzar la creació de valor.

S'ha d'assegurar, dins de l'estructura de límits, que no hi hagi nivells de concentració que puguin comprometre una porció significativa dels recursos propis. Per això, s'inclourà la variable risc en les decisions de tots els àmbits i es quantificarà sota

una mesura comuna, el capital econòmic.

Seguiment i control

La gestió del risc es sustenta en forts procediments continus de control d'adequació als límits prefixats i amb responsabilitats ben definides, en la identificació i el seguiment d'avisos i indicadors avançats i en instruments discriminants avançats.

Classificació de riscos i tècniques de mitigació

El Banc Sabadell té definides les categories següents de risc i sistemes per mitigar-lo.

Risc de crèdit

Probabilitat de generació de pèrdues originades per incompliments de les obligacions de pagament per part dels acreditats i les pèrdues de valor pel simple deteriorament de la qualitat d'aquests.

Per mitigar aquest tipus de risc, l'entitat porta a terme, a més de la pròpia gestió, control i seguiment continuat de l'exposició, polítiques prudents de diversificació i reducció de concentració en contraparts i també una àmplia acceptació de garanties.

Risc de mercat

Probabilitat d'obtenir pèrdues en valoració d'exposicions en actius financers a causa de la variació de preus d'accions, tipus d'interès o canvi. S'inclou el risc per variació de condicions de liquiditat i el generat per les posicions estructurals de balanç.

Com a tècniques de mitigació s'utilitzen derivats financers per fer cobertures de tipus d'interès i canvi. D'altra banda, es segueix una política decidida de diversificació de les fonts de liquiditat per mitjà de l'accés als mercats financers majoristes mitjançant programes d'emissió de renda fixa a mitjà termini o titulitzacions.

Risc operacional

Probabilitat d'obtenir pèrdues per esdeveniments provocats per factors interns o externs. Dins d'aquesta categoria, s'inclouen els riscos legals, reputacionals i de negoci.

La tècnica de mitigació més emprada, a més de l'extensió d'una cultura decidida de qualitat total i un adequat entorn de control, és la contractació d'assegurances de responsabilitat i danys.

Risc actuarial

Risc biomètric i financer derivat dels contractes d'assegurances comercialitzats per les companyies asseguradores del Grup.

Aquest tipus de risc és mitigat habitualment per mitjà del reassegurament.

Òrgans de gestió i control de riscos

Consell d'Administració i comissions delegades

El *Consell d'Administració* és l'òrgan responsable d'establir les directrius generals sobre la distribució organitzativa de les funcions de gestió i control de riscos i també de determinar les principals línies estratègiques pel que fa a aquesta qüestió.

Al si del mateix Consell d'Administració hi ha tres comissions involucrades en la gestió i el control del risc.

La *Comissió Executiva*, que coordina la direcció executiva del Banc.

La *Comissió d'Operacions*, que:

- determina i proposa al Consell perquè siguin aprovats nivells globals i individuals de risc, inversions concretes i delegacions que s'estimin convenientes per a l'aprovació o l'assumpció de riscos individualitzats dins dels límits definits
- decideix sobre aquells riscos individuals l'aprovació dels quals hagi quedat reservada a aquesta comissió

- controla la correcta aplicació de les delegacions establertes
- fa arribar al Consell, en relació amb les operacions aprovades, desviacions i anomalies observades i mesures preses per corregir-les, nivells de risc assumits, inversions efectuades i la seva evolució i també repercussions que es poguessin derivar per als ingressos del Grup per variacions en els tipus d'interès i adequació als VAR aprovats pel Consell

La *Comissió d'Auditoria*, que té la responsabilitat de contrastar degudament tant les bones pràctiques bancàries o comptables en els diferents nivells de l'organització com assegurar que a la Direcció General i a la resta de direccions executives corresponents es prenen les mesures oportunes respecte a les conductes o mètodes que poguessin ser incorrectes. També vetlla perquè les mesures, polítiques i estratègiques definides pel Consell siguin degudament implantades. Per això, se li fan arribar regularment els resultats de l'activitat de l'Interventor General, l'Auditoria Interna i l'Auditoria Externa.

Direccions executives involucrades en el procés de gestió i control de riscos

Direcció de Control

Al si del procés de planificació i pressupostació elabora les propostes sobre estructures i límits globals de riscos i les assignacions de capital d'una manera alineada amb l'estratègia, proporciona als diversos òrgans decisoris i de gestió de risc informació sobre les exposicions de risc total i en segueix les implicacions, vetlla perquè la variable risc s'inclogui a totes les decisions i supervisa els models específics de mesura del risc tenint cura de la seva homologació respecte a principis i metodologia generalment acceptats i en particular al davant dels organismes supervisors.

Direcció de Riscos i Recuperacions

Concreta el model de gestió del risc, desenvolupa procediments per adequar el risc als límits establerts i ho gestiona d'acord amb els nivells d'autonomia prefixats.

Comitè d'Actius i Passius

Òrgan que defineix criteris per a una adequada gestió del risc estructural del balanç del Grup assumit a l'activitat comercial. Supervisa el risc de tipus d'interès i de liquiditat i apunta alternatives comercials o de cobertura que tendeixin a aconseguir objec-

tius de negoci d'acord amb la situació dels mercats i la situació del balanç.

Comissió de Riscos d'Assegurances

Es responsabilitza de la gestió del risc del negoci assegurador del Grup dins del marc d'autonomia establert. La gestió del risc de crèdit, de mercat o operacional derivat del negoci d'assegurances es canalitza per mitjà dels òrgans decisoris centralitzats.

Direcció de Qualitat i Compliment Normatiu

Potencia la gestió de la qualitat, en tots els seus vessants, per mitjà de l'establiment de models i sistemes de qualitat corporatius, i la realització d'activitats de formació, motivació, investigació i suport tècnic. Assegura el compliment de les normes legals, operatives i deontològiques que regulen l'activitat del Grup, incloent la prevenció de pràctiques de blanqueig de capitals i de finançament de grups terroristes. Totes aquestes funcions s'emmarquen dins de la pràctica de mitigació de riscos de tot tipus.

Direcció d'Auditoria Interna

Reporta directament a la Comissió d'Auditoria, controla el compliment efectiu de les polítiques i els procediments de gestió, avaluant la suficiència i l'eficàcia de les activitats de gestió i control de cada unitat funcional i executiva.

5. Funcionament de la Junta General

Les normes vigents de funcionament de la Junta General són les que resulten dels Estatuts i de la legislació vigent. Sobre la base d'una aplicació flexible d'aquests instruments, la Junta General s'ha caracteritzat fins ara per una àmplia participació dels accionistes, ja sigui directament o bé per mitjà de la delegació de vot en accionistes membres del Consell d'Administració, de manera que –com a exemple– a la Junta General Ordinària que es va fer el 21 de març de 2002 l'assistència entre presents i representats va ser de 23.273 accionistes, propietaris de 150.583.533 accions, cosa que vol dir el 73,81% del capital. D'aquests, els propietaris del 67,46% del capital social ho van fer delegant els seus vots en un altre accionista i el 6,35% restant del capital va ser present a la Junta. Hi va haver 1.062 accionistes presents i 22.211 accionistes representats i s'hi van adoptar els acords per amplíssimes majories.

La intenció del Consell d'Administració és proposar a la Junta General Ordinària corresponent a l'exercici de 2002 l'aprovació d'un Reglament del seu funcionament que faciliti la participació dels accionistes, dins dels límits estatutàriament i legalment establerts.

Sense haver d'esperar l'aprovació d'aquest Reglament, el Consell d'Administració ha facilitat als accionistes el text literal i escrit de les propostes d'acord

sotmeses a la seva aprovació, de manera que les delegacions de vot rebudes emparaven el Consell per aprovar, en nom dels accionistes que els haguessin delegat el seu dret de vot, les esmentades propostes des del coneixement previ dels accionistes.

Així mateix, la societat ha procedit a obrir una pàgina web en què, entre les informacions que es faciliten als accionistes, consten totes les propostes d'acord sotmeses a la Junta General. Per la mateixa via d'aquesta pàgina web es facilita als accionistes la presentació de proposicions en els límits i les condicions establerts pels Estatuts Socials.

D'altra banda, i en relació amb la recomanació formulada en l'Informe Aldama sobre la possible desaparició de la limitació del dret de vot, aquest criteri no és compartit pel Consell d'Administració, atesa l'estructura accionarial del Banc. Limitar el dret dels accionistes a un vot màxim del 10% és avui una garantia per als accionistes minoritaris que, si no fos així, podrien tenir limitat excessivament el seu pes polític en les decisions del Banc. La limitació inclosa a l'article 40 dels Estatuts Socials no és cap norma de bloqueig; és una limitació del dret dels accionistes més significatiu en benefici del gran nombre d'accionistes minoritaris.

Consell d'Administració

President	Josep Olliu i Creus		
Vicepresident Primer	Bonaventura Garriga i Brutau	Secretari	Miquel Roca i Junyent
Vicepresident Segon	Joan Llonch i Andreu		
Consellers	Miquel Bósser i Rovira Francesc Casas i Selvas Héctor Luis Colonques Moreno Joan Manuel Desvalls i Maristany Esteve M. Faus i Mompart Joaquim Folch-Rusiñol i Corachán Jorge Manuel Jardim Gonçalves Joan M. Nin i Genova Josep Permanyer i Cunillera		
	Consellers Honoraris	Joan Corominas i Vila* Domènec Fatjó i Sanmiquel Antoni Ferrer i Sabater	

* President d'Honor

Comissió Executiva

Conseller - Director General
Joan M. Nin i Genova

President
Josep Oliu i Creus

Secretari
Josep Lluís Negro i Rodríguez

Conseller - Director General
Josep Permanyer i Cunillera

Direccions de Negocis

Banca Comercial	Jaume Puig i Balcells *
Banca d'Empreses	Juan Antonio Alcaraz García *
Banco Herrero	Francisco Vallejo Vallejo *
BS Capital	Eugeni Vilardell i Talló *
Banca Assegurances	Ignasi Camí i Casellas
Tresoreria i Mercat de Capitals	Rafael García i Nauffal
Gestió d'Actius	Cirus Andreu i Cabot
Gabinet Comercial	Ramon Domènech i Ibáñez

Direccions regionals i marques de:

Banca Comercial

Direcció Regional de Barcelona, Àrea Metropolitana i Balears	Lluís Rotllan i Riera
Direcció Regional de Madrid, Nord i Canàries	Xavier Vela i Hernández
Direcció Regional de Llevant i Sud	Jaume Matas i Vallverdú
Direcció Regional de Catalunya	Josep Canalias i Puig
Direcció de Banca Comercial Banco Herrero	Carlos J. Serrano Guerra
Solbank	Aleix Masachs i Fatjó
ActivoBank	Manuel Dueñas i Bailón

Banca d'Empreses

Direcció Regional de Catalunya i Nord d'Espanya	Lluís Buil i Vall
Direcció Regional de Madrid	Blanca Montero Corominas
Direcció Regional de Llevant, Andalusia i Canàries	Josep M. Sebastián i Balfego
Direcció de Banca d'Empreses Banco Herrero	Luis A. Requejo Bayón

Direccions corporatives

Organització i Recursos	Juan-Cruz Alcalde Merino *
Negoci Electrònic i Tecnologia	Miquel Montes i Güell *
Riscos i Recuperacions	Josep Tarrés i Busquets *
Control	Tomàs Varela i Muiña *
Auditoria Interna	Núria Lázaro i Rubio
Qualitat i Compliment Normatiu	Pere Miralles i Vallbona
Gabinet de Comunicació	Josep M. Suàrez i Iborra
Gabinet Financer i Relacions amb Inversors	Joan M. Grumé i Sierra

Equip
directiu

Bancs i societats filials

Sabadell Banca Privada	Jaime Carvajal Hoyos
Banco Asturias	Herminio Huerta Cárcaba
Ibersecurities	Juan Bastos-Mendes Rezende
Landscape	Salvador Grané i Terradas

Bancs i societats participades

BancSabadell d'Andorra	Miquel Alabern i Comas
Aurica XXI	Rafael Suñol i Trepát
Dexia Sabadell Banco Local	José L. Castillo Villa
E-extendnow	Salvador Farrés i Magem
Managerland	Miguel Maya Dias
Bidsa	Josep Duran i Guijarro

* Membres del Comitè de Direcció

Informació legal

La informació legal que consta a les pàgines següents inclou:

Informe d'Auditoria
Comptes anuals consolidats
Balanços consolidats
Comptes de pèrdues i guanys consolidats
Memòria
Informe de gestió consolidat

Els comptes anuals i l'Informe de gestió consolidats han estat formulats per tots els Administradors de la societat, els quals n'han signat els originals.

Edifici Caja de Madrid
Avinguda Diagonal, 640
08017 Barcelona
Tel. +34 932 532 700
Fax +34 934 059 032

INFORME D'AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

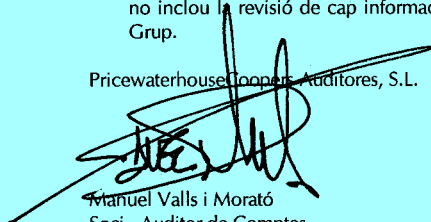
Als Accionistes de Banco de Sabadell, S.A.

1. Hem auditat els comptes anuals consolidats de Banco de Sabadell, S.A. i societats depenents, que componen el Grup Banc Sabadell, que comprenen els balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2002 i 2001, els comptes de pèrdues i guanys consolidats i la memòria consolidada corresponents als exercicis anuals acabats en les esmentades dates, la formulació dels quals és responsabilitat dels administradors de la Societat dominant. La nostra responsabilitat és la d'expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de llur presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

El nostre treball no va incloure l'examen dels comptes anuals consolidats del Subgrup Activobank corresponents a l'exercici 2002, en el que Banco de Sabadell, S.A. participa al 31 de desembre de 2002 en un 100% i els actius del qual representen un 0,82% de les corresponents xifres consolidades, i de les pèrdues del qual representen una reducció dels resultats consolidats del Grup Banc Sabadell en un 9,12% en l'esmentada data. Per a l'exercici 2001, el nostre treball no va incloure l'examen dels comptes anuals consolidats dels Subgrups Banco Herrero i Activobank corresponents a l'esmentat exercici, en els que Banco de Sabadell, S.A. participava al 31 de desembre de 2001 en un 99,74% i un 45,82%, respectivament, i els actius i resultats nets dels quals representen un 15,34% i un 12,53% respectivament, al 31 de desembre de 2001 de les corresponents xifres consolidades del Grup Banc Sabadell. Els comptes anuals de Activobank, S.A. i la seva filial, participada al 100%, Ibersecurities Agencia de Valores y Bolsa, S.A., per a l'exercici 2002 i dels Subgrups Banco Herrero i Activobank per l'exercici 2001, han estat examinats per uns altres auditors i la nostra opinió expressada en aquest informe sobre els comptes anuals consolidats del Grup Banc Sabadell per als exercicis 2002 i 2001 es basa, pel que fa a la participació en els esmentats Subgrups, únicament en l'informe d'aquests altres auditors.

2. Segons s'indica a les Notes 17 i 18 de la memòria adjunta, durant l'exercici 2002 les entitats Banco de Sabadell, S.A. i Banco de Asturias, S.A. i durant l'exercici 2001 les entitats Banco de Sabadell, S.A., Banco de Asturias, S.A. i Banco Herrero, S.A., integrades en el Grup Banc Sabadell, han carregat a reserves voluntàries, net de l'impost anticipat corresponent, 28.990 milers d'euros i 11.404 milers d'euros, respectivament, destinats a atendre els compromisos derivats de les prejubilacions acordades en els exercicis 2002 i 2001 respectivament. Aquests càrrecs disposen de l'autorització expressa del Banco de España de data 13 de desembre de 2002 i 21 de desembre de 2001, tal i com s'estableix a l'apartat nº 13 de la Norma Tretzena de la Circular 4/91.
3. En opinió nostra, basada en la nostra auditoria i en els informes dels altres auditors, els comptes anuals consolidats dels exercicis 2002 i 2001 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Banco de Sabadell, S.A. i societats depenents, que formen el Grup Banc Sabadell, al 31 de desembre de 2002 i 2001 i dels resultats de llurs operacions i dels recursos obtinguts i aplicats durant els exercicis anuals acabats en les esmentades dates i contenen la informació necessària i suficient per a llur interpretació i adequada comprensió, de conformitat amb principis i normes comptables generalment acceptats aplicats uniformement.
4. L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2002 conté les explicacions que els administradors de la Societat dominant consideren oportunes sobre la situació del Grup consolidat, l'evolució dels seus negocis i sobre d'altres qüestions i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió concordi amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2002. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió de cap informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de les societats del Grup.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

Manuel Valls i Morató
Soci - Auditor de Comptes

24 de gener de 2003

PricewaterhouseCoopers Auditores, S. L. - R. M. Madrid, hoja 87.250-1, folio 75, tomo 9.267, libro 8.054, sección 3ª
Inscrita en el R.O.A.C. con el número S0242 - CIF: B-79031290

Balanços de situació consolidats del Grup Banc Sabadell

El 31 de desembre (en milers d'euros)

Actiu	2002	2001
Caixa i dipòsits en bancs centrals	356.282	497.531
Caixa	186.889	170.598
Banc d'Espanya	132.203	292.405
Altres bancs centrals	37.190	34.528
Deutes de l'Estat (nota 5)	883.611	378.512
Entitats de crèdit (nota 4)	2.430.132	3.711.126
A la vista	368.714	464.925
Altres crèdits	2.061.418	3.246.201
Crèdits sobre clients (nota 6)	20.727.341	18.735.305
Obligacions i altres valors de renda fixa (nota 5)	737.063	733.176
D'emissió pública	28.406	87.486
Altres emissors	708.657	645.690
Promemòria: títols propis	0	0
Accions i altres títols de renda variable (nota 5)	165.457	231.875
Participacions (nota 5)	165.748	143.809
En entitats de crèdit	106.255	131.528
Altres participacions	59.493	12.281
Participacions en empreses del Grup (nota 5)	219.911	165.195
En entitats de crèdit	0	2
Altres	219.911	165.193
Actius immaterials (nota 7)	13.010	51.336
Despeses de constitució i de primer establiment	590	5.422
Altres despeses amortitzables	12.420	45.914
Fons de comerç de consolidació (nota 8)	217.664	674.006
Per integració global i proporcional	67.831	400.966
Per posada en equivalència	149.833	273.040
Actius materials (nota 9)	454.860	448.171
Terrenys i edificis d'ús propi	233.474	212.319
Altres immobles	20.213	49.605
Mobiliari, instal·lacions i altres	201.173	186.247
Capital subscrit no desemborsat	0	0
Dividends passius reclamats no desemborsats	0	0
Resta	0	0
Accions pròpies	12.991	3.164
Promemòria: nominal	631	137
Altres actius (nota 10)	587.488	560.292
Comptes de periodificació	152.765	123.411
Pèrdues en societats consolidades (nota 11)	99.899	90.589
Per integració global i proporcional	17.943	7.023
Per posada en equivalència	81.753	83.156
Per diferències de conversió	203	410
Pèrdues consolidades de l'exercici	0	0
Del Grup	0	0
De minoritaris	0	0
Total actiu	27.224.222	26.547.498

Passiu	2002	2001
Entitats de crèdit (nota 4)	2.796.113	2.595.413
A la vista	254.750	190.497
A termini o amb preavis	2.541.363	2.404.916
Dèbits a clients (nota 12)	17.234.210	16.974.409
Dipòsits d'estalvi	15.354.798	15.054.046
A la vista	8.032.183	7.889.373
A termini	7.322.615	7.164.673
Altres dèbits	1.879.412	1.920.363
A la vista	0	136
A termini	1.879.412	1.920.227
Dèbits representats per valors negociables (nota 12)	3.125.262	2.467.654
Bons i obligacions en circulació	2.510.296	1.878.005
Pagarés i altres valors	614.966	589.649
Altres passius (nota 13)	574.133	730.148
Comptes de periodificació	219.383	229.842
Provisions per a riscos i càrregues (nota 14)	135.018	240.749
Fons de pensionistes	92	127.999
Provisió per a impostos	0	11
Altres provisions	134.926	112.739
Fons per a riscos bancaris generals	3.237	129.405
Diferència negativa de consolidació (nota 8)	3.183	3.060
Per integració global i proporcional	64	1.803
Per posada en equivalència	3.119	1.257
Beneficis consolidats de l'exercici	231.175	225.885
Del Grup	220.416	216.510
De minoritaris	10.759	9.375
Passius subordinats (nota 15)	595.207	304.207
Interessos minoritaris (nota 19)	262.478	311.818
Capital subscrit (nota 16)	102.001	102.001
Primes d'emissió (nota 17)	749.609	1.116.706
Reserves (nota 17)	959.030	910.761
Reserves de revaloració (nota 17)	34.900	34.900
Reserves en societats consolidades (nota 18)	199.283	170.540
Per integració global i proporcional	163.306	131.143
Per posada en equivalència	40.390	27.138
Per diferències de conversió	(4.413)	12.259
Total passiu	27.224.222	26.547.498
Comptes d'ordre		
Passius contingents (nota 20)	3.218.817	2.773.942
Redescomptes, endossos i acceptacions	0	19.600
Actius destinats a obligacions diverses	83	1.674
Fiances, avals i caucions	2.817.697	2.429.900
Altres passius contingents	401.037	322.768
Compromisos (nota 20)	7.914.469	6.435.537
Cessions temporals amb opció de recompra	0	0
Disponibles per tercers	6.906.720	5.420.241
Altres compromisos	1.007.749	1.015.296
Suma comptes d'ordre	11.133.286	9.209.479

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup Banc Sabadell

Dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre, en milers d'euros

	2002	2001
Interessos i rendiments assimilats (nota 24)	1.297.462	1.370.889
Dels quals: de la cartera de renda fixa	58.964	71.816
Interessos i càrregues assimilades (nota 24)	(603.332)	(677.305)
Rendiment de la cartera de renda variable	20.249	9.540
D'accions i altres títols de renda variable	1.786	3.430
De participacions	16.463	3.706
De participacions en el Grup	2.000	2.404
Marge d'intermediació	714.379	703.124
Comissions percebudes (nota 24)	322.215	318.996
Comissions pagades (nota 24)	(37.147)	(38.475)
Resultats d'operacions financeres (nota 24)	8.617	56.378
Marge ordinari	1.008.064	1.040.023
Altres productes d'explotació	16.228	8.802
Despeses generals d'administració	(667.148)	(554.218)
De personal (nota 24)	(380.927)	(361.483)
Dels quals: <i>Sous i salaris</i>	(281.687)	(271.036)
<i>Càrregues socials</i>	(70.836)	(66.526)
<i>De les quals: pensions</i>	(5.738)	(5.303)
Altres despeses administratives	(286.221)	(192.735)
Amortització i sanejament d'actius materials i immaterials	(57.301)	(49.816)
Altres càrregues d'explotació	(7.844)	(11.549)
Marge d'explotació	291.999	433.242
Resultats nets generats per societats posades en equivalència	45.496	34.898
Participació en beneficis de societats posades en equivalència	76.500	46.358
Participació en pèrdues de societats posades en equivalència	(2.310)	(4.901)
Correccions de valors per cobrament de dividends	(28.694)	(6.559)
Amortització del fons de comerç de consolidació (nota 8)	(127.113)	(35.063)
Beneficis per operacions del Grup	2.094	949
Beneficis per alienació de participacions en entitats consolidades per integració global i proporcional	17	0
Beneficis per alienació de participacions posades en equivalència	0	612
Beneficis per operacions amb accions de la societat dominant i amb passius financers emesos pel Grup	274	337
Reversió de diferències negatives de consolidació	1.803	0
Pèrdues per operacions del Grup	(28.645)	(1.502)
Pèrdues per alienació de participacions en entitats consolidades per integració global i proporcional	(8.159)	0
Pèrdues per alienació de participacions posades en equivalència	(13.717)	(470)
Pèrdues per operacions amb accions de la societat dominant i amb passius financers emesos pel Grup	(6.769)	(1.032)
Amortització i provisions per a insolvències (net) (nota 24)	(101.083)	(73.336)
Sanejament d'immobilitzacions financeres (net)	(705)	0
Dotació al fons per a riscos bancaris generals	126.263	0
Beneficis extraordinaris (nota 24)	71.081	40.639
Pèrdues extraordinàries (nota 24)	(19.108)	(38.120)
Resultat abans d'impostos	260.279	361.707
Impost sobre beneficis	(27.274)	(132.577)
Altres impostos	(1.830)	(3.245)
Resultat consolidat de l'exercici	231.175	225.885
Resultat atribuït a la minoria	10.759	9.375
Resultat atribuït al Grup	220.416	216.510

Memòria dels comptes anuals consolidats del Grup Banc Sabadell

Per als exercicis acabats el 31 de desembre
de 2002 i el 31 de desembre de 2001.

Nota 1. Activitat, polítiques i pràctiques de comptabilitat

Activitat

Banc de Sabadell, S.A. (a partir d'ara, també el Banc Sabadell o el Banc) té per objecte social el desenvolupament de l'activitat bancària i està subjecte a la normativa i les regulacions de les entitats bancàries que actuen a Espanya.

El Banc és societat dominant d'un Grup d'entitats financeres l'activitat de les quals controla directament o indirectament.

Bases de presentació i consolidació

Els Comptes anuals consolidats han estat preparats a partir dels registres de comptabilitat del Banc i de cada una de les entitats del Grup incloses en la consolidació, la relació nominal de les quals surt a l'annex, que forma part integrant d'aquests comptes anuals consolidats pendents d'aprovació per les respectives Juntes Generals d'Accionistes.

Aquests comptes anuals es presenten en milers d'euros.

Els balanços de situació consolidats i els comptes de pèrdues i guanys consolidats es presenten d'acord amb les normes en vigor el 31 de desembre dels exercicis respectius, en particular les que estableix la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, del 14 de juny, i circulars posteriors que la modifiquen o desenvolupen.

Els criteris emprats en la consolidació es corresponen amb els que dicta la Llei 13/1985 del 25 de maig i el Reial Decret 1343/1992 del 6 de novembre, per mitjà dels quals es regula la consolidació dels estats comptables de les entitats de dipòsit, i la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya que ha desenvolupat aquesta norma. Per tant, el Grup Banc Sabadell inclou totes les societats dependents l'activitat de les quals està relacionada directament amb la del Banc i constitueixen, juntament amb aquest, una unitat de decisió (nota 2). Aquestes societats han estat consolidades pel mètode d'integració global o proporcional, d'acord amb les normes incloses a la Circular esmentada. Tots els comptes i les transaccions importants entre les societats consolidades han estat eliminades en el procés de consolidació.

Adicionalment, les inversions en el capital de societats dependents no consolidables perquè la seva activitat no està relacionada directament amb la del Banc i d'altres empreses amb què manté una vinculació duradora, en les quals generalment es posseeix una participació igual o superior al 20% (3% si cotitzen a borsa) i inferior al 50%, es valoren per la fracció del net patrimonial que representen aquestes participacions, quan s'han tingut en compte els dividendes que se'n perceben i altres eliminacions patrimonials (criteri de posada en equivalència). La resta de les inversions en valors representatius de capital es presenta als balanços de situació consolidats adjunts d'acord amb els criteris que s'indiquen a la nota 1.f.

En el procés de consolidació s'han fet els ajustaments de consolidació necessaris i les eliminacions corresponents als comptes i les transaccions efectuades entre les entitats consolidades. Concretament, el resultat aportat per les societats consolidades pel mètode de posada en equivalència que formen part del grup econòmic es presenta per l'import brut i es registra d'altra banda la despesa per l'impost de societats corresponent, mentre que per a la resta de societats s'integra per l'import net. L'amortització del fons de comerç d'exercicis anteriors es presenta en els comptes consolidats com a contrapartida en menys reserves a la societat que té la participació.

Les modificacions que hi ha hagut al perímetre de consolidació han estat:

Per a l'exercici de 2001

Entrades al perímetre de consolidació:

Societat	% Participació	Tipus de participació	Mètode de consolidació
Banco Herrero, S.A.	99,74	Directa	Global
Activobank Mediación Correduría de Seguros Vinculados a BanSabadell Vida y al grupo Asegurador B.C.P., S.A.	45,82	Indirecta	Posada en equivalència
Ballerton Corporation Serviços, S.A.	99,74	Indirecta	Global
Banco Herrero y "la Caixa", U.T.E.	49,87	Indirecta	Proporcional
Cajastur Gestión S.G.I.I.C., S.A.	13,75	Indirecta	Posada en equivalència
Cajastur Pensiones S.G.F.P., S.A.	13,75	Indirecta	Posada en equivalència
Cajastur Servicios Financieros, S.A.	13,75	Indirecta	Posada en equivalència
Colinas de Nueva Andalucía, S.A.	99,74	Indirecta	Posada en equivalència
Correduría de Seguros Grupo Herrero, S.A.	99,74	Indirecta	Posada en equivalència
Dexia Banco Local, S.A.	40,00	Directa	Posada en equivalència
Entidad Gestora Minera, S.L.	99,74	Indirecta	Global
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència
e-Xtend Force, S.A.	98,00	Directa	Global
Gestora Plan H.F. 94, S.L.	99,74	Indirecta	Global
Herrero International, S.A.R.L.	99,74	Indirecta	Global
Herrero Pensiones, E.G.F.P., S.A.	99,74	Indirecta	Global
Inmobiliaria Asturiana, S.A.	99,33	Indirecta	Posada en equivalència
Inmobiliaria Sil, S.A.	99,74	Indirecta	Posada en equivalència
Inmobiliaria Tietar, S.A.	99,74	Indirecta	Global
Interalimint, S.A.	30,00	Indirecta	Posada en equivalència
Inversiones Herrero, S.A., S.I.M.	49,96	Indirecta	Global
Landscape Toro, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència
Logistic Financial Network, S.L.	50,00	Directa	Posada en equivalència
Profim. Análisis y Selección de Fondos, S.L.	15,64	Indirecta	Posada en equivalència
Promociones Argañosa, S.L.	99,33	Indirecta	Posada en equivalència
Promociones y Financiaciones Herrero, S.A.	99,74	Indirecta	Global
SBD Creixent, S.A.	20,00	Directa	Posada en equivalència
Valores Mobiliarios Herrero, S.A., S.I.M.	45,85	Indirecta	Global
Vidanorte, S.A.	99,74	Indirecta	Global

Sortides al perímetre de consolidació:

Societat	% Participació	Tipus de participació	Mètode de consolidació
Aguallal de Renovables. S.L. (1)	100,00	Indirecta	Posada en equivalència
Corporación Eólica de Inversiones, S.L. (1)	100,00	Indirecta	Posada en equivalència
Persist, S.A.	35,14	Indirecta	Posada en equivalència
Solbank Correduría de Seguros, S.A. (1)	100,00	Directa	Posada en equivalència
Solbank SBD, S.A. (1)	99,81	Directa	Global

(1) Per fusions amb altres entitats del Grup.

Amb data 21 de maig de 2001, Banc de Sabadell, S.A. va absorbir Solbank SBD, S.A., amb dissolució sense liquidació d'aquesta societat i, en conseqüència, va quedar fet el traspàs en bloc a Banc de Sabadell, S.A. del patrimoni social de Solbank SBD, S.A. a títol de successió universal, de manera que la societat absorbent queda subrogada a tots els drets i les obligacions de la societat absorbida amb caràcter general i sense cap reserva ni limitació.

A partir de l'1 de gener de 2001, les operacions de la societat absorbida es van considerar fetes

a efectes comptables per compte de la societat absorbent. El tipus de canvi, d'acord amb el que es preveu al projecte de fusió aprovat, va ser de sis accions (posteriors a l'*split*) de cinquanta cèntims d'euro (0,50 euros) de valor nominal de Banc de Sabadell, S.A. per cada vint accions de Solbank SBD, S.A. d'un valor nominal de 3,01 euros per acció. La totalitat de les accions de Solbank SBD, S.A. que eren a mans de Banc de Sabadell, S.A. van quedar amortitzades. No va ser necessari fer una ampliació de capital per bescanviar les accions dels accionistes minoritaris de Solbank SBD, S.A. atès que el Banc Sabadell disposava de prou accions a l'autocartera.

Durant el mes de gener de 2001, el Banc va exercir una opció de compra sobre el 17,5% de les accions de la societat Ibersecurities, S.A., Agencia de Valores y Bolsa per un import de 8.730 milers d'euros, la qual cosa va implicar que es generés un fons de comerç de 7.488 milers d'euros.

Amb data 22 de juny de 2001 va augmentar el capital social d'ActivoBank, S.A. en 76.795.380 euros per mitjà de l'emissió a la par de 7.679.538 accions nominatives d'un valor nominal de 10 euros cada una totalment subscrites i desemborsades, de les quals Banc de Sabadell, S.A. en va subscriure 3.305.539 mitjançant l'aportació de les accions que posseïa de la societat Ibersecurities, S.A., A.G.V.

Per a l'exercici de 2002

Entrades al perímetre de consolidació:

Societat	% Participació	Tipus de participació	Mètode de consolidació
Derivados Forestales, S.A.	45,00	Indirecta	Posada en equivalència
Formol y Derivados, S.A.	45,00	Indirecta	Posada en equivalència
Landscape Habitat, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència
Landscape Parcsud, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència
Landscape Osuna, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència
Landscape Espais Diagonal 0, S.L.	50,00	Indirecta	Posada en equivalència

Sortides al perímetre de consolidació:

Societat	% Participació	Tipus de participació	Mètode de consolidació
Primnou, S.L.	65,83	Directa	Posada en equivalència
Banco Herrero, S.A. (1)	100,00	Directa	Global
Correduría de Seguros Grupo Herrero, S.A. (1)	100,00	Indirecta	Posada en equivalència
Compañía de Electricidad y Cogeneración de Uvero, S.A.	22,80	Indirecta	Posada en equivalència
Inversiones Herrero, S.A., SIMCAV	50,88	Indirecta	Global
Valores Mobiliarios Herrero, S.A., SIMCAV	47,24	Indirecta	Global

(1) Per fusions amb altres entitats del Grup.

Amb data 18 de setembre de 2002, Banc de Sabadell, S.A. ha absorbit Banco Herrero, S.A., amb dissolució sense liquidació d'aquesta societat i, en conseqüència, queda fet el traspàs en bloc a Banco de Sabadell, S.A. del patrimoni social de Banco Herrero, S.A., a títol de successió universal. D'aquesta manera queda subrogada la societat absorbent a tots els drets i les obligacions de la societat absorbida amb caràcter general i sense cap reserva ni limitació.

A partir de l'1 de gener de 2002, les operacions de la societat absorbida es consideren fetes a efectes comptables per compte de la societat absorbent. El tipus de bescanvi, d'acord amb el que es preveu al projecte de fusió aprovat, va ser de disset accions de cinquanta cèntims d'euro (0,50 euros) de valor nominal de Banc de Sabadell, S.A. per cada quatre accions de Banco Herrero, S.A. d'un valor nominal de 3,0050605 euros per acció. La totalitat de les accions de Banco Herrero, S.A. que eren a mans de Banc de Sabadell, S.A. han quedat amortitzades. No s'ha hagut de fer cap ampliació de capital per bescanviar les accions dels accionistes minoritaris de Banco Herrero, S.A. atès que el Banc Sabadell disposava d'accions suficients a l'autocartera.

A conseqüència de la fusió esmentada i d'acord amb la norma tercera apartat 13b) de la circular 4/1991 del Banc d'Espanya, del fons de fusió que ha sorgit per un import de 371.037 milers d'euros, se n'han amortitzat 3.940 milers d'euros amb càrrec a reserves de fusió i 367.097

milers d'euros amb càrrec a reserves per primes d'emissió.

El 25 d'octubre de 2002, el Banc ha adquirit 7.361.070 accions d'ActivoBank, S.A. equivalents al 46,62 % del capital a Banco Comercial Português, S.A. per un import 49.687 milers d'euros. Així mateix, amb data 4 de novembre de 2002, el Banc va adquirir 1.068.460 accions als socis minoritaris per un import de 7.212 milers d'euros fins a completar el 100% d'ActivoBank, S.A. Aquestes dues adquisicions es van fer amb unes clàusules suspensives tot esperant les autoritzacions oficials per adquirir-la, però al final de l'exercici encara no es disposa de totes les autoritzacions. Com a conseqüència d'aquestes dues adquisicions que es van fer amb efecte 1 d'octubre de 2002, el subgrup ActivoBank es consolida a partir d'aquesta data pel mètode d'integració global.

Patrimoni net comptable

La determinació del patrimoni net comptable és la següent:

En milers d'euros

	2002	2001
Capital subscrit	102.001	102.001
Reserves	1.842.923	2.142.318
Prima d'emissió	749.609	1.116.706
Reserves de la societat matriu	959.030	910.761
Reserva legal	20.400	16.881
Reserva accions pròpies	113.581	93.118
Reserva per a inversions a les Canàries	2.486	1.923
Reserva per redenominació del capital social	113	113
Previsió per a inversions	0	0
Reserva voluntària	822.450	798.726
Reserves de revaloració	34.900	34.900
Reserves en societats consolidades	199.283	170.540
Pèrdues en societats consolidades	(99.899)	(90.589)
Accions pròpies	(12.991)	(3.164)
Benefici de l'exercici atribuït al Grup	220.416	216.510
Patrimoni net comptable	2.152.349	2.457.665
Dividend de l'exercici	(102.001)	(102.001)
Patrimoni net comptable després de l'aplicació de resultats	2.050.348	2.355.664

Principis de comptabilitat aplicats

a) Principi de la meritació

Els ingressos i les despeses es reconeixen comptablement en funció del període de rèdit d'aquests ingressos i despeses. Seguint la pràctica bancària, les transaccions es registren en la data en què es produeixen, que pot diferir de la seva corresponent data de valor en què es basa el càlcul dels rèdits d'interessos. Els interessos meritats i no carregats als clients, els interessos i les comissions cobrats a l'avançada, els interessos meritats i encara no abonats als creditors, les despeses pagades i no meritades i les despeses meritades i no vençudes consten en els comptes de periodificació de l'actiu i del passiu.

Tanmateix, aplicant el principi de prudència de valoració i seguint el que s'estableix a la normativa del Banc d'Espanya, els interessos meritats pels deutors en mora, litigi o de cobrament dubtós no es reconeixen com a ingressos fins al moment en què es cobren.

b) Criteris de conversió de comptes en moneda estrangera

Els comptes en moneda estrangera s'han convertit a euros emprant, en general, els tipus de canvi mitjà ponderat (*fixing*) vigents en tancar l'exercici i es comptabilitzen les diferències de canvi íntegrament i pel net en el compte de pèrdues i guanys.

Les inversions permanents estan valorades al canvi de la data d'adquisició i s'han fet les dotacions corresponents a Fons per diferències de canvi en els casos en què el valor de final d'any sigui inferior al tipus de canvi de l'adquisició.

Per a les operacions a termini amb divises que impliquen una cobertura, la diferència entre el canvi contractual i el canvi de comptat del dia del contracte es periodifica al llarg de la vida d'aquest contracte i es comptabilitza com a rectificacions de costos o productes per operacions de cobertura. En la resta d'operacions a termini de cobertura, els beneficis o les pèrdues que en resulten es reflecteixen al compte de pèrdues i guanys de manera simètrica als costos o els ingressos de l'element cobert.

Les operacions a termini que no impliquen una cobertura s'han convertit al canvi del mercat de divises a termini en el moment de tancar l'exercici, per a la qual cosa s'han pres les cotitzacions corresponents als terminis residuals de les operacions pendents i registren com a resultat el valor actual de les diferències entre els valors contractats i les cotitzacions corresponents als terminis residuals de les operacions. Per calcular l'esmentat valor actual s'han emprat tipus d'interès de mercat per als terminis residuals de les operacions.

L'import global dels elements de l'actiu i del passiu expressats en moneda estrangera, convertits a euros, puja a 1.727.752 i a 1.695.643 milers d'euros, respectivament, el 31 de desembre de 2002 (2.144.806 i 2.094.778 milers d'euros el 31 de desembre de 2001).

Les diferències positives o negatives de canvi per conversió a euros dels conceptes patrimonials, de societats estrangeres, que s'integren en el perímetre de consolidació, es registren en l'epígraf de reserves o pèrdues en societats consolidades.

Els estats financers de les societats filials, preparats en divises, que es consoliden pel mètode d'integració global, es converteixen a euros pel mètode del tipus de canvi de tancament.

c) Comparació de la informació

Els imports corresponents a l'exercici de 2001, a efectes comparatius, s'han convertit a euros. Per això s'ha aplicat a les xifres el tipus de conversió publicat al Reglament 2866/98 del Consell del 31 de desembre de 1998, que correspon a 1 euro = 166,386 pessetes, i les regles d'arrodoniment previstes a la Llei 46/1998 del 17 de desembre a l'article 11.

Segons es preveu a la normativa vigent, aquests tipus de conversió s'han aplicat a les partides que componen els Comptes anuals i les diferències per arrodoniment es registren com a resultats financers.

d) Morositat i provisió per a insolvències

El Banc i les entitats financeres del Grup segueixen la norma de registrar com a Deutors morosos els saldos i els crèdits vençuts en més de noranta dies. La provisió per a insolvències té com a finalitat prevenir les possibles pèrdues que es puguin produir en la realització de tot tipus de riscos contrets en el desenvolupament de l'activitat creditícia.

La provisió per a insolvències es calcula d'acord amb les normes de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya. El fons s'incrementa amb càrrec als resultats i es redueix per la recuperació d'imports provisionats prèviament i per les amortitzacions de deutes que han estat més de tres anys, o sis anys en el cas de préstecs amb garantia hipotecària sobre habitatges acabats, com a morosos.

A conseqüència de l'aplicació de la Circular 9/1999 del Banc d'Espanya del 17 de desembre, el Banc i les entitats del Grup subjectes a aquesta normativa tenen constituït el 31 de desembre el Fons de cobertura estadística d'insolvències corresponent.

En el cas d'actius titulitzats, el Banc manté en el balanç la provisió genèrica per a insolvències fins al venciment d'aquests actius i s'imputa a l'epígraf de Provisions per a riscos i càrregues.

e) Actius immaterials

D'acord amb les normes de la Circular 4/1991, les despeses d'elaboració de projectes informàtics específics, fets per empreses externes, s'han activat, ja que es consideren despesa amortitzable en tres anys, per la qual cosa es reflecteixen pel saldo net, amb les excepcions següents:

- Les aplicacions que es substituïran, el saldo restant de les quals s'amortitza en el moment en què es decideix substituir-los.
- Les despeses de programari base amb recurrència anual que s'amortitzen en el mateix exercici.
- Les despeses per adquisició de llicències i altres, el cicle de vida dels quals és curt, que també s'amortitzen en el mateix exercici.

f) Cartera d'inversió financera

D'acord amb la Circular 6/1994 del Banc d'Espanya que modifica parcialment la Circular 4/1991, les inversions financeres estan classificades a efectes de valoració segons el tipus de cartera.

La cartera de negociació recull els valors de renda fixa o variable adquirits amb la finalitat de ser alienats en un curt període de temps. La valoració d'aquesta cartera es fa cada final de mes a preus de mercat i els beneficis o les pèrdues produïts passen a resultats.

La cartera d'inversió a venciment està composta per títols de renda fixa de l'Estat adquirits com a cobertura de finançament a mitjà o llarg termini. La cartera està valorada al seu preu d'adquisició, cada mes es fa un ajust i, segons el venciment, es periodifica la diferència entre el preu d'adquisició corregit i el valor nominal i no es fan ajustos de valoració per fluctuació de cotització.

La cartera d'inversió ordinària recull les inversions en renda fixa no classificades a les altres carteres. Els valors de renda fixa es comptabilitzen pel seu preu d'adquisició, s'ajusten cada mes i, segons el venciment, es periodifica la diferència entre el preu d'adquisició corregit i el valor de reemborsament. Per a les pèrdues potencials netes per fluctuació de les cotitzacions, es dota un fons de fluctuació amb càrrec a un compte periodificador, llevat de les inversions en renda variable, en què el fons de fluctuació es dota amb càrrec al compte de pèrdues i guanys.

Valors representatius de capital. Les participacions a empreses en què es posseeixi una participació igual o superior al 20% (si no cotitzen a borsa) o superiors al 3% (si hi cotitzen), que es valoren per la fracció que representin aquestes participacions del net patrimonial de la filial o empresa associada, corregit per l'import de les plusvàlues tàcites que hi hagi en el moment de l'adquisició i que subsisteixin al tancament de cada exercici. Aquesta valoració ha estat feta basant-se en estats financers facilitats per les societats que en algun cas poden ser provisionals i es considera que no diferiran de manera significativa dels seus comptes anuals definitius.

Els valors de renda variable, no inclosos al paràgraf anterior, diferents dels de negociació, es registren en els balanços de situació consolidats adjunts, pel seu preu d'adquisició regularitzat i actualitzat, si s'escau, d'acord amb la normativa legal aplicable, o el seu valor de mercat, el que sigui menor. El valor de mercat s'ha determinat d'acord amb els criteris següents:

- Valors cotitzats a borsa: cotització mitjana de l'últim trimestre o cotització de l'últim dia hàbil de cada exercici, la que sigui menor.
- Valors no cotitzats a borsa: al valor teòric i comptable de la participació, obtingut a partir dels últims estats financers disponibles (en alguns casos no auditats) i corregit per l'import de les plusvàlues tàcites que hi ha en el moment de l'adquisició i que subsisteixen en el moment de tancar cada exercici.

Per tal de reconèixer les minuscúles corresponents, s'ha constituït un fons de fluctuació de valors que es presenta disminuint el saldo dels corresponents capítols de l'actiu dels balanços de situació consolidats adjunts.

g) Immobilitzat material

L'immobilitzat material es presenta al seu cost d'adquisició actualitzat d'acord amb les normes legals aplicables, del qual s'han deduït l'amortització acumulada corresponent i els fons constituïts. L'amortització s'ha calculat tenint en compte els tipus permesos per la llei en cada cas.

	Anys de vida
Immables	50
Instal·lacions	6,6 a 16,7
Mobiliari i equip d'oficina	6,6 a 16,7
Vehicles	6,25 a 16,7
Caixers automàtics, ordinadors i material informàtic	4 a 6,6

Els anys de vida útil es modifiquen en funció de si l'immobilitzat adquirit s'utilitza més d'un torn de treball o no és nou.

Les finques adquirides per aplicació d'altres actius s'incorporen al balanç pel preu d'adjudicació i es fan les dotacions corresponents d'acord amb la normativa del Banc d'Espanya.

h) Arrendaments financers

Els béns cedits en arrendament financer es reflecteixen pel principal de les quotes pendents de venciment més el valor residual de l'opció de compra, sense incloure-hi les càrregues financeres ni l'IVA.

i) Provisions per a jubilacions

D'acord amb les prestacions establertes en el conveni col·lectiu del sector, el Banc ha de tenir per als empleats amb antiguitat en banca anterior al 8 de març de 1980 un fons de pensions que representi el valor actual dels compromisos de pagament futurs contrets amb els empleats jubilats i en actiu, en relació amb el pagament de complements de pensions de jubilació, viduitat, orfandat i incapacitat permanent, segons el règim de pensions oficials vigents abans de l'entrada en vigor de la Llei 29/1985, del 31 de juliol.

Les hipòtesis aplicades per al càlcul actuarial dels compromisos per pensions han estat les següents:

2002	2001
Taules GRM/F95 / PERM/F2000P	Taules GRM/F95
Interès tècnic 2% / 4% anual	Interès tècnic 4% anual
Increment de les retribucions 2,75%	Increment de les retribucions 2,75%
Edat de jubilació 60 (anticipada)	Edat de jubilació 60 (anticipada)

Així mateix, en els càlculs actuuarials fets per a l'exercici de 2002 s'ha portat a terme una harmonització dels beneficis lliurats als empleats i del còmput de la base salarial pensionable.

Els passius actuuarials (totals i meritats fins al tancament de l'exercici) han estat:

	2002	2001
Actius		
Total obligació	228.189	240.512
Meritat	175.392	177.983
Passius		
Total obligació	139.467	125.077
Prejubilats		
Total obligació	65.491	28.358
Dotació de l'exercici	45.417	17.564

El Banc fins al 16 de novembre de 2002 tenia coberts els compromisos amb un fons extern, gestionat per BanSabadell Pensions, E.G.F.P., S.A., amb pòlisses subscrites amb BanSabadell Vida, S.A., VidaCaixa S.A., i Eagle Star S.A., i amb fons intern. Aquest fons intern pujava el 31 de desembre de 2001 a 127.999 milers d'euros.

El 16 de novembre de 2002, el Banc va registrar a la Direcció General d'Assegurances (DGS) l'acord a què es va arribar amb els sindicats per procedir a l'exteriorització dels compromisos per pensions que havia mantingut als fons de pensions interns. El Banc ha presentat aquest acord d'exteriorització i el pla de reequilibri que implica a la Direcció General d'Assegurances per tal que siguin aprovats.

L'exteriorització del fons intern s'ha fet per mitjà de la contractació de pòlisses d'assegurances amb BanSabadell Vida, S.A. i aportacions al fons de pensions extern.

Al pla de reequilibri comentat abans es fa saber la necessitat d'un increment estimat dels fons del Banc de 67.713 milers d'euros (26.560 milers d'euros que provenen d'exercicis anteriors), principalment a conseqüència dels canvis d'hipòtesis introduïts per canvis normatius i harmonitzacions de bases i metodologia de càlcul, que el Banc, d'acord amb la normativa vigent, periodifica i finança a quinze anys des de l'exercici de 1999.

Per a alguns empleats de les oficines de Londres, Miami i illes Caiman i de BanSabadell Caf, Ltd., basant-se en altres acords, s'han fet unes aportacions de 111 milers d'euros (116 milers d'euros el 2001) a un fons extern.

j) Aportacions al Fons de Garantia de Dipòsits

Les aportacions al Fons de Garantia de Dipòsits s'imputen a resultats de l'exercici en el moment d'ingressar-les al Banc d'Espanya.

El Reial Decret 948/2001 del 3 d'agost de 2001, pel qual es modifica la normativa sobre el fons de garantia de dipòsits, determina quins dipòsits d'efectiu, de valors i d'altres instruments financers estan garantits i quins s'hauran de tenir en compte per computar les aportacions als fons respectius, cosa que les entitats han de fer cada any. Les aportacions que cal efectuar per aquest Reial Decret nou s'han fet durant l'exercici de 2002.

k) Fons per a riscos generals

Aquests fons cobreixen els riscos generals presos directament o indirectament pel Grup en el desenvolupament de les seves activitats. Mentre es mantingui com a tal, aquesta provisió es considera com a recursos propis computables als efectes del càlcul del coeficient de solvència, d'acord amb la normativa vigent.

El gener de 2002, i amb l'autorització prèvia del Banc d'Espanya, el Banc ha utilitzat una part del saldo que hi havia el 31 de desembre de 2001 d'aquests fons per amortitzar parcialment el fons de comerç corresponent a l'adquisició de la nostra participació al Banco Comercial Português, S.A. (nota 8).

l) Impost sobre societats

El compte de pèrdues i guanys de l'exercici recull la despesa corresponent a l'impost sobre societats, en el càlcul del qual es té en compte la quota de l'impost sobre societats meritada durant l'exercici, l'efecte del diferiment de les diferències produïdes entre la base imposable de l'impost i el resultat comptable abans que s'apliqui l'impost que reverteixen en períodes subsegüents, i també les bonificacions i les deduccions de la quota a què tenen dret les entitats (nota 23).

Les societats del Grup indicades a l'annex s'acullen al règim de tributació consolidada de l'impost sobre societats del Grup Banc Sabadell. Per això, l'import per aquest impost de l'exercici es pagarà a Banc de Sabadell, S.A. com a societat dominant del grup consolidat, i aquesta serà qui liquidarà la tributació consolidada a la Hisenda Pública.

D'acord amb el que s'estableix a la Circular 5/1997 del Banc d'Espanya, en el compte de pèrdues i guanys es registren, en l'epígraf d'Impostos sobre beneficis, els càrrecs relacionats amb la quota de l'impost sobre societats espanyol i, en l'epígraf d'Altres impostos, tots els càrrecs relatius a impostos sobre beneficis corresponents a règims fiscals estrangers, i s'abonen a Altres passius, nets de retencions i dels pagaments a compte efectuats.

m) Futurs financers sobre valors i tipus d'interès

Aquestes operacions es comptabilitzen pel seu principal en comptes d'ordre. Els resultats de les operacions portades a terme en mercats organitzats es reflecteixen diàriament, segons les cotitzacions; els que procedeixen de la resta d'operacions es comptabilitzen el dia del seu venciment, provisionant mensualment quan calgui.

Els resultats de les operacions de cobertura es reconeixen simètricament als de les operacions cobertes, ja que el Grup compleix amb els requisits establerts per la normativa vigent. Els criteris que corresponen a les operacions a termini amb moneda estrangera es descriuen a l'apartat b. Per a la resta d'operacions que no són de cobertura, quan s'han fet a mercats organitzats, els resultats es reflecteixen íntegrament en els comptes de pèrdues i guanys, segons l'evolució de les seves cotitzacions. Per a les que s'han fet fora d'aquests mercats, els resultats es comptabilitzen en el moment en què són liquidades. Això no obstant, al final de cada període s'efectuen tancaments teòrics de les posicions diferents de les de cobertura i s'aprovisionen amb càrrec a resultats les pèrdues potencials que, si s'escau, resultin d'aquests tancaments teòrics.

n) Fons de comerç de consolidació i diferència negativa de consolidació

Les diferències entre el preu d'adquisició d'accions de societats dependents o posades en equivalència i el seu valor teòric comptable, en la mesura en què no siguin imputables al valor més gran d'elements patrimonials concrets de les societats adquirides, es registren com a fons de comerç i s'amortitzen linealment en un període màxim de vint anys, en funció de criteris raonables de recuperació d'aquests.

Quan en aquestes adquisicions el preu pagat és inferior al seu valor teòric i comptable sorgeix una diferència negativa de consolidació, que és considerada com a provisió, i s'abona a resultats en la mesura en què es van materialitzant els resultats pels quals va ser constituïda.

Nota 2. Grup Banc Sabadell

A l'annex es relacionen les societats que, amb data 31 de desembre de 2002 i 2001, constitueixen el Grup amb indicació del seu domicili, l'activitat, el percentatge de participació i les seves magnituds principals i es separen les societats consolidades segons el mètode d'integració global, el mètode d'integració proporcional i el procediment de posada en equivalència.

Nota 3. Distribució de beneficis i dividendes actius a compte

A continuació s'inclou la distribució del benefici de l'exercici de 2002 del Banc que el Consell d'Administració proposarà a la Junta General d'Accionistes per tal que sigui aprovada, juntament amb la distribució de l'exercici de 2001, aprovada per la Junta General d'Accionistes del 21 de març de 2002.

En milers d'euros

	2002	2001
A dividends	102.001	102.001
A reserva legal	0	3.519
A reserves per a inversions a les Canàries	723	563
A reserves voluntàries	98.090	51.688
Total benefici net	200.814	157.771

Les propostes de distribució de resultats de les entitats dependents seran aprovades per les seves respectives Juntes d'Accionistes.

Els dividends pagats a compte pel Banc durant l'exercici consten a Altres actius per 48.961 milers d'euros (el mateix import que el 2001).

A continuació s'inclou un quadre que demostra l'existència d'un benefici al Banc suficient en el període que permetia distribuir el dividend a compte.

En milers d'euros

	2002	2001
Benefici del Banc fins al 30 de setembre	211.469	173.027
Estimació de l'impost sobre societats	(49.265)	(52.808)
Beneficis nets disponibles	162.204	120.219
Quantitat que es va proposar i es va distribuir	48.961	48.961

Nota 4. Entitats de crèdit

Aquest capítol de l'actiu i del passiu presenta el desglossament següent:

En milers d'euros

	Actiu		Passiu	
	2002	2001	2002	2001
Comptes a la vista:				
Comptes mutus	10.919	40.004	21.894	27.743
Altres comptes	357.795	424.921	232.856	162.754
	368.714	464.925	254.750	190.497
Altres crèdits - dèbits a termini:				
Comptes a termini	1.335.959	1.780.192	2.541.363	2.266.758
Adquisició - cessió temporal d'actius	728.928	1.472.262	0	138.158
Provisió per a insolvències	(1.698)	(1.582)	0	0
Provisió per a risc-país	(1.771)	(4.671)	0	0
	2.061.418	3.246.201	2.541.363	2.404.916
Total	2.430.132	3.711.126	2.796.113	2.595.413
En euros	1.789.394	3.368.426	2.365.599	1.916.621
En moneda estrangera	640.738	342.700	430.514	678.792
Total	2.430.132	3.711.126	2.796.113	2.595.413

Desglossament per trams residuals de l'apartat Altres crèdits de l'actiu:

En milers d'euros

	Fins a 3 mesos	> 3 mesos fins a 1 any	> 1 any fins a 5 anys	> 5 anys	Fons d'insolvències	Total
Total el 31.12.2002	1.873.424	147.585	42.014	1.864	(3.469)	2.061.418
Total el 31.12.2001	3.008.460	232.628	11.366	0	(6.253)	3.246.201

Desglossament per trams residuals del total de Dèbits a termini del passiu:

En milers d'euros

	Fins a 3 mesos	> 3 mesos fins a 1 any	> 1 any fins a 5 anys	> 5 anys	Total
Total el 31.12.2002	1.299.777	286.186	765.714	189.686	2.541.363
Total el 31.12.2001	1.091.067	422.021	624.261	267.567	2.404.916

Nota 5. Cartera de valors

A continuació es detalla la composició de la cartera de valors:

En milers d'euros

	2002	2001
Deutes de l'Estat:		
Lletres del Tresor	52.607	93.242
Altres deutes anotats	831.004	285.216
Altres títols	0	54
Fons de cobertura	0	0
Subtotal	883.611	378.512
Obligacions i altres títols de renda fixa:		
Administracions públiques	1	1.210
Títols d'entitats oficials de crèdit	64	12
Títols d'entitats de crèdit	94.352	172.861
Altres títols del sector resident	506.279	332.650
Títols del sector no resident	143.452	237.940
Fons de cobertura	(7.085)	(11.497)
Subtotal	737.063	733.176
Resta de la cartera de valors:		
Accions i altres títols de renda variable	200.037	294.625
Participacions	168.966	146.883
Participacions en empreses del Grup	219.911	165.340
Fons de cobertura	(37.798)	(65.969)
Subtotal	551.116	540.879
Total	2.171.790	1.652.567
Detall per carteres:		
De negociació	302	710
D'inversió a venciment	796.612	229.759
D'inversió ordinària	989.216	1.113.095
De participacions permanents	385.660	309.003
Total	2.171.790	1.652.567
Detall per cotització:		
Cotitzats	1.694.107	968.771
No cotitzats	477.683	683.796
Total	2.171.790	1.652.567
Detall per monedes:		
En euros	1.964.588	1.319.282
En moneda estrangera	207.202	333.285
Total	2.171.790	1.652.567

Els moviments que hi ha hagut a la cartera de valors del Grup durant els exercicis de 2002 i 2001 han estat els següents:

En milers d'euros

Conceptes	Deutes de l'Estat	Obligacions i altres valors de renda fixa	Resta de la cartera de valors
Saldos el 31 de desembre de 2000	377.222	652.995	334.015
Altes	3.080.402	2.000.392	884.203
Baixes	(3.083.562)	(1.936.549)	(678.952)
Altres	4.447	14.590	25.455
Variació neta dels fons de cobertura	3	1.748	(23.842)
Saldos el 31 de desembre de 2001	378.512	733.176	540.879
Altes	3.032.995	1.582.991	328.311
Baixes	(2.520.057)	(1.541.314)	(421.440)
Altres	(7.839)	(42.202)	75.195
Variació neta dels fons de cobertura	0	4.412	28.171
Saldos el 31 de desembre de 2002	883.611	737.063	551.116

Durant l'exercici de 2002 s'han traspassat 26.117 milers d'euros de la cartera d'inversió ordinària a venciment. No es van fer traspassos entre aquestes carteres l'exercici de 2001.

El valor de mercat de la cartera d'inversió ordinària el 31 de desembre era:

En milers d'euros

	2002	2001
Cartera d'inversió ordinària	1.008.144	1.026.069

Lletres del Tresor, Altres deutes anotats i Obligacions i altres valors de renda fixa

En milers d'euros

	% Rendibilitat		Import amb
	2002	2001	venciment el 2003
Lletres del Tresor	3,51%	4,62%	50.969
Altres deutes anotats	5,07%	6,36%	15.990
Obligacions i altres valors de renda fixa	4,07%	4,41%	5.308

Del total dels apartats de Lletres del Tresor i Altres deutes anotats d'aquest epígraf i els adquirits temporalment a altres entitats de crèdit inclosos a l'epígraf Entitats de crèdits i a clients inclosos a l'epígraf Crèdits sobre clients, s'ha cedit a clients amb compromís de recompra un import d'1.853.005 milers d'euros (1.913.804 milers d'euros el 2001) (nota 12).

No hi ha cap inversió que tingui el caràcter d'immobilització financera, en el sentit que els títols hagin estat emesos per societats del Grup i associades i haguessin estat adquirits per servir d'una manera duradora a l'activitat del Banc.

En aquest epígraf s'inclouen els bons adquirits pel Banc a conseqüència dels programes de titulació que ha fet el Grup (nota 6).

Resta de la cartera de valors

Accions i altres títols de renda variable

En aquest apartat hi ha l'import de la inversió en accions de societats en què la nostra participació no supera el 20%, o el 3% si cotitzen a borsa.

Participacions

En aquest apartat s'han classificat com a cartera de participacions permanent les inversions en accions de societats, en què generalment es posseeix una participació igual o superior al 20%, o al 3% si cotitzen a borsa, i en les quals no posseïm majoria de capital ni decisió.

Els moviments que hi ha hagut els exercicis de 2002 i 2001 han estat:

En milers d'euros

	Saldo el 31/12/2000	Per resultats de societats consolidades per posada en equivalència	Per adquisició o ampliació de capital	Per venda o reducció de capital	Per dividends	Per diferències de conversió i altres	Saldo el 31/12/2001
Societats consolidades per posada en equivalència:							
Banco Comercial Portugués, S.A.	66.294	17.928	1.610	---	---	(20.314)	65.518
Banco del Bajío, S.A. (a)	6.353	481	2.846	---	---	176	9.856
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	218	(91)	48	---	---	2	177
Centro Financiero B.H.D., S.A. (a)	25.447	4.329	8.306	---	(3.107)	800	35.775
Cia. de Electricidad y Cogeneración de Uvero, S.A. (a)	(96)	(162)	---	---	---	28	(230)
Companyia d'Aigües de Sabadell, S.A.	1.032	84	68	---	(45)	(67)	1.072
Dexia Banco Local, S.A.	0	90	14.803	---	---	---	14.893
Espais, Apex Landscape, S.L.	0	8	(2.921)	---	---	---	(2.913)
e-Xtend Now, S.R.L.	1.100	(1.150)	---	---	---	9	(41)
Financiera Iberoamericana, S.A. (a)	2.284	528	2.570	---	---	105	5.487
FS Colaboración y Asistencia, S.A.	25	(194)	---	---	---	299	130
Hidroeléctrica de Quirós, S.A.	441	82	---	---	(43)	(7)	473
Homarta, S.L.	257	(11)	225	---	---	(1)	470
Interliment, S.A.	0	360	2.122	---	---	---	2.482
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	0	---	2.273	---	---	---	2.273
Managerland, S.A.	25	(1.533)	470	---	---	---	(1.038)
Minicentrales Hidroeléctricas, S.A.	2.815	67	---	---	(25)	(62)	2.795
Persist, S.A.	241	---	---	(79)	---	(162)	0
Sínia XXI, S.A.	1.056	---	750	---	---	---	1.806
Sistema 4B, S.A.	1.818	537	---	---	(420)	(90)	1.845
Societat de Cartera del Vallès, S.A.	1.795	(91)	---	---	(66)	(3)	1.635
Tecnocredit, S.A.	53	6	---	---	---	2	61
World Trade Area, S.A.	177	(63)	61	---	---	6	181
Altres societats	367	(833)	1.871	---	(381)	78	1.102
Total	111.702	20.372	35.102	(79)	(4.087)	(19.201)	143.809

(a) Contravalor en euros.

En milers d'euros

	Saldo el 31/12/2001	Per resultats de societats consolidades per posada en equivalència	Per adquisició o ampliació de capital	Per venda o reducció de capital	Per dividends	Per diferències de conversió i altres	Saldo el 31/12/2002
Societats consolidades per posada en equivalència:							
Banco Comercial Portugués, S.A.	65.518	7.915	(718)	(3.151)	(11.768)	(6.786)	51.010
Banco del Bajío, S.A. (a)	9.856	460	---	---	---	(2.341)	7.975
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	177	47	---	---	---	(4)	220
Centro Financiero B.H.D., S.A. (a)	35.775	4.380	3.110	---	(4.211)	(11.910)	27.144
Cia. de Electricidad y Cogeneración de Uvero, S.A. (a)	(230)	0	---	---	---	230	0
Companyia d'Aigües de Sabadell, S.A.	1.072	81	---	---	(50)	46	1.149
Derivados Forestales, S.A.	0	342	12.729	---	---	---	13.071
Dexia Sabadell Banco Local, S.A.	14.893	712	4.800	---	---	---	20.405
Espais Landscape Diagonal Mar, S.L.	(2.913)	0	---	---	(26)	18	(2.921)
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	2.273	636	---	---	---	31	2.940
e-Xtend Now, S.R.L. (c)	(41)	0	41	---	---	---	0
Financiera Iberoamericana, S.A. (b)	5.487	0	---	---	---	(5.487)	0
Formol y Derivados, S.A.	0	818	32.424	---	---	0	33.242
FS Colaboración y Asistencia, S.A.	130	(138)	---	---	---	(335)	(343)
Hidroeléctrica de Quirós, S.A.	473	95	---	---	---	(47)	521
Homarta, S.L.	470	31	---	---	---	27	528
Interliment, S.A.	2.482	301	---	---	(121)	98	2.760
Managerland, S.A.	(1.038)	(110)	250	---	---	626	(272)
Minicentrales Hidroeléctricas, S.A. (c)	2.795	0	---	---	---	(2.795)	0
Sínia XXI, S.A.	1.806	(230)	1.200	---	---	0	2.776
Sistema 4B, S.A.	1.845	230	---	---	(318)	(219)	1.538
Societat de Cartera del Vallès, S.A.	1.635	(250)	---	---	---	1	1.386
Tecnocredit, S.A.	61	8	---	---	---	1	70
World Trade Area, S.A.	181	(108)	---	---	---	56	129
Altres societats	1.102	(65)	1.456	---	(200)	127	2.420
Total	143.809	15.155	55.292	(3.151)	(16.694)	(28.663)	165.748

(a) Contravalor en euros. (b) L'any 2002 consolida per integració proporcional. (c) Traspasades a participacions en empreses del Grup.

Participacions en empreses del Grup

Aquest apartat inclou les societats en què el Banc de Sabadell, S.A. posseeix, directament o indirectament, la majoria del capital social, però cap d'elles no cotitza a borsa, i que s'han consolidat pel mètode de posada en equivalència atesa la seva activitat.

Els moviments que hi ha hagut els exercicis de 2002 i 2001 han estat:

En milers d'euros

	Saldo el 31/12/2000	Per resultats de societats consolidades per posada en equivalència	Per adquisició o ampliació de capital	Per venda o reducció de capital	Per dividends	Per diferències de conversió i altres	Saldo el 31/12/2001
Societats consolidades per posada en equivalència:							
Aguallal de Renovables, S.L.	2.703	---	---	---	---	(2.703)	0
BanSabadell Corredoria d'Assegurances, S.A.	2.121	443	---	---	(601)	581	2.544
BanSabadell Réassurances, S.A.	3.937	---	---	---	---	34	3.971
BanSabadell Vida, S.A. d'Assegurances i Reassegurances	57.143	10.301	---	---	---	---	67.444
Colinas de Nueva Andalucía, S.A.	0	11	1.338	---	---	---	1.349
Compañía de Cogeneración del Caribe, S.L.	373	6	2.632	---	---	---	3.011
Corporación Eólica de Inversiones, S.L.	(1.273)	---	---	---	---	1.273	0
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L.	134	(49)	280	---	---	1.384	1.749
Inmobiliaria Asturiana, S.A.	0	52	1.170	---	---	---	1.222
Landscape Augusta, S.L.	(128)	1.009	---	---	---	---	881
Landscape Inversiones, S.L.	1.020	898	60.102	---	---	2	62.022
Landscape Promocions Immobiliàries, S.L.	(155)	3.275	---	---	---	185	3.305
Landscape Serveis Immobiliaris, S.A.	675	131	15.029	---	---	5	15.840
Multibarter Mexicana, S.A. (a)	874	14	---	---	---	92	980
Primnou, S.L.	597	(18)	---	(94)	---	(83)	402
Solbank Correduria de Seguros, S.A.	521	---	---	---	---	(521)	0
Altres societats	(122)	(245)	929	---	---	(87)	475
Total	68.420	15.828	81.480	(94)	(601)	162	165.195

(a) Contravalor en euros.

En milers d'euros

	Saldo el 31/12/2001	Per resultats de societats consolidades per posada en equivalència	Per adquisició o ampliació de capital	Per venda o reducció de capital	Per dividends	Per diferències de conversió i altres	Saldo el 31/12/2002
Societats consolidades per posada en equivalència:							
BanSabadell Corredoria d'Assegurances, S.A.	2.544	1.090	---	---	(2.000)	1.782	3.416
BanSabadell Réassurances, S.A.	3.971	0	---	---	---	27	3.998
BanSabadell Vida, S.A. d'Assegurances i Reassegurances	67.444	13.756	9.000	---	---	(199)	90.001
Colinas de Nueva Andalucía, S.A.	1.349	4	---	---	---	---	1.353
Compañía de Cogeneración del Caribe, S.L.	3.011	(38)	---	---	---	---	2.973
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L.	1.749	157	---	---	---	101	2.007
e-Xtend Now, S.R.L. (b)	0	(1.168)	---	---	---	170	(998)
Inmobiliaria Asturiana, S.A.	1.222	354	---	---	---	61	1.637
Landscape Augusta, S.L.	881	10.671	---	---	(10.000)	10.090	11.642
Landscape Inversiones, S.L.	62.022	248	---	---	---	(61.103)	1.167
Landscape Promocions Immobiliàries, S.L.	3.305	8.026	4	---	---	79.809	91.144
Landscape Serveis Immobiliaris, S.A.	15.840	162	---	---	---	(15.955)	47
Minicentrales Hidroeléctricas, S.A. (b)	0	159	6.102	---	---	3.173	9.434
Multibarter Mexicana, S.A. (a)	980	5	---	---	---	(20)	965
Primnou, S.L.	402	0	---	(402)	---	---	0
Altres societats	475	542	---	---	---	108	1.125
Total	165.195	33.968	15.106	(402)	(12.000)	18.044	219.911

(a) Contravalor en euros. (b) Traspasades de participacions.

Fons de fluctuació de valors

Els moviments que hi ha hagut al compte Fons de fluctuació de valors els exercicis de 2002 i 2001 han estat:

En milers d'euros

	2002	2001
Saldos al començament de l'exercici	66.008	42.132
Dotació amb càrrec als resultats de l'exercici	14.374	107.115
Fons de fluctuació que han quedat disponibles	(51.119)	(115.832)
Dotació neta	(36.745)	(8.717)
Altres moviments sense reflex a pèrdues i guanys	8.576	32.570
Diferències de canvi i altres	(41)	23
Saldos al tancament de l'exercici	37.798	66.008

El Banc té assegurat el risc de fluctuació de determinats títols de la cartera de valors. La cobertura arriba fins al 50% del valor total de la cartera esmentada que no hagi estat venuda a la data de venciment. L'import del fons cobert es reflecteix a l'apartat d'Altres moviments, sense reflex a pèrdues i guanys. El cost registrat per aquest concepte puja a 213 milers d'euros (607 milers d'euros durant l'exercici de 2001).

Nota 6. Crèdits sobre clients

El detall d'aquest epígraf és:

En milers d'euros

	2002	2001
Sector públic	114.932	222.566
Crèdit comercial	2.760.682	2.548.834
Deutors amb garantia real	9.008.347	7.425.570
Deutors a la vista	348.616	472.317
Deutors a termini	6.743.043	6.467.303
Adquisició temporal d'actius	218.437	260.622
Arrendament financer	1.764.243	1.537.522
Actius dubtosos	102.544	88.968
Provisió per a insolvències	(330.362)	(283.707)
Fons risc-país	(3.141)	(4.690)
Total	20.727.341	18.735.305
En euros	19.927.605	17.434.243
En moneda estrangera	799.736	1.301.062
Total	20.727.341	18.735.305

Desglossament per trams residuals del total de Crèdits sobre clients:

En milers d'euros

	Fins a 3 mesos	> 3 mesos fins a 1 any	> 1 any fins a 5 anys	> 5 anys	Fons d'insolvències	Total
Total el 31.12.2002	4.441.098	2.666.951	4.869.801	9.082.994	(333.503)	20.727.341
Total el 31.12.2001	4.731.290	2.509.963	4.113.672	7.668.777	(288.397)	18.735.305

El 31 de desembre de 2002, el Banc té un acreditat, amb un risc concedit per import de 278.500 milers d'euros, que individualment supera el 10% dels recursos propis del Grup, sense que cap d'ells superi l'11%.

El 31 de desembre de 2001, el Banc tenia quatre acreditats, amb un risc concedit per import d'1.065.587 milers d'euros, que individualment superaven el 10% dels recursos propis del Grup, sense que cap d'ells superi el 13%.

El Grup no té concedits el 31 de desembre de 2002 ni de 2001 crèdits a clients de duració indeterminada.

El Grup Banc Sabadell ha participat aquests darrers anys, conjuntament amb altres entitats nacionals de la màxima solvència, en els programes de titulització següents:

En milers d'euros

en milers d'euros														
Any	Tipus d'actius titulitzats	Rating		Títols emesos	Imports			Títols subscrits pel Grup				Rendiment	Aval de l'Estat	Mercat
		FITCH	Moody's		Inicial	Pendents		Nombre de títols	Import	Amortitzacions				
						2002	2001			2002	2001			
1998	TDA 5, FTH			7.800	1.171.974	555.129	691.868	1.974	296.599	34.596	36.848			AIAF
	Sèrie A	AAA	Aaa	7.644	1.148.534	531.690	668.428	1.934	290.589	34.596	36.848	LIBOR + 0,16%	No	
	Sèrie B (subordinada)	AA-	Aa3	156	23.439	23.439	23.439	40	6.010	0	0	LIBOR + 0,45%	No	
2000	FTPYPE ICO-TDA 1			4.744	474.400	181.537	293.817	1.795	179.500	42.484	45.063			AIAF
	Sèrie CA	AAA	---	3.795	379.500	145.222	235.041	1.436	143.600	33.987	36.050	EURIBOR 6M+0,02%	Sí	
	Sèrie SA	AA	---	949	94.900	36.315	58.776	359	35.900	8.497	9.013	EURIBOR 6M+0,30%	No	
2001	FTPYPE ICO-TDA 2			5.955	262.733	172.082	228.767	1.934	33.208	6.489	3.888			AIAF
	Sèrie 1CA	AAA	---	2.033	203.300	130.801	176.136	0	0	0	0	EURIBOR 6M	Sí	
	Sèrie 1SA	AA	---	509	50.900	32.748	44.099	291	29.100	6.489	3.888	EURIBOR 6M+0,40%	No	
	Sèrie 2CA	AA+	---	525	1.313	1.313	1.313	0	0	0	0	EURIBOR 6M	Sí	
	Sèrie 2SA	A	---	525	1.313	1.313	1.313	299	748	0	0	EURIBOR 6M+0,50%	No	
	Sèrie B	BB	---	2.363	5.908	5.908	5.908	1.344	3.360	0	0	EURIBOR 6M+0,75%	No	
2002	FTPYPE TDA SABADELL 1			6.000	600.000	550.595	0	2.799	279.900	21.877	0			AIAF
	Sèrie 1CA	AAA	---	3.201	320.100	292.573	0	0	0	0	0	EURIBOR 6M+0,01%	Sí	
	Sèrie 1 SA	AA	---	2.544	254.400	232.523	0	2.544	254.400	21.877	0	EURIBOR 6M+0,40%	No	
	Sèrie 2 SA	A	---	111	11.100	11.100	0	111	11.100	0	0	EURIBOR 6M+0,50%	No	
	Sèrie B	BB	---	144	14.400	14.400	0	144	14.400	0	0	EURIBOR 6M+0,75%	No	
					1.459.343	1.214.452								

El Banc té actualment un risc viu a Argentina de 16.544 milers d'euros amb una provisió de 8.272 milers d'euros registrada a Provisió per a riscos i càrregues. Durant l'exercici, la dotació neta efectuada ha estat de 8.028 milers d'euros, ja que el Banc havia cobert parcialment els riscos amb Argentina i el mes de novembre va exercitar aquesta cobertura i va recuperar 15.000 milers d'euros.

El moviment que hi ha hagut d'Actius dubtosos corresponents a entitats de crèdit i clients ha estat:

En milers d'euros

Saldos el 31 de desembre de 2000	74.986
Altes	115.519
Baixes	(65.408)
Diferències de canvi	246
Amortitzacions	(35.416)
Saldos el 31 de desembre de 2001	89.927
Altes	169.889
Baixes	(93.694)
Diferències de canvi	(997)
Amortitzacions	(61.703)
Saldos el 31 de desembre de 2002	103.422

Del saldo el 31 de desembre de 2002, 878 milers d'euros (959 milers d'euros l'exercici de 2001) corresponen a Entitats de crèdit.

La provisió per a insolvències i de riscos de firma ha tingut el moviment següent:

En milers d'euros

	Específica	Genèrica	Estadística	Total
Saldo el 31 de desembre de 2000	53.314	156.684	26.066	236.064
Aportació de Banco Herrero, S.A.	10.760	24.466	2.799	38.025
Dotació de l'exercici	34.854	84.609	72.325	191.788
Amortització de morosos totalment dotats	(32.376)	0	0	(32.376)
Fons disponibles	(12.984)	(82.963)	0	(95.947)
Diferències de canvi	(601)	879	0	278
Saldo el 31 de desembre de 2001	52.967	183.675	101.190	337.832
Traspassos d'altres fons	(381)	0	0	(381)
Dotació de l'exercici	73.742	100.299	38.848	212.889
Amortització de morosos totalment dotats	(57.468)	0	0	(57.468)
Fons disponibles	(13.451)	(74.513)	0	(87.964)
Diferències de canvi	(987)	(1.530)	(1)	(2.518)
Saldo el 31 de desembre de 2002	54.422	207.931	140.037	402.390

Els imports carregats al compte de resultats de cada exercici en concepte d'amortització i provisió d'insolvències es detallen a la nota 24 - apartat f).

El desglossament per epígrafs del balanç de la cobertura total per a insolvències i riscos de firma és:

En milers d'euros		
	2002	2001
Obligacions i altres valors de renda fixa	4.939	5.120
Entitats de crèdit (vegeu la nota 4)	1.698	1.582
Crèdits sobre clients	330.362	283.707
Riscos de firma i actius titulitzats (vegeu la nota 14)	65.391	47.423
Total	402.390	337.832

El fons risc-país ha registrat el moviment següent:

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre de 2000	23.676
Dotació de l'exercici	12.659
Fons disponibles	(20.822)
Diferències de canvi	1.063
Saldo el 31 de desembre de 2001	16.576
Dotació de l'exercici	2.954
Fons disponibles	(16.398)
Altres moviments sense reflex a pèrdues i guanys	6.728
Diferències de canvi	(2.170)
Saldo el 31 de desembre de 2002	7.690

Del total de les provisions per a risc-país, 633 milers d'euros (774 milers d'euros el 2001) corresponen a la cobertura de riscos de firma que s'han introduït a Provisions per a riscos i càrregues (nota 14) i 2.145 milers d'euros (6.441 milers d'euros el 2001) corresponen a provisions pels títols de la cartera de valors (nota 5).

Nota 7. Actius immaterials

Els conceptes inclosos en aquest epígraf recullen bàsicament l'activació de treballs informàtics subcontractats, l'adquisició de llicències de programari i l'activació de les despeses d'establiment de les filials ActivoBank, S.A. i BancSabadell d'Andorra, S.A. A l'exercici de 2001 es va incloure el fons de fusió generat per l'absorció de Solbank SBD, S.A., que s'amortitza comptablement en sis anys.

El moviment d'aquest epígraf els exercicis de 2002 i 2001 ha estat:

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre de 2000	20.039
Altes	45.498
Amortitzacions	(14.201)
Saldo el 31 de desembre de 2001	51.336
Altes	32.032
Amortitzacions	(70.358)
Saldo el 31 de desembre de 2002	13.010

Nota 8. Fons de comerç i diferència negativa de consolidació

El moviment que hi ha hagut els exercicis de 2002 i 2001 del fons de comerç del Grup ha estat:

En milers d'euros

	Saldo	Variació		Saldo	Variació		Saldo	Període
	31.12.00	2001	Amort. 01	31.12.01	2002	Amort. 02	31.12.02	d'amortització
Societat								(anys)
Solbank SBD, S.A.	10.071	(10.071)	0	0	0	0	0	10
Minicentrales Hidroeléctricas, S.A.	93	0	13	80	0	9	71	10
Sistema 4B, S.A.	3.455	0	407	3.048	0	406	2.642	10
Centro Financiero B.H.D., S.A.	1.297	270	112	1.455	1.101	185	2.371	10
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	150	0	8	142	0	8	134	10
Banco Comercial Português, S.A. (a)	269.451	(5.197)	13.858	250.396	(18.664)	123.008	108.724	20
Ibersecurities, S.A.	22.554	9.124	792	30.886	35.132	2.073	63.945	20
Aguallal de Renovables, S.L.	2.653	(2.653)	0	0	0	0	0	20
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L.	0	2.884	141	2.743	0	149	2.594	20
Banco Herrero, S.A. (b)	0	389.558	19.478	370.080	(370.080)	0	0	20
Landscape Valterna, S.L.	0	182	7	175	0	9	166	20
Interalimint, S.A.	0	2.567	107	2.460	0	128	2.332	20
Dexia Banco Local, S.A.	0	6.023	125	5.898	0	302	5.596	20
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	0	3.737	15	3.722	3.236	227	6.731	20
Espais & Landscape Diagonal Mar, S.L.	0	2.921	0	2.921	0	146	2.775	20
e-Xtend Now, S.R.L.	0	0	0	0	595	22	573	20
ActivoBank, S.A.	0	0	0	0	3.939	53	3.886	20
Formol y Derivados, S.L.	0	0	0	0	15.512	388	15.124	20
Total	309.724	399.345	35.063	674.006	(329.229)	127.113	217.664	

(a) Al començament de l'exercici de 2002 s'ha fet una amortització anticipada del fons de comerç de Banco Comercial Português, S.A. de 126.168 milers d'euros, basant-se en una anàlisi, amb criteris de prudència, per la tendència de valor d'aquesta inversió als mercats. L'amortització de l'any surt net de les recuperacions per vendes de cartera.

(b) Vegeu la nota 1.

El desglossament de les diferències negatives de consolidació és:

En milers d'euros

	2002	2001
Banco del Bajío, S.A.	879	869
BanSabadell Leasing, E.F.C., S.A.	0	1.803
Cajastur Servicios Financieros, S.A.	329	151
Companyia d'Aigües de Sabadell, S.A.	5	5
Derivados Forestales, S.A.	845	0
Financiera Iberoamericana, S.A.	64	129
Landscape Proingru, S.L.	84	84
Profim. Análisis y Selección de Fondos, S.L.	41	19
Minicentrales Hidroeléctricas, S.A.	936	0
Total	3.183	3.060

Nota 9. Actius materials

El moviment que hi hagut els exercicis de 2002 i 2001 en els diferents comptes de l'immobilitzat material i de les seves corresponents amortitzacions acumulades i fons de sanejament dels actius del Grup ha estat el següent:

En milers d'euros

	Immobles	Immobles adjudicats	Mobiliari i instal·lacions	Mobiliari adjudicat	Total
Cost:					
Saldos el 31 de desembre de 2000	265.888	47.479	420.072	108	733.547
Altes	53.653	16.316	152.588	357	222.914
Baixes	(23.877)	(15.004)	(85.165)	(151)	(124.197)
Traspassos	(117)	0	371	0	254
Altres	7.455	11	147	0	7.613
Saldos el 31 de desembre de 2001	303.002	48.802	488.013	314	840.131
Altes	23.444	5.722	60.006	867	90.039
Baixes	(25.135)	(15.874)	(27.162)	(918)	(69.089)
Traspassos	1.939	(2.339)	(1.757)	(12)	(2.169)
Altres	(2.225)	0	(1.162)	0	(3.387)
Saldos el 31 de desembre de 2002	301.025	36.311	517.938	251	855.525
Amortització acumulada:					
Saldos el 31 de desembre de 2000	38.689	0	301.473	0	340.162
Altes	14.870	0	80.407	0	95.277
Baixes	(982)	0	(80.008)	0	(80.990)
Traspassos	(11)	0	42	0	31
Altres	50	0	81	0	131
Saldos el 31 de desembre de 2001	52.616	0	301.995	0	354.611
Altes	5.569	0	40.311	0	45.880
Baixes	(2.540)	0	(24.463)	0	(27.003)
Traspassos	0	0	39	0	39
Altres	(168)	0	(1.030)	0	(1.198)
Saldos el 31 de desembre de 2002	55.477	0	316.852	0	372.329
Fons de sanejament d'actius:					
Saldos el 31 de desembre de 2000	227	36.109	0	48	36.384
Altes	0	5.971	0	43	6.014
Baixes per venda d'immobilitzat	0	(2.015)	0	(7)	(2.022)
Disponibilitat de fons	0	(5.952)	0	(23)	(5.975)
Traspàs de fons	0	888	0	24	912
Altres	0	2.036	0	0	2.036
Saldos el 31 de desembre de 2001	227	37.037	0	85	37.349
Altes	0	1.021	0	122	1.143
Baixes per venda d'immobilitzat	0	(1.190)	0	(133)	(1.323)
Disponibilitat de fons	0	(9.160)	0	(140)	(9.300)
Traspàs de fons	0	94	0	230	324
Altres	(133)	276	0	0	143
Saldos el 31 de desembre de 2002	94	28.078	0	164	28.336
Saldos nets el 31 de desembre de 2001	250.159	11.765	186.018	229	448.171
Saldos nets el 31 de desembre de 2002	245.454	8.233	201.086	87	454.860

Dels fons de sanejament constituïts en l'àmbit del Grup, 94 milers d'euros (el mateix import el 2001) corresponen a la previsió de lliure amortització segons el Decret Llei 2/1985 i 28.242 milers d'euros (el mateix import el 2001), a sanejament dels immobles i el mobiliari adjudicats.

Els increments dels elements de l'immobilitzat material de les entitats acollides a la Llei 7/1996 d'actualització de balanços van ser:

En milers d'euros

	Banc de Sabadell, S.A.	Europea d'Inv. i Rendes, S.L.
Immobles d'ús propi	24.322	0
Altres immobles	2.003	1.856
Immobles adjudicats	480	0
Mobiliari, instal·lacions i equips de comunicació	9.337	398
Ordinadors i material perifèric	260	0
Total	36.402	2.254

D'aquest total s'ha fet en l'exercici de 2002 una amortització de 1.035 milers d'euros que corresponen al Banc de Sabadell, S.A. i 30 milers d'euros que corresponen a Europea d'Inversions i Rendes, S.L.

L'efecte de l'actualització sobre la dotació a l'amortització i, per tant, sobre el resultat del Grup del pròxim exercici de l'any 2003 puja a 802 milers d'euros.

El cost net en llibres dels actius materials corresponent a societats dependents i oficines del Banc ubicades a l'estranger puja a 31.532 milers d'euros (33.128 milers d'euros el 2001).

Banc de Sabadell, S.A., a conseqüència del compromís en relació amb la renovació tecnològica de la plataforma informàtica del Banc i el seu Grup, té signats el 31 de desembre de 2002 compromisos per al desenvolupament d'aquesta plataforma de 28.100 milers d'euros (55.709 milers d'euros el 2001).

Nota 10. Altres actius

El desglossament d'aquest apartat és:

En milers d'euros

	2002	2001
Contractes d'assegurances vinculades a pensions	0	33.898
Hisenda Pública deutora	190.677	122.040
Operacions de derivats financers de cobertura	19.603	9.503
Operacions en camí	10.208	21.416
Dividends actius a compte	60.242	57.656
Fiances donades en efectiu	21.472	28.635
Cambra de compensació	243.680	202.889
Resta	41.606	84.255
Total	587.488	560.292

El moviment dels impostos anticipats, inclosos al saldo d'Hisenda Pública deutora, dels dos darrers exercicis, ha estat:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	46.301
Per operacions intragrup	(32)
Per incorporació de Banco Herrero, S.A.	21.624
Per activació fons de pensions	7.354
Per dotació al fons estadístic	21.147
Per fons no deduïbles	(6.841)
Resta	(1.642)
Saldo el 31 de desembre de 2001	87.911
Per operacions intragrup	2.530
Per activació fons de pensions	(13.761)
Per dotació al fons estadístic	20.345
Per fons no deduïbles	4.727
Per exteriorització del fons de pensions	39.500
Resta	425
Saldo el 31 de desembre de 2002	141.677

Nota 11. Pèrdues en societats consolidades

El moviment de les pèrdues en societats consolidades dels dos darrers exercicis ha estat el següent:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	(86.250)
Aplicació beneficis 2000	13.662
Diferències de conversió i altres	(55)
Disminució del valor patrimonial de les participacions	(17.946)
Saldo el 31 de desembre de 2001	(90.589)
Aplicació beneficis 2001	2.251
Diferències de conversió i altres	207
Disminució patrimonial per distribució de dividends	(11.768)
Saldo el 31 de desembre de 2002	(99.899)

Nota 12. Dèbits a clients i dèbits representats per valors negociables

En aquest apartat s'engloben els dipòsits de clients, les cessions temporals d'actius, els saldos amb organismes oficials, els bons i les obligacions, i també els pagarés i altres valors negociables, segons detall:

En milers d'euros

	2002	2001
Dipòsits a la vista	8.032.183	7.889.373
Dipòsits a termini	7.322.615	7.164.673
Dèbits representats per valors negociables	3.125.262	2.467.654
Altres comptes especials	26.407	6.559
Subtotal	18.506.467	17.528.259
Cessió temporal d'actius	1.853.005	1.913.804
Total	20.359.472	19.442.063
En euros	19.275.885	18.235.736
En moneda estrangera	1.083.587	1.206.327
Total	20.359.472	19.442.063

El desglossament per trams residuals de Dipòsits a termini i Dèbits representats per valors negociables és:

En milers d'euros

	Fins a 3 mesos	> 3 mesos fins a 1 any	> 1 any fins a 5 anys	> 5 anys	Total
Total el 31.12.2002	4.805.098	3.201.838	2.428.286	12.655	10.447.877
Total el 31.12.2001	4.853.681	2.391.415	2.386.168	1.063	9.632.327

El desglossament dels dèbits representats per valors negociables és:

Entitat emissora		Data d'emissió	Tipus d'emissió	Milers d'euros		Tipus d'interès vigent el 31.12.02	Data de venciment	Divisa d'emissió
				2002	2001			
Sabadell International Finance LTD	(1)	30/06/98	Emprèstit	500.000	500.000	EURIBOR 3M + 0,0625	30/06/03	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	20/06/00	Emprèstit	600.000	600.000	EURIBOR 3M + 0,16	20/06/05	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	28/07/00	Emprèstit	0	100.000	EURIBOR 3M + 0,125	20/12/02	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	24/08/00	Emprèstit	250.000	250.000	EURIBOR 3M + 0,125	24/11/03	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	08/10/01	Emprèstit	200.000	200.000	EURIBOR 3M + 0,13	08/10/03	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	29/10/01	Emprèstit	53.000	53.000	EURIBOR 3M + 0,18	29/10/04	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	22/11/01	Emprèstit	150.037	150.058	EURIBOR 3M + 0,15	22/11/04	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	15/01/02	Emprèstit	450.000	0	EURIBOR 3M + 0,175	15/01/07	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	15/03/02	Emprèstit	40.000	0	EURIBOR 3M + 0,12	15/03/05	Euros
Sabadell International Finance LTD	(1)	24/10/02	Emprèstit	251.000	0	EURIBOR 3M + 0,12	28/10/04	Euros
Subscrits per empreses del Grup				(1.000)				
Banc de Sabadell, S.A.	(2)	15/03/01	Pagarés	15.280	553.005	Entre 3,30% i 4,30%	14/03/02	Euros
Banc de Sabadell, S.A.	(2)	25/02/02	Pagarés	576.560	0	Entre 2,89% i 4,00%	24/02/03	Euros
BanSabadell Hipotecària, E.F.C., S.A.		21/12/00	Pagarés d'empresa	0	30.893	Entre 1,50% i 4,50%	20/12/01	Euros
BanSabadell Hipotecària, E.F.C., S.A.		26/12/01	Pagarés d'empresa	23.126	5.751	Entre 1,75% i 3,90%	25/12/02	Euros
BancSabadell d'Andorra, S.A.		Diverses	Pagarés	17.259	24.947	Entre 4,00% i 6,00%	Diverses	Euros
Saldos el 31 de desembre				3.125.262	2.467.654			

(1) Operacions garantides per Banc de Sabadell, S.A.

(2) Registrat el plec de condicions per import d'1.200.000 milers d'euros ampliable a 1.500.000 milers d'euros a la CNMV.

Nota 13. Altres passius

El desglossament d'aquest apartat és:

En milers d'euros		
	2002	2001
Obligacions que s'han de pagar	78.212	86.001
Creditors per facturatge	13.609	12.604
Operacions de futurs de cobertura	10.137	8.823
Operacions en camí	15.158	34.706
Hisenda Pública per impostos diferits	29.331	105.942
Cambres de compensació	79.599	72.260
Remeses de recaptacions que s'han de liquidar	176.158	218.855
Operacions pendents de liquidar	10.487	9.675
Resta	161.442	181.282
Total	574.133	730.148

A l'apartat d'Hisenda Pública per impostos diferits es recullen, bàsicament, els impostos de l'amortització accelerada de l'immobilitzat d'acord amb el Reial Decret Llei 3/1993 del 26 de febrer i el Reial Decret 2/1995 del 17 de febrer.

El moviment d'Hisenda Pública (impostos sobre beneficis diferits) durant els dos darrers exercicis ha estat:

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre de 2000	30.259
Per incorporació de Banco Herrero, S.A.	58.480
Per llibertat d'amortització	(231)
Per plusvàlues fiscals	(123)
Per operacions intragrup	4.574
Per ajustos de consolidació	12.983
Saldo el 31 de desembre de 2001	105.942
Per llibertat d'amortització	(387)
Per plusvàlues fiscals	(75.106)
Per operacions intragrup	1.455
Per ajustos de consolidació	(2.573)
Saldo el 31 de desembre de 2002	29.331

Nota 14. Provisions per a riscos i càrregues

El desglossament d'aquest apartat és:

En milers d'euros		
	2002	2001
Fons per a riscos de firma i actius titulitzats	66.024	48.197
Fons de pensions intern	92	127.999
Altres fons específics	68.902	64.553
Total	135.018	240.749

En l'apartat de Fons per a riscos de firma i actius titulitzats es recullen els fons que no s'han rebaixat de l'actiu i que corresponen als fons per a insolvències per un import de 65.391 milers

d'euros (47.423 milers d'euros el 2001) i a risc-país per 633 milers d'euros (774 milers d'euros el 2001), que estan cobrint riscos de firma i crèdits documentaris (nota 6).

El moviment que hi ha hagut durant l'exercici en els fons de pensions interns ha estat el següent:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	93.104
Per incorporació de Banco Herrero, S.A. i ActivoBank, S.A.	84.748
Per rendiment financer intern	5.155
Per utilització de reserves per a prejubilacions	17.542
Per reversió a reserves dels fons d'anys anterior no utilitzats	(5.328)
Per activació del canvi d'hipòtesi	2.926
Per activació de les provisions dels actius amb dret de jubilació anticipada	2.010
Per dotacions per a pensions meritades aquest exercici	2.585
Per dotacions per a pensions d'exercicis anteriors	1.396
Per aportació al pla de pensions	(999)
Per pagaments a prejubilats	(4.080)
Per contractes d'assegurances vinculats a pensions i obligacions similars	(53.450)
Per variació de patrimonis assegurats	(403)
Altres (1)	(17.207)
Saldo el 31 de desembre de 2001	127.999
Per rendiment financer intern	5.325
Per pagaments a prejubilats	(4.334)
Per incorporació d'ActivoBank, S.A.	200
Per dotacions per a pensions meritades aquest exercici	1.437
Per dotacions per a pensions d'exercicis anteriors	1.755
Per exteriorització	(132.290)
Saldo el 31 de desembre de 2002	92

(1) D'aquest import, 15.733 milers d'euros, classificats l'exercici de 2000 en debits a clients i reclassificats en aquest exercici per presentar-lo millor.

En Altres fons específics s'inclouen 42.649 milers d'euros per cobrir possibles contingències d'operacions creditícies dels quals 26.437 milers d'euros corresponen a posicions en risc-país (38.650 milers d'euros l'exercici de 2001).

Nota 15. Passius subordinats

El detall dels passius subordinats emesos pel Grup és:

Entitat emissora	Data	Milers d'euros		Tipus d'interès vigent el 31.12.02	Data de venciment
		2002	2001		
BancSabadell d'Andorra, S.A.	20/12/00	4.207	4.207	EURIBOR 3 m.	20/12/04
Sabadell International Capital, Ltd.	27/07/01	300.000	300.000	5,625%	27/07/11
Sabadell International Capital, Ltd.	05/12/02	300.000	0	4,875%	05/12/12
Subscrits per empreses del Grup		(9.000)	0		
Total		595.207	304.207		

Nota 16. Capital

El capital social del Banc el 31 de desembre de 2001 i 2002 és de 102.001.368 euros, representat per 204.002.736 accions nominatives de 0,50 euros nominals cada una.

El 31 de desembre de 2002, Caixa Holding, S.A. manté una participació de 15,00% en el capital social de Banc de Sabadell, S.A. (15,14% el 31 de desembre de 2001).

El moviment del capital aquests dos darrers exercicis ha estat:

En euros

	Nº d'accions	Capital
Saldo el 31 de desembre de 2000	148.630.560	74.315.280
Ampliació gener 2001 (1)	26.228.928	13.114.464
Ampliació alliberada maig 2001	29.143.248	14.571.624
Saldo el 31 de desembre de 2001 i 2002	204.002.736	102.001.368

(1) Les accions van ser emeses amb una prima de 25,15 euros per acció i van ser totalment subscrites per Caixa Holding, S.A. mitjançant l'aportació de 7.609.295 d'accions de Banco Herrero, S.A. que representaven el 98,89% del capital social d'aquesta entitat.

El 18 d'abril de 2001, les accions del Banc van iniciar la seva cotització a les borses de Madrid i Barcelona, al mercat continu de valors dirigit per la Sociedad de Bolsas, S.A. En total es van posar en circulació 174.859.488 accions amb un valor nominal de 0,50 euros i un preu de sortida de 21 euros, preu tècnic de referència fixat el 10 d'abril de 2001 pel comitè tècnic de la Societat de Borses. El *free float* o la part del capital social que no era a mans d'accionistes institucionals amb compromisos de permanència i que, per tant, es podia intercanviar al mercat lliurement va ser del 76,50% (133.767.504 accions).

Les societats incloses en el grup de consolidació no cotitzen a borsa, llevat del Banco Comercial Portuguès, S.A., Companyia d'Aigües de Sabadell, S.A. i Societat de Cartera del Vallès, S.A.

Nota 17. Reserves i primes d'emissió

En aquest apartat s'inclouen les partides següents:

En milers d'euros

	2002	2001
Reserves restringides:		
Reserva legal	20.400	16.881
Reserva per a accions pròpies	113.581	93.118
Reserva de revaloració, Reial Decret Llei 7/1996	34.900	34.900
Reserva per a inversions a les Canàries	2.486	1.923
Reserva per redenominació del capital social	113	113
Reserves de lliure disposició:		
Reserva voluntària	822.450	798.726
Prima d'emissió d'accions	749.609	1.116.706
Total	1.743.539	2.062.367

El moviment de la Prima d'emissió d'accions ha estat:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	471.620
Aportació de l'ampliació de capital de gener de 2001	659.658
Utilització per a l'ampliació de capital alliberada de maig de 2001	(14.572)
Saldo el 31 de desembre de 2001	1.116.706
Utilització per a l'amortització del fons de fusió de Banco Herrero, S.A.	(367.097)
Saldo el 31 de desembre de 2002	749.609

En relació amb la Reserva de revaloració, Reial Decret Llei 7/1996, amb data 28 d'abril de 2000 l'Administració Tributària va aixecar acta de conformitat per aquest concepte, per la qual cosa el saldo d'aquest compte es pot destinar a:

- Eliminar els resultats comptables negatius.
- Ampliar el capital social.
- Reserves de lliure disposició, quan hagin passat deu anys que compten a partir de la data del balanç en què es van reflectir les operacions d'actualització.

El moviment dels comptes de reserves del Banc al balanç consolidat, quan s'han fet els ajustaments de consolidació, és:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	1.324.991
Aplicació de beneficis de l'exercici de 2000	63.559
Dividends de societats consolidades	10.002
Per alienació de societats	(2.344)
Per la imputació de l'amortització del fons de comerç de l'exercici de 2000	(14.358)
Prima d'emissió d'accions	659.657
Utilització per a prejubilacions	(6.708)
Disminució per ampliació de capital	(14.572)
Retrocessió del fons de fluctuació de valors de l'exercici de 2000 de Banco Comercial Português, S.A.	41.380
Variació de reserves	760
Saldo el 31 de desembre de 2001	2.062.367
Aplicació de beneficis de l'exercici de 2001	55.770
Dividends de societats consolidades	36.536
Per alienació de societats	(92)
Per la imputació de l'amortització del fons de comerç de l'exercici de 2001	(11.038)
Disminució de la prima d'emissió d'accions per amortització del fons de comerç de Banco Herrero, S.A.	(367.097)
Utilització per a prejubilacions	(26.390)
Per fusió de Solbank SBD, S.A.	5.117
Per la retrocessió de la dotació al FFV de l'exercici de 2001 de societats del Grup	13.642
Dividends de societats consolidades de l'exercici de 2000	(24.294)
Variació de reserves	(982)
Saldo el 31 de desembre de 2002	1.743.539

Nota 18. Reserves en societats consolidades

El moviment del compte ha estat:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	157.289
Aplicació de beneficis de l'exercici de 2000	11.473
Dividends de societats consolidades	197
Utilització per a prejubilacions	(938)
Per amortització del fons de comerç	(139)
Per fusió de Solbank SBD, S.A.	1.030
Per dissolució i venda de societats	(820)
Diferències de conversió i altres	2.637
Variació de reserves	(189)
Saldo el 31 de desembre de 2001	170.540
Aplicació de beneficis de l'exercici de 2001	40.288
Dividends de societats consolidades	11.893
Utilització per a prejubilacions	(2.600)
Per amortització del fons de comerç	(3.747)
Per dissolució i venda de societats	(130)
Diferències de conversió i altres	(17.230)
Variació de reserves	269
Saldo el 31 de desembre de 2002	199.283

El detall de les reserves aportades per cada una de les empreses consolidades s'indica a l'annex.

Nota 19. interessos minoritaris

Les societats que componen aquest epígraf són:

En milers d'euros

		2002		2001
	% Minoritaris	Import	% Minoritaris	Import
Banco de Asturias, S.A.	0,36%	219	0,36%	207
Banco Herrero, S.A.	-	-	0,26%	696
Inversiones Herrero, S.A., S.I.M.	-	-	50,04%	37.167
Valores Mobiliarios Herrero, S.A., S.I.M.	-	-	54,15%	10.103
BancSabadell d'Andorra, S.A.	49,03%	12.052	49,03%	13.373
e-Xtend Force, S.A.	-	-	2,00%	1
Sabadell International Equity, Ltd.	100,00%	250.207	100,00%	250.271
Total		262.478		311.818

El moviment que hi ha hagut els exercicis de 2002 i 2001 en el saldo de l'epígraf Interessos minoritaris és el següent (veure composició a l'annex):

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2000	301.941
Dividends satisfets a minoritaris	(11.102)
Distribució del benefici net de l'exercici anterior	9.948
Traspàs d'Europea d'Inversions i Rendes, S.L. a Banc de Sabadell, S.A.	(36.618)
Incorporació de noves societats (Banco Herrero, S.A., e-Xtend Force, S.A.)	47.967
Variació dels percentatges de participació	(318)
Saldo el 31 de desembre de 2001	311.818
Dividends satisfets a minoritaris	(11.539)
Distribució del benefici net de l'exercici anterior	9.371
Venda de Valores Mobiliarios Herrero i Herrero Inversión	(46.320)
Fusió de Banco Herrero	(786)
Variació dels percentatges de participació i altres	(66)
Saldo el 31 de desembre de 2002	262.478

Nota 20. Comptes d'ordre, operacions de compravenda de divises i amb derivats financers

El desglossament dels comptes d'ordre és:

En milers d'euros

	2002	2001
Avals i caucions prestades	2.817.697	2.429.900
Redescomptes, endossos i acceptacions	0	19.600
Actius destinats a obligacions diverses	83	1.674
Altres passius contingents	401.037	322.768
Límits d'operacions d'actiu, disponibles per tercers	6.906.720	5.420.241
Altres compromisos	1.007.749	1.015.296
Total	11.133.286	9.209.479

El moviment registrat de Passius contingents dubtosos ha estat:

En milers d'euros

Saldos el 31 de desembre de 2000	9.367
Altes	2.432
Baixes	(862)
Diferències de canvi	0
Amortitzacions	0
Saldos el 31 de desembre de 2001	10.937
Altes	2.591
Baixes	(2.333)
Diferències de canvi	0
Amortitzacions	0
Saldos el 31 de desembre de 2002	11.195

El saldo de totes les operacions de futurs financers el 31 de desembre és:

En milers d'euros

	2002	2001
Compravenda de divises a termini:	3.371.124	4.371.759
Compres	1.981.769	2.473.936
Vendes	1.389.355	1.897.823
Compravenda d'actius financers a termini:	486.792	1.008.038
Compres	223.965	537.070
Vendes	262.827	470.968
Futurs financers sobre valors i tipus d'interès:	44.900	12.031
Compres	800	11.531
Vendes	44.100	500
Opcions:	1.162.043	738.296
Sobre valors:		
Compres	0	0
Vendes	136.267	169.287
Sobre tipus d'interès:		
Compres	356.173	144.177
Vendes	575.483	311.927
Sobre divises:		
Compres	47.539	54.864
Vendes	46.581	58.041
Acords sobre tipus d'interès futur (FRA)	19.071	135.442
Permutes financeres	2.720.042	1.622.628
Total	7.803.972	7.888.194

Aquestes operacions es comptabilitzen pel seu import nocional i cobreixen el risc de tipus d'interès o canvi d'altres operacions en balanç o bé són majoritàriament operacions casades entre elles; no representen, per tant, risc obert per a les entitats del Grup.

Les societats Banc de Sabadell, S.A. i Banco de Asturias, S.A. efectuen operacions de futur dirigides a reduir el risc global al qual s'exposa l'entitat en la seva gestió de masses correlacionades d'actius, passius i altres operacions, que són considerades operacions de cobertura. De l'import de *swaps* el 31 de desembre de 2002, un total de 337.397 milers d'euros no són operacions de cobertura (364.789 milers d'euros el 2001) i el 31 de desembre hi ha una plusvàlua neta de 4.331 milers d'euros (1.763 milers d'euros el 2001). Aquestes operacions es sotmeten permanentment a un sistema integrat, prudent i consistent de mesura, gestió i control dels riscos i resultats.

La resta d'operacions efectuades pel Grup cobreixen el risc de tipus d'interès o canvi d'altres operacions en balanç o bé es tracta d'operacions casades entre elles, sense que representin, per tant, risc obert per a les entitats del Grup.

Nota 21. Operacions amb societats del grup no consolidables i amb empreses associades

El detall dels saldos més significatius mantinguts pel Grup amb les societats controlades per ell i no consolidables i amb les seves empreses associades i també l'efecte als comptes de resultats de les transaccions efectuades amb elles es mostra a continuació:

En milers d'euros	2002	2001
Actiu:		
Entitats de crèdit	30.000	13.750
Crèdits sobre clients	556.455	414.000
	586.455	427.750
Passiu:		
Entitats de crèdit	13.533	16.000
Dèbits a clients	1.187.977	1.075.433
	1.201.510	1.091.433
Pèrdues i guanys		
Deure:		
Interessos i càrregues assimilades	37.842	42.118
Comissions pagades	3.389	4.677
	41.231	46.795
Haver:		
Interessos i rendiments assimilats	20.453	14.266
Comissions percebudes	1.635	2.079
	22.088	16.345
Comptes d'ordre:		
Passius contingents	101.041	58.753
Compromisos	47.955	22.074
	148.996	80.827

Dins de Crèdits sobre clients, s'inclouen 95.315 milers d'euros concedits com a préstecs participatius per finançar societats immobiliàries del Grup (127.318 milers d'euros el 2001).

Aquests saldos estan retribuïts a tipus de mercat i els interessos meritats estan comptabilitzats a l'epígraf Interessos i càrregues assimilades del compte de pèrdues i guanys.

Nota 22. Programa d'emissions

Des de 1997, Banc de Sabadell, S.A. té un programa destinat a mercats internacionals d'emissió d'Euronotes a mitjà termini en diferents monedes i poden emetre els títols les societats Sabadell International Finance Ltd. (emissió d'emprèstits), Sabadell International Capital, Ltd. (emissió de deute subordinat) i Sabadell International Equity, Ltd. (emissió de participacions), filials instrumentals creades amb aquesta finalitat i que depenen al 100% de Banc de Sabadell, S.A. Els pagaments de principal i interessos d'aquestes operacions estan garantits incondicionalment i irrevocablement per Banc de Sabadell, S.A.

El límit del programa d'emissions és de 4.000 milions d'euros (3.000 milions d'euros l'exercici de 2001).

Els *ratings* concedits al programa d'Euronotes per les agències de qualificació són:

	Llarg termini	Curt termini	Deute subordinat
Moody's	A1	Prime 1	A2
Standard & Poor's	A	A-1	A-
Fitch-IBCA	A+	F1	A

(Veure notes 12, 15 i 19.)

Nota 23. Situació fiscal

El conjunt de societats que formen el Grup fiscal, la societat dominant del qual és Banc de Sabadell, S.A., s'indiquen a l'annex.

La conciliació de la diferència que hi ha entre el resultat comptable de l'exercici amb la base imposable de l'impost de societats el 31 de desembre és la següent:

En milers d'euros

	2002	2001
Benefici abans d'impostos	260.279	361.707
Augments en la base imposable (segons detall)	423.336	302.259
Disminucions en la base imposable (segons detall)	(334.387)	(102.442)
Compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors	(2.860)	0
Base imposable (resultat fiscal)	346.368	561.524
Quota (35%)	121.229	196.533
Deduccions	26.561	25.712
Per doble imposició i formació	26.561	25.712
Per bonificacions	0	0
Per inversions	0	0
Quota líquida	94.668	170.821
Impost per diferències temporals (net)	(68.806)	(18.280)
Altres ajustos (net)	1.412	(19.964)
Impost sobre beneficis	27.274	132.577

Els detalls als quals es fa referència al quadre anterior, relatius a augments i disminucions en la base imposable, en funció de si són considerats diferències temporals o permanents, es desglossen en el quadre següent:

En milers d'euros

	2002	2001
Augments	423.336	302.259
Diferència permanent	219.240	175.672
Diferència temporal amb origen a l'exercici actual	202.585	125.190
Diferència temporal amb origen a exercicis anteriors	1.511	1.397
Disminucions	334.387	102.442
Diferència permanent	326.880	28.083
Diferència temporal amb origen a l'exercici actual	2.110	8.332
Diferència temporal amb origen a exercicis anteriors	5.397	66.027

L'impost diferit per import de 29.331 milers d'euros (105.942 milers d'euros el 2001) originat per les disminucions per diferències temporals s'ha comptabilitzat a l'epígraf del passiu Altres passius.

L'impost anticipat per import de 141.677 milers d'euros (87.911 milers d'euros el 2001) originat pels augments per diferències temporals s'ha comptabilitzat a l'epígraf de l'actiu Altres actius.

Fins a l'exercici de 2001, el règim fiscal incloïa el diferiment per reinversió dels beneficis extraordinaris generats bàsicament en la venda d'immobles i de participacions. La Llei 24/2001 va substituir aquest règim per una deducció del 17% dels beneficis obtinguts, mantenint l'obligació de reinversió i establint a l'efecte un règim transitori. Basant-se en aquest règim, el Grup ha incorporat els beneficis diferits fins al 2001 a la base imposable corresponent a aquest exercici i ha obtingut la deducció del 17% en lloc de mantenir el diferiment en el pagament però sense deducció, la qual cosa ha representat un ingrés de 36.382 milers d'euros.

Totes les societats del Grup estan obertes a inspecció per tots els impostos no prescrits legalment.

A causa de possibles interpretacions que es puguin fer de la normativa fiscal aplicable a algunes operacions fetes al sector bancari, hi podria haver determinats passius de caràcter contingent. Tanmateix, en opinió del Banc i els seus assessors externs, la possibilitat que es materialitzin aquests passius és remota i, en qualsevol cas, el deute tributari que se'n podria derivar no afectaria de manera significativa els Comptes anuals.

Nota 24. Compte de pèrdues i guanys

L'aportació de cada societat al resultat consolidat atribuït al Grup i atribuït a la minoria es detalla a l'annex.

No s'han fet transaccions significatives amb empreses del Grup excloses del conjunt consolidat ni amb empreses associades.

A continuació s'indica determinada informació rellevant en relació amb el compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis de 2002 i 2001.

a) Distribució geogràfica

L'activitat a l'estranger es localitza bàsicament a les oficines dels Estats Units, França, Gran Bretanya i illes Caiman i la distribució de les principals xifres és la següent:

	2002		2001	
	Unió Europea	Resta d'oficines	Unió Europea	Resta d'oficines
Interessos i rendiments assimilats	79.555	41.495	112.622	41.368
Comissions percebudes	6.960	2.387	3.646	2.814
Beneficis per operacions financeres	355	527	280	582
Total d'ingressos	86.870	44.409	116.548	44.764
Interessos i càrregues assimilades	69.056	34.177	100.584	32.850
Comissions que s'han de pagar	173	343	199	396
Pèrdues per operacions financeres	1.722	0	78	0
Total de costos	70.951	34.520	100.861	33.246
Marge ordinari	15.919	9.889	15.687	11.518

b) Naturalesa de les operacions

El detall dels saldos de determinats capítols del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis de 2002 i 2001, tenint en compte la naturalesa de les operacions que els produeixen, és:

	2002	2001
Interessos i rendiments assimilats:		
D'entitats de crèdit	123.943	167.263
De la cartera de renda fixa	58.964	58.423
De crèdits sobre clients	1.112.543	1.143.219
Altres productes financers	2.012	1.984
	1.297.462	1.370.889
Comissions percebudes:		
De passius contingents	38.119	36.376
De serveis de cobraments i pagaments	160.030	149.739
De serveis de valors	23.699	28.327
D'altres operacions	100.367	104.554
	322.215	318.996
Resultats d'operacions financeres:		
Renda fixa espanyola i estrangera:		
Cartera de negociació	1.622	1.670
Cartera d'inversió ordinària	(819)	5.689
Renda variable	(20.064)	14.335
Venda d'actius	2.065	1.699
Diferències en canvi i productes derivats	25.813	32.985
	8.617	56.378
Interessos i càrregues assimilades:		
Del Banc d'Espanya	1.692	88
D'entitats de crèdit	84.769	93.689
De creditors	387.438	476.716
D'emprèstits i altres valors negociables	123.106	97.587
Altres interessos	6.327	9.225
	603.332	677.305
Comissions pagades:		
Comissions cedides a altres entitats i corresponsals	25.429	25.709
Corretatges en operacions actives i passives	2	29
Altres comissions	11.716	12.737
	37.147	38.475

c) Resultat d'operacions financeres

La composició del saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis de 2002 i 2001 és la següent:

En milers d'euros	2002	2001
De diferències de canvi	25.072	27.114
Subtotal	25.072	27.114
De la cartera de renda fixa		
Resultat de negociació	1.622	1.670
Resultat d'inversió ordinària	(819)	5.689
Subtotal	803	7.359
De la cartera de renda variable		
Resultat de negociació	28	(4)
Resultat d'inversió ordinària	(20.092)	14.339
Subtotal	(20.064)	14.335
Operacions de futur	741	5.871
Subtotal	741	5.871
De titulitzacions d'actius	2.065	1.699
Subtotal	2.065	1.699
Total	8.617	56.378

d) Despeses generals d'administració de personal

La composició del saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis de 2002 i 2001 és:

En milers d'euros	2002	2001
Sous i salaris	281.687	271.036
Assegurances socials	65.098	62.496
Aportacions a fons de pensions	5.738	5.303
Altres despeses	28.404	22.648
Total	380.927	361.483

La plantilla mitjana per a totes les empreses que formen el Grup és de 7.730 empleats (7.781 empleats el 2001).

La classificació dels empleats del Grup el 31 de desembre per categories és:

Nombre d'empleats	2002	2001
Tècnics	4.407	4.406
Administratius	3.230	3.382
Total	7.637	7.788

e) Despeses generals d'administració: Altres despeses d'administració

En aquest apartat s'inclouen els honoraris que percep PriceWaterhouseCoopers Auditores, S.L. per serveis d'auditoria i altres serveis prestats a Espanya per un import de 389 milers d'euros i per serveis corresponents a sucursals i filials a l'estranger per un import de 345 milers d'euros.

També s'inclouen els honoraris percebuts per altres auditors per serveis d'auditoria i altres serveis prestats a Espanya per un import de 86 milers d'euros i per serveis corresponents a sucursals i filials a l'estranger per un import de 24 milers d'euros.

Així mateix, s'hi inclouen els honoraris percebuts pels serveis prestats per altres societats que utilitzen els serveis de PriceWaterhouseCoopers Auditores, S.L. per un import de 1.011 milers d'euros. També s'hi inclouen els honoraris percebuts pels serveis prestats per altres societats que utilitzen els serveis d'altres auditors per un import de 50 milers d'euros.

f) Amortització i provisions per a insolvències

El detall dels conceptes carregats al compte de resultats en concepte d'amortització i provisions per a insolvències és:

En milers d'euros		
	2002	2001
Dotació de l'exercici al fons de provisió d'insolvència	(212.889)	(191.788)
Recuperació de l'exercici del fons de provisió d'insolvències	87.964	95.947
Amortització de morosos	(4.708)	(2.885)
Recuperacions de morosos amortitzats	15.106	15.427
Recuperació de l'exercici del fons de risc-país	13.444	9.963
Total	(101.083)	(73.336)

g) Beneficis i pèrdues extraordinàries

El desglossament dels Beneficis extraordinaris del Grup és el següent:

En milers d'euros		
	2002	2001
Interessos d'anys anteriors de deutors morosos	6.954	4.856
Beneficis per la venda d'immobles	31.971	7.807
Per recuperacions netes d'altres fons (1)	11.694	7.054
Altres	20.462	20.922
Total	71.081	40.639

(1) En aquest apartat es van incloure, durant l'exercici de 2001, entre altres coses, una dotació extraordinària de 38.650 milers d'euros a un fons per a cobertura de possibles contingències d'operacions creditícies i la reversió del fons per a futures aplicacions per un import de 30.942 milers d'euros dotat l'any anterior (nota 14).

A l'apartat d'Altres s'inclouen, bàsicament, indemnitzacions de pòlisses d'assegurances i també, per a l'exercici de 2001, el benefici obtingut pel traspàs d'activitat de les sucursals de Portugal.

El detall de les Pèrdues extraordinàries del Grup és:

En milers de euros		
	2002	2001
Pèrdues per la venda d'immobles adjudicats	1.988	2.444
Altres pèrdues	17.120	35.676
Total	19.108	38.120

A Altres pèrdues s'inclouen, entre altres coses, les despeses d'immobles adjudicats, les pèrdues per vendes d'accions pròpies i la pèrdua comptable per la venda de filials de Banco Herrero, S.A. L'exercici de 2001, s'inclouen, bàsicament, les despeses d'immobles d'immobles adjudicats i les despeses corresponents a dotacions extraordinàries a fons de pensions per un import de 25.808 milers d'euros.

h) Constitució de BanSabadell Grup, A.I.E.

L'agrupació d'interès econòmic BanSabadell Grup, A.I.E. està constituïda per les societats Banc de Sabadell, S.A., Sabadell Banca Privada, S.A., BanSabadell Inversió, S.A., S.G.I.I.C., BanSabadell Pensions, E.G.F.P., S.A., BanSabadell Vida, S.A., BanSabadell Hipotecària, E.F.C., S.A., BanSabadell Factoring, E.F.C., S.A., BanSabadell Corredoria d'Assegurances, S.A. i Banco de Asturias, S.A.

El 31 de desembre de 2002, el total de despeses facturades per BanSabadell Grup, A.I.E. a totes les societats puja a 16.874 milers d'euros (15.990 milers d'euros el 2001).

i) Retribucions i altres prestacions al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció

Pel que fa a la informació relativa a aquest apartat, d'acord amb les recomanacions més recents de l'informe Aldama, s'expliquen les retribucions individualitzades dels membres del Consell d'Administració incloent tots els conceptes que han rebut pel fet de tenir aquesta condició durant l'exercici de 2002.

Així mateix, en la mateixa línia de transparència sol·licitada per l'informe esmentat, en els conceptes retributius de l'Alta Direcció s'especifiquen els membres que la integren, de manera que s'identifiquen amb els càrrecs executius del Banc, fins i tot els Consellers executius i els Directors i Sotsdirectors Generals, que s'integren al Comitè de Direcció de l'empresa.

Per tant, les retribucions percebudes pels consellers han estat les següents:

En milers d'euros			
	Atencions estatutàries	Compromisos per pensions	Total
Sr. Josep Oliu i Creus	240	36	276
Sr. Bonaventura Garriga i Brutau	153	18	171
Sr. Joan Llonch i Andreu	153	18	171
Sr. Miquel Bósser i Rovira	120	18	138
Sr. Francesc Casas i Selvas	120	18	138
Sr. Héctor Luis Colonques Moreno	120	18	138
Sr. Joan Manuel Desvalls i Maristany	120	18	138
Sr. Esteve M. Faus i Mompert	120	18	138
Sr. Joaquim Folch-Rusiñol i Corachán	120	18	138
Sr. Jorge Manuel Jardim Gonçalves	120	0	120
Sr. Joan M. Nin i Genova	90	13	103
Sr. Josep Permanyer i Cunillera	90	13	103
Total	1.566	206	1.772

Els riscos concedits pel Banc i les societats consolidades al conjunt dels Consellers de la societat dominant i el finançament concedit a empreses, que no formen part del Grup, en què aquests Consellers ocupen un càrrec de responsabilitat, o hi tenen una participació significativa, puja a 45.813 milers d'euros (89.644 milers d'euros el 2001), concedits en condicions de mercat a un tipus d'interès mitjà del 3,81% (4,36% l'exercici de 2001).

Les remuneracions salarials de l'Alta Direcció pugen a 4.776 milers d'euros, les primes pels drets meritats per compromisos per pensions pugen a 828 milers d'euros i integren aquesta Alta Direcció (Comitè de Direcció) les persones següents:

Sr. Josep Oliu i Creus	President Executiu
Sr. Joan M. Nin i Genova	Conseller-Director General
Sr. Josep Permanyer i Cunillera	Conseller-Director General
Sr. Josep Lluís Negro i Rodríguez	Interventor General
Sr. Juan-Cruz Alcalde Merino	Director d'Organització i Recursos
Sr. Juan Antonio Alcaraz García	Director de Banca d'Empreses
Sr. Miquel Montes i Güell	Director de Negoci Electrònic i Tecnologia
Sr. Jaume Puig i Balcells	Director de Banca Comercial
Sr. Josep Tarrés i Busquets	Director de Riscos i Recuperacions
Sr. Francisco Vallejo Vallejo	Director de Banco Herrero
Sr. Tomàs Varela i Muiña	Director de Control
Sr. Eugeni Vilardell i Talló	Director d'Internacional i BS Capital

Nota 25. Més informació

Les operacions globals de l'entitat es regeixen per lleis relatives a la protecció del medi ambient ("lleis mediambientals") i la seguretat i salut del treballador ("lleis sobre seguretat laboral"). L'entitat considera que compleix substancialment aquestes lleis i que manté procediments dissenyats per fomentar i garantir-ne el compliment.

L'entitat ha adoptat les mesures oportunes en relació amb la protecció i la millora del medi ambient i la minimització, si escau, de l'impacte mediambiental i compleix amb la normativa vigent. Durant l'exercici, l'entitat no ha fet inversions de caràcter mediambiental i, a més a més, no s'ha considerat necessari registrar cap dotació per a riscos i despeses de tipus mediambiental atès que no hi ha contingències relacionades amb la protecció i la millora del medi ambient.

Nota 26. Esdeveniments posteriors al tancament de l'exercici

La Direcció del Banc té la intenció d'iniciar els tràmits necessaris per sotmetre a la decisió de la Junta General d'Accionistes del Banc la fusió de Banc de Sabadell, S.A. amb les entitats Banco de Asturias, S.A., BanSabadell Leasing, E.F.C., S.A., Solbank Leasing, E.F.C., S.A. i BanSabadell Factoring, E.F.C., S.A. per mitjà de l'absorció per la primera de la resta de societats.

Així mateix, la Direcció també té la intenció d'adquirir l'activitat bancària de la societat Activo-Bank, S.A. i totes les marques que ostenten en propietat.

Nota 27. Quadre de finançament

A continuació es presenta el quadre de finançament corresponent als exercicis de 2002 i 2001.

En milers d'euros

Orígens	2002	2001
1. Recursos generats de les operacions	636.321	445.852
Benefici net de l'exercici	231.175	225.885
Imports que, tot i disminuir el benefici, no impliquen aplicació de fons:		
Dotació neta a provisions:		
Per a insolvències	124.925	96.063
Per a risc-país	0	0
Per a pensions	8.517	13.692
Amortitzacions immobilitzat immaterial	70.358	14.201
Amortitzacions immobilitzat material	45.880	95.277
Amortització fons de comerç	127.113	0
Dotació sanejament d'immobilitzat	0	39
Dotació sanejament accions pròpies	5.481	0
Pèrdues per vendes d'accions pròpies	1.013	695
Pèrdues per vendes de participacions permanents	21.859	0
2. Aportacions externes al capital	26.350	695.540
2.1. En emissió d'accions, quotes participatives o aportacions	0	672.772
Ampliació de capital	0	672.772
2.2. Conversió d'accions en títols de renda fixa	0	0
2.3. Venda d'accions pròpies	26.350	22.768
3. Títols subordinats emesos (increment net)	0	0
4. Inversió menys finançament al Banc d'Espanya i ECA (variació neta)	1.625.727	56.122
Bancs centrals i entitats de crèdit (net)	1.625.727	56.122
5. Inversió creditícia (disminució neta)	0	0
6. Títols de renda fixa (disminució neta)	0	0
Valors de renda fixa	0	0
7. Títols de renda variable no permanent (disminució neta)	103.163	0
8. Creditors (increment net)	259.801	4.915.558
Dèbits a clients	259.801	4.915.558
9. Emprèstits (increment net)	948.608	877.773
Dèbits representats per valors negociables	657.608	576.571
Passius subordinats	291.000	301.202
10. Venda d'inversions permanents	52.440	46.769
10.1. Venda de participacions en empreses del Grup i associades	(18.306)	221
Venda d'immobilitzat financer	(18.306)	221
10.2. Venda d'elements d'immobilitzat material i immaterial	70.746	46.548
Venda d'actius permanents	70.746	46.548
Immobilitzat immaterial	0	0
11. Altres conceptes actius menys passius (variació neta)	0	36.667
Altres actius i passius (net)	0	36.667
12. Altres conceptes propis de la consolidació	331.155	(15.059)
Diferència negativa de consolidació	1.926	205
Interessos minoritaris	0	9.877
Increment net en reserves de la matriu	0	22.682
Increment net en reserves per societats consolidades	0	(47.823)
Fons de comerç de consolidació	329.229	0
Total	3.983.565	7.059.222

Aplicacions	2002	2001
1. Recursos aplicats en les operacions	318.651	97.596
Dividend corresponent a l'any anterior	102.001	74.441
Dividend entre empreses del Grup	0	0
Beneficis per venda d'actius permanents	29.983	5.363
Beneficis per venda de participacions financeres	0	142
Reversió diferència negativa de consolidació	1.803	0
Disponibilitat d'altres fons específics	350	770
Disponibilitat del fons risc-país	13.444	8.163
Disponibilitat per sanejament cartera de valors	36.745	8.717
Disponibilitat fons genèrics	126.168	0
Disponibilitat sanejament d'immobilitzat	8.157	0
2. Reemborsament de participacions en el capital	42.671	27.246
2.1. Per reducció del capital	0	0
2.2. Per adquisició d'accions pròpies	42.671	27.246
3. Títols subordinats emesos	0	0
4. Inversió menys finançament al Banc d'Espanya i ECA (variació neta)	0	0
Bancs centrals i entitats de crèdit (net)	0	0
5. Inversió creditícia (increment net)	2.092.849	6.014.679
Inversions creditícies	2.092.849	6.014.679
6. Títols de renda fixa (increment net)	504.611	79.720
Valors de renda fixa	504.611	79.720
7. Títols de renda variable no permanent (increment net)	0	69.230
Renda variable	0	69.230
8. Creditors (disminució neta)	0	0
9. Emprèstits (disminució neta)	0	0
Passius subordinats	0	0
10. Adquisició d'inversions permanents	197.415	402.130
10.1. Compra de participacions en empreses del Grup i associades	80.208	128.961
Adquisició neta de participacions en empreses del Grup i associades	80.208	128.961
Exercici	2002	2001
Altes	70.398	116.488
Altres	9.810	12.473
10.2. Compra d'elements d'immobilitzat material i immaterial	117.207	273.169
Adquisició d'actius permanents	85.175	227.671
Exercici	2002	2001
Altes	90.039	222.914
Altres	(4.864)	4.757
Immobilitzat immaterial	32.032	45.498
11. Altres conceptes actius menys passius (variació neta)	383.739	0
Altres actius i passius (net)	383.739	0
12. Altres conceptes propis de la consolidació	443.629	368.621
Interessos minoritaris	49.340	0
Fons de comerç de consolidació	0	364.282
Disminució neta en reserves de la matriu	384.744	0
Disminució neta en reserves per societats consolidades	235	0
Pèrdues en societats consolidades	9.310	4.339
Total	3.983.565	7.059.222

ANNEX: SOCIETATS DEL GRUP BANC SABADELL EL 31 DE DESEMBRE DE 2001

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		
			Directe	Indirecte	Total
Consolidades per integració global					
Banc de Sabadell, S.A.	Banca	Sabadell	-	-	-
Balleron Corporation Serviços, S.A.	Societat instrumental i de cartera	Madeira	-	99,74	99,74
BanAsturias Leasing, E.F.C., S.A.	Lising	Sabadell	-	99,64	99,64
Banco de Asturias, S.A.	Banca	Oviedo	99,64	-	99,64
Banco Herrero, S.A.	Banca	Oviedo	99,74	-	99,74
BancSabadell d'Andorra , S.A.	Banca	Andorra la Vella	50,97	-	50,97
BanSabadell CAF, Ltd.	Gestió de fons d'inversió	George Town	100,00	-	100,00
BanSabadell Factoring, E.F.C., S.A.	Facturatge	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Finance, S.A.	Finançament	Ginebra	100,00	-	100,00
BanSabadell Finanziaria Spa.	Finançament	Milà	100,00	-	100,00
BanSabadell Grup, A.I.E.	Serveis	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Hipotecària, E.F.C., S.A.	Préstecs hipotecaris	Sabadell	100,00	-	100,00
Bansabadell Holding, S.L.	Inversió mobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.	Inversió mobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Inversió, S.A., S.G.I.I.C.	Gestió de fons d'inversió	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Leasing, E.F.C., S.A.	Lising	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Pensions, E.G.F.P., S.A.	Gestió de fons de pensions	Sabadell	100,00	-	100,00
Difusión de la Propiedad Inmobiliaria, S.A.	Inmobiliària	Oviedo	-	99,64	99,64
Entidad Gestora Minera, S.L.	Societat gestora minera	Oviedo	-	99,74	99,74
Europea d'Inversions i Rendes, S.L.	Inmobiliària	Madrid	100,00	-	100,00
Europea Pall Mall Ltd.	Inmobiliària	Londres	-	100,00	100,00
e-Xtend Force, S.A.	Serveis informàtics	Barcelona	98,00	1,00	99,00
Gestora Plan H.F. 94, S.L.	Societat gestora minera	Oviedo	-	99,74	99,74
Herrero International, S.A.R.L.	Societat instrumental i de cartera	Luxemburg	-	99,74	99,74
Herrero Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Gestió de fons de pensions	Oviedo	-	99,74	99,74
Inmobiliària Sotecón, S.A.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Inmobiliaria Tietar, S.A.	Inmobiliària	Madrid	-	99,74	99,74
Inversiones Herrero,S.A.,S.I.M.	Societat d'inversió	Oviedo	-	49,96	49,96
Promociones y Financiaciones Herrero, S.A.	Societat instrumental i de cartera	Oviedo	-	99,74	99,74
Sabadell Banca Privada, S.A.	Banca	Barcelona	100,00	-	100,00
Sabadell d'Andorra Borsa, S.A.	Gestió d'inversió mobiliària	Andorra la Vella	-	50,97	50,97
Sabadell d'Andorra Inversions Societat Gestora, S.A.	Gestió de fons d'inversió	Andorra la Vella	-	50,97	50,97
Sabadell International Capital, Ltd.	Finançament	George Town	100,00	-	100,00
Sabadell International Equity, Ltd. (a)	Finançament	George Town	-	-	-
Sabadell International Finance, Ltd.	Finançament	George Town	100,00	-	100,00
Solbank Leasing, E.F.C., S.A.	Lising	Sabadell	100,00	-	100,00
Solintec, S.A.	Tractament de dades	Sant Fruitós de Bages	100,00	-	100,00
Valores Mobiliarios Herrero, S.A., S.I.M.	Societat d'inversió	Oviedo	-	45,85	45,85
Vidanorte, S.A.	Societat gestora minera	Oviedo	-	99,74	99,74
Total					
Consolidades per integració proporcional					
Activobank, S.A.	Banca	Madrid	45,82	-	45,82
Aurica XXI, S.C.R., S.A.	Societat de capital-risc	Barcelona	50,00	-	50,00
Banco Herrero y "la Caixa". U.T.E.	Societat gestora minera	Oviedo	-	49,87	49,87
Ibersecurities, S.A. Agencia de Valores y Bolsa	Agència de valors i borsa	Madrid	-	45,82	45,82
Total					
Consolidades per posada en equivalència (1)					
Activobank Mediación, Correduría de Seguros	Corredoria d'assegurances	Madrid	-	45,82	45,82
Banco Comercial Português, S.A. (d)	Banca	Porto	-	3,37	3,37
Banco del Bajío, S.A. (b)	Banca	León (Mèxic)	9,85	-	9,85
BanSabadell Corredoria d'Assegurances, S.A.	Corredoria d'assegurances	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Réassurances, S.A.	Assegurances	Luxemburg	66,67	33,33	100,00
BanSabadell Vida, S.A. d'Assegurances i Reassegurances	Assegurances	Sabadell	100,00	-	100,00
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	Elèctrica	Merindad Valdivieso	-	20,00	20,00
Cajastur Gestión SGIC, S.A.	Gestora de fons d'inversió	Madrid	-	13,75	13,75
Cajastur Pensiones SGFP, S.A.	Gestora de fons de pensions	Madrid	-	13,75	13,75
Cajastur Servicios Financieros, S.A.	Serveis financers	Madrid	-	13,75	13,75
Centro Financiero B.H.D., S.A. (c)	Serveis financers	Santo Domingo	20,03	-	20,03
Colinas Nueva Andalucía, S.A.	Inmobiliària	Oviedo	-	99,74	99,74
Compañia d'Aigües de Sabadell, S.A. (d)	Serveis	Sabadell	5,67	-	5,67
Compañia de Cogeneración del Caribe, S.L.	Elèctrica	Barcelona	-	100,00	100,00
Compañia de Electricidad y Cogeneración de Uvero, S.A.	Elèctrica	Higuey (Rep. Domin.)	-	22,80	22,80
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L. (b)	Elèctrica	Saragossa	-	65,60	65,60
Correduría de Seguros Grupo Herrero, S.A.	Corredoria d'assegurances	Oviedo	-	99,74	99,74
Dexia Banco Local, S.A.	Banca	Madrid	40,00	-	40,00
Espais, Apex & Landscape, S.L. (b)	Inmobiliària	Barcelona	-	49,50	49,50
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	Elèctrica	Madrid	-	50,00	50,00
e-Xtend Now, S.R.L.(d)	Serveis	Barcelona	50,00	-	50,00
Financiera Iberoamericana, S.A.	Finançament	L'Habana	66,67	-	66,67
FS Col·laboració i Assistència, S.A.	Serveis	Barcelona	-	35,00	35,00
Hidroeléctrica de Quirós, S.A.(b)	Elèctrica	Quirós	-	38,00	38,00
Hobalear, S.A.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Homapla, S.L.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Homarta, S.L.(d)	Inmobiliària	Sabadell	-	50,00	50,00
Inmobiliaria Asturiana, S.A.	Inmobiliària	Oviedo	-	99,33	99,33
Inmobiliaria Sil, S.A.	Inmobiliària	Madrid	-	99,74	99,74
Interliment, S.A.	Alimentària	Montornès del Vallès	-	30,00	30,00
Landscape Arcisa Cantàbric, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Augusta, S.L.	Inmobiliària	Sabadell	-	100,00	100,00
Landscape Corsan, S.L.	Inmobiliària	Madrid	-	50,00	50,00
Landscape Espais Promocions, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Europrojectes, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Grupo Lar, S.L.	Inmobiliària	Madrid	-	50,00	50,00
Landscape Inversions, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	100,00	-	100,00
Landscape Proingru Pinetons, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Proingru, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Promocions Immobiliàries, S.L.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Landscape Serveis Immobiliaris, S.A.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Landscape Toro, S.L.	Inmobiliària	Cerdanyola	-	50,00	50,00
Landscape Valterna, S.L.	Inmobiliària	Sabadell	-	100,00	100,00
Landscape Vertex, S.L.	Inmobiliària	Barcelona	-	50,00	50,00
Logistic Financial Network, S.L. (d)	Serveis informàtics	Barcelona	50,00	-	50,00
Managerland, S.A.	Serveis	Barcelona	50,00	-	50,00
Minicentrals Hidroelèctriques, S.A.	Elèctrica	Barcelona	-	25,00	25,00
Multibarter Mexicana, S.A.	Serveis	Mèxic	100,00	-	100,00
Primnou, S.L. (b)	Inmobiliària	Vilafranca del Penedès	65,83	-	65,83
Profin. Análisis y Selección de Fondos, S.L.	Serveis financers	Madrid	-	15,64	15,64
Promociones Argañosa, S.L.	Inmobiliària	Oviedo	-	99,33	99,33
Representaciones Sabadell, S.A.	Serveis	Mèxic	-	100,00	100,00
SBD Creixent, S.A.	Inmobiliària	Sabadell	20,00	-	20,00
Serveis Reunits, S.A.	Serveis	Sabadell	100,00	-	100,00
Sinía XXI, S.A.	Serveis	Barcelona	-	50,00	50,00
Sistema 4B, S.A. (b)	Serveis	Madrid	7,83	-	7,83
Societat de Cartera del Vallès, S.A.	Inversió mobiliària	Sabadell	26,52	-	26,52
Tecnocredit, S.A. (b)	Serveis	Barcelona	50,00	-	50,00
World Trade Area, S.A. (d)	Serveis	Barcelona	30,00	-	30,00
Total					
Diferències de conversió					
Ajustos de consolidació					
Total					

(a) D'aquesta societat es posseeix el 100% dels drets de vot. Cal llegir la nota 19.
(b) Dades amb data 30/11/2001.
(c) Dades amb data 31/12/2000.
(d) Dades amb data 30/09/2001.

(e) Dades amb data 31/10/01.
(1) Societats consolidades per posada en equivalència atesa la seva activitat o pel fet de no intervenir en la gestió d'aquestes.
(2) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi *fixing* a la data del balanç.

(3) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compte pagats al Grup durant l'exercici.
(4) Resultats pendents d'aprovació per les respectives Juntes Generals d'Accionistes.

Dades de la societat (2)				Aportació a les reserves (pèrdues en societats consolidades)		Aportació a interessos minoritaris	Aportació al resultat consolidat		Tributació consolidada
Capital	Reserves	Resultat (4)	Dividends pagats (3)	Inversió neta del Grup			Grup	Minoria	
102.001	2.025.305	157.771	-	3.163	-	-	157.770	-	Sí
48	20.622	540	-	3.140	-	-	539	-	No
3.185	3.122	287	210	6.025	3.122	-	287	-	Sí
16.904	40.613	4.804	1.681	53.582	8.310	206	4.790	-	Sí
23.124	200.925	38.180	-	679.662	(4.079)	47.965	38.090	14	No
30.068	(2.823)	(2.664)	-	15.325	(1.452)	13.372	(1.312)	(1.322)	No
567	402	189	-	378	354	-	189	-	No
7.814	4.969	110	-	7.814	4.969	-	110	-	Sí
3.371	8.511	1.951	-	2.349	7.815	-	1.951	-	No
516	28	15	-	516	29	-	15	-	No
-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sí
24.040	25.002	9.189	-	24.040	25.002	-	9.189	-	Sí
330.339	(1)	(3.702)	-	330.339	(1)	-	(3.702)	-	Sí
15.025	409	1.020	-	15.025	606	-	1.020	-	Sí
601	23.459	15.453	-	606	23.486	-	15.453	-	Sí
5.409	30.657	7.735	-	12.042	22.220	-	7.735	-	Sí
7.813	9.025	2.606	-	7.813	9.025	-	2.606	-	Sí
60	127	(50)	-	331	62	-	(50)	-	Sí
6	-	-	-	6	-	-	(73)	-	No
26.085	15.040	(84)	-	43.490	1.829	-	(84)	-	No
21.983	(1.545)	(593)	-	17.671	(1.183)	-	(593)	-	No
61	-	1	-	60	-	1	1	-	Sí
3	-	-	-	3	-	-	53	-	No
429	3.623	(113)	-	1.114	-	-	(114)	-	No
751	2.454	669	-	751	-	-	668	-	No
60	524	10	-	58	526	-	10	-	Sí
1.352	2.445	(13)	-	3.305	-	-	(55)	-	No
8.567	67.592	(839)	-	12.290	-	-	(421)	(419)	No
3.456	261	2	-	3.336	-	-	1	-	No
18.060	18.888	3.719	-	18.030	18.918	-	3.719	-	Sí
31	-	2	-	31	-	-	1	-	No
30	-	13	-	30	-	-	7	-	No
1	(305)	81	-	-	(259)	-	81	-	No
250.001	270	11.539	-	-	-	250.270	-	11.539	No
1	423	22	-	-	423	-	22	-	No
6.911	5.318	1.230	-	10.535	3.674	-	1.230	-	Sí
240	691	47	-	240	798	-	47	-	Sí
3.612	15.544	(981)	-	2.883	-	-	(451)	(531)	No
60	-	-	-	160	-	-	(16)	-	No
				1.891	1.276.143	124.194	311.814	238.713	9.371
127.906	-	(23.912)	-	58.610	-	-	(10.986)	-	No
10.000	(102)	(637)	-	5.000	(51)	-	(319)	-	No
601	(323)	(202)	-	300	-	-	(101)	-	No
1.050	6.042	1.102	-	35.178	-	-	112	-	No
				-	99.097	(51)	-	(11.294)	-
60	-	-	-	27	-	-	-	-	No
2.326.715	(574.739)	515.854	-	406.357	(81.605)	-	17.928	-	No
73.789	4.300	4.472	-	7.671	235	-	480	-	No
60	1.980	2.246	2.404	120	1.589	-	2.246	-	Sí
4.002	-	-	-	4.002	-	-	-	-	No
34.858	22.285	9.977	-	35.368	22.284	-	10.301	-	Sí
1.503	(163)	(474)	-	411	11	-	(92)	-	No
2.440	1.272	304	-	1.670	-	-	28	-	No
1.372	60	63	-	635	-	-	-	-	No
3.913	1.427	367	-	1.784	-	-	-	-	No
61.029	36.332	17.002	3.107	30.834	305	-	4.412	-	No
1.052	287	11	-	1.502	-	-	10	-	No
7.551	10.632	1.186	46	505	480	-	84	-	No
2.932	72	5	-	3.007	(2)	-	5	-	Sí
3.312	-	(718)	-	1.487	(66)	-	(163)	-	No
2.524	303	(50)	-	4.842	(58)	-	(49)	-	No
60	226	34	-	149	-	-	33	-	No
36.061	-	1.171	-	20.825	-	-	90	-	No
1.803	-	20	-	3.816	-	-	7	-	No
3.305	473	1.212	-	6.010	-	-	-	-	No
2.500	240	(2.068)	-	1.250	(141)	-	(1.150)	-	No
6.808	488	751	-	4.415	141	-	527	-	No
600	1	(721)	-	361	(38)	-	(195)	-	No
90	1.053	288	68	322	68	-	82	-	No
60	19	9	-	60	19	-	9	-	Sí
60	(239)	1	-	60	(239)	-	1	-	Sí
510	1	(17)	-	480	-	-	(12)	-	No
198	633	36	-	4.980	-	-	51	-	No
619	(174)	249	-	522	-	-	248	-	No
2.975	3.000	1.739	-	4.688	-	-	359	-	No
1.220	6	(217)	-	610	3	-	(109)	-	No
60	(28)	1.098	-	63	(128)	-	1.098	-	Sí
4.512	(24)	(70)	-	2.256	(12)	-	(35)	-	No
60	(13)	1	-	30	(7)	-	-	-	No
1.000	-	(61)	-	500	(1)	-	(31)	-	No
2.405	(128)	(142)	-	1.202	(64)	-	(71)	-	No
61.102	20	1.372	-	61.102	20	-	1.372	-	Sí
58	122	844	380	29	61	-	261	-	No
1.822	233	141	63	911	33	-	70	-	No
3	-	3.689	-	3	113	-	3.689	-	Sí
15.870	(97)	136	-	15.870	(167)	-	136	-	Sí
150	-	14	-	75	-	-	(8)	-	No
60	(110)	(197)	-	231	(99)	-	(197)	-	Sí
3.006	(77)	(921)	-	1.503	(39)	-	(461)	-	No
1.800	-	(546)	-	900	-	-	(364)	-	No
1.000	(11)	(1.815)	-	500	(6)	-	(1.534)	-	No
1.845	6.824	269	-	2.985	(109)	-	66	-	No
1.237	44	14	-	597	414	-	14	-	No
945	4	(25)	-	622	(203)	-	-	-	No
330	-	(5)	-	51	-	-	(2)	-	No
812	387	16	-	941	-	-	-	-	No
-	-	-	-	-	-	-	-	-	No
600	-	-	-	120	-	-	-	-	No
60	15	1	-	66	8	-	1	-	Sí
6.000	11	1	-	1.800	5	-	-	-	No
2.564	14.147	6.286	419	8.749	(157)	-	537	-	No
2.408	4.099	(343)	63	421	1.314	-	(91)	-	No
60	49	85	-	30	24	-	5	-	No
1.000	113	(168)	-	270	(27)	-	(64)	-	No
				6.550	650.597	(56.041)	39.522	-	
				-	-	11.849	-	-	
				-	-	-	(50.431)	-	
				8.441	2.025.837	79.951	311.814	216.510	9.371

ANNEX: SOCIETATS DEL GRUP BANC SABADELL EL 31 DE DESEMBRE DE 2002

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		
			Directe	Indirecte	Total
Consolidades per integració global					
ActivoBank, S.A.	Banca	Madrid	100,00	-	100,00
Banc de Sabadell, S.A.	Banca	Sabadell	-	-	-
Ballerton Corporation Serviços, S.A.	Societat instrumental i de cartera	Madeira	-	100,00	100,00
Banasturias Leasing, E.F.C., S.A.	Lísing	Sabadell	-	99,65	99,65
Banco de Asturias, S.A.	Banca	Oviedo	99,65	-	99,65
BancSabadell d'Andorra , S.A.	Banca	Andorra la Vella	50,97	-	50,97
BanSabadell CAF, Ltd.	Gestió de fons d'inversió	George Town	100,00	-	100,00
BanSabadell Factoring, E.F.C., S.A.	Facturatge	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Finance, S.A.	Finançament	Ginebra	100,00	-	100,00
BanSabadell Finanziaria Spa.	Finançament	Milà	100,00	-	100,00
BanSabadell Grup, A.I.E.	Serveis	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Hipotecària, E.F.C., S.A.	Préstecs hipotecaris	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Holding, S.L.	Inversió mobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.	Inversió mobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Inversió, S.A., S.G.I.I.C.	Gestió de fons d'inversió	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Leasing, E.F.C., S.A.	Lísing	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Pensions , E.G.F.P., S.A.	Gestió de fons de pensions	Sabadell	100,00	-	100,00
Difusión de la Propiedad Inmobiliaria, S.A.	Inmobiliària	Oviedo	-	99,65	99,65
Entidad Gestora Minera, S.L.	Societat gestora minera	Oviedo	100,00	-	100,00
Europea de Inversiones y Rentas, S.L.	Inmobiliària	Madrid	100,00	-	100,00
Europea Pall Mall Ltd.	Inmobiliària	Londres	-	100,00	100,00
Gestora Plan HF94, S.L.	Societat gestora minera	Oviedo	100,00	-	100,00
Herrero International, S.A.R.L.	Societat instrumental i de cartera	Luxemburg	-	100,00	100,00
Herrero Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Gestió de fons de pensions	Oviedo	100,00	-	100,00
Ibersecurities, S.A. Agencia de Valores y Bolsa	Agència de valors i borsa	Madrid	-	100,00	100,00
Inmobiliària Sotecdñ, S.A.	Inmobiliària	Sabadell	100,00	-	100,00
Inmobiliaria Tietar, S.A.	Inmobiliària	Madrid	100,00	-	100,00
Promociones y Financiaciones Herrero, S.A.	Societat instrumental i de cartera	Oviedo	100,00	-	100,00
Sabadell Banca Privada, S.A.	Banca	Barcelona	100,00	-	100,00
Sabadell d'Andorra Borsa, S.A.	Gestió inversió mobiliària	Andorra la Vella	-	50,97	50,97
Sabadell d'Andorra Inversions Societat Gestora, S.A.	Gestió de fons d'inversió	Andorra la Vella	-	50,97	50,97
Sabadell International Capital, Ltd.	Finançament	George Town	100,00	-	100,00
Sabadell International Equity, Ltd. (a)	Finançament	George Town	-	-	-
Sabadell International Finance, Ltd.	Finançament	George Town	100,00	-	100,00
Solbank Leasing, E.F.C., S.A.	Lísing	Sabadell	100,00	-	100,00
Solintec, S.A.	Tractament de dades	Sant Fruitós de Bages	100,00	-	100,00
Vidanorte, S.A.	Societat gestora minera	Oviedo	100,00	-	100,00
Total					
Consolidades per integració proporcional					
Aurica XXI, S.C.R., S.A.	Societat de capital risc	Barcelona	50,00	-	50,00
Banco Herrero y "la Caixa", U.T.E.	Societat gestora minera	Oviedo	50,00	-	50,00
Financiera Iberoamericana, S.A.	Finançament	L'Havana	50,00	-	50,00
Total					

(a) D'aquesta societat es posseeix el 100% dels drets de vot (nota 19).

Dades de la societat (2)				Inversió neta del Grup	Aportació a les reserves (pèrdues en societats consolidades)	Aportació a interessos minoritaris	Aportació al resultat consolidat		Tributació consolidada
Capital	Reserves	Resultat (4)	Dividends pagats (3)				Grup	Minoria	
157.906	(23.975)	(40.422)	-	130.510	(11.418)	-	(40.422)	-	No
102.001	1.687.708	200.017	8.771	-	-	-	200.814	-	Sí
50	21.160	451	-	3.140	540	-	451	-	No
3.185	3.199	178	133	6.025	3.199	-	178	-	Sí
16.904	41.175	4.614	1.679	53.583	8.794	219	4.594	20	Sí
30.068	(5.462)	(1.098)	-	15.326	(2.763)	12.052	(560)	(505)	No
477	497	99	-	378	544	-	99	-	No
7.814	5.080	996	-	7.814	5.080	-	996	-	Sí
3.443	10.562	1.282	-	2.349	9.648	-	1.282	-	No
516	32	(54)	-	513	36	-	(54)	-	No
-	-	-	-	-	-	-	-	-	No
24.040	26.192	4.499	8.000	24.040	26.192	-	4.499	-	Sí
330.340	(3.703)	(6.184)	-	330.340	8.225	-	(6.184)	-	Sí
15.025	1.430	(607)	-	15.025	1.468	-	(607)	-	Sí
601	28.913	11.184	10.000	607	28.908	-	11.184	-	Sí
5.409	38.393	4.599	-	12.043	29.956	-	4.599	-	Sí
7.813	11.632	2.363	-	7.813	11.632	-	2.363	-	Sí
60	78	2	-	332	13	-	2	-	Sí
6	1	-	-	7	-	-	-	-	Sí
31.765	14.956	9.287	-	49.169	1.746	-	9.287	-	Sí
20.564	(3.035)	(196)	-	17.672	(2.882)	-	(196)	-	No
3	-	-	-	3	-	-	-	-	Sí
429	3.510	69	-	1.114	(113)	-	69	-	No
751	3.123	478	-	3.206	669	-	478	-	Sí
1.050	7.146	1.932	-	76.794	248	-	1.932	-	No
60	536	13	-	58	537	-	13	-	Sí
1.352	2.432	950	-	3.797	(13)	-	950	-	Sí
3.456	263	(3)	-	24.185	2	-	(3)	-	Sí
18.060	19.608	1.097	3.000	18.030	19.638	-	1.097	-	Sí
31	2	6	-	31	1	-	3	-	No
30	14	64	-	30	7	-	33	-	No
1	(223)	36	-	1	(173)	-	36	-	No
250.001	207	11.244	-	1	-	250.207	-	11.244	No
1	579	286	-	1	579	-	286	-	No
6.911	6.549	814	-	10.536	4.905	-	814	-	Sí
240	740	(31.156)	-	240	740	-	(31.156)	-	Sí
60	-	(2)	-	161	-	-	(2)	-	Sí
				31.583	814.874	145.945	262.478	166.875	10.759
10.000	(900)	(1.055)	-	5.000	(450)	-	(528)	-	No
601	(525)	(369)	-	309	(101)	-	(184)	-	No
6.580	64	762	511	3.823	(30)	-	417	-	No
				511	9.132	(581)	-	(295)	-

(2) Les societats estrangeres estan convertides a euros al tipus de canvi *fixing* a la data del balanç.

(3) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compte pagats al Grup durant l'exercici.

(4) Resultats pendents d'aprovació per les respectives Juntes Generals d'Accionistes.

ANNEX: SOCIETATS DEL GRUP BANC SABADELL EL 31 DE DESEMBRE DE 2002 (continuació)

En milers d'euros

			Percentatge de participació		
Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Directe	Indirecte	Total
Consolidades per posada en equivalència (1)					
Activobank Mediación, Correduría de Seguros	Corredoria d'assegurances	Madrid	-	100,00	100,00
Banco Comercial Português, S.A.	Banca	Porto	-	3,12	3,12
Banco del Bajío, S.A.	Banca	León (Mèxic)	9,85	-	9,85
BanSabadell Corredoria d'Assegurances, S.A.	Corredoria d'assegurances	Sabadell	100,00	-	100,00
BanSabadell Réassurances, S.A.	Assegurances	Luxemburg	66,72	33,28	100,00
BanSabadell Vida, S.A. d'Assegurances i Reassegurances	Assegurances	Sabadell	100,00	-	100,00
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	Elèctrica	Merindad Valdivieso	-	20,00	20,00
Cajastur Gestión S.G.I.I.C., S.A.	Gestora de fons d'inversió	Madrid	-	30,00	30,00
Cajastur Pensiones S.G.F.P., S.A.	Gestora de fons de pensions	Madrid	-	30,00	30,00
Cajastur Servicios Financieros, S.A.	Serveis financers	Madrid	-	30,00	30,00
Centro Financiero B.H.D., S.A.	Serveis financers	Santo Domingo	20,03	-	20,03
Colinas de Nueva Andalucía, S.A.	Immobil·lària	Oviedo	100,00	-	100,00
Compañia d'Aigües de Sabadell, S.A.	Serveis	Sabadell	5,67	-	5,67
Compañia de Cogeneración del Caribe, S.L.	Elèctrica	Barcelona	-	100,00	100,00
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L.	Elèctrica	Saragossa	-	65,60	65,60
Derivats Forestals, S.A.	Indústria química	Barcelona	-	45,00	45,00
Dexia Sabadell Banco Local, S.A.	Banca	Madrid	40,00	-	40,00
Espais Landscape Diagonal Mar, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	49,50	49,50
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	Elèctrica	Madrid	-	50,00	50,00
e-Xtend Force, S.A.	Serveis informàtics	Barcelona	98,00	1,40	99,40
e-Xtend Now, S.R.L.	Serveis	Barcelona	70,00	-	70,00
Formol y Derivados, S.L.	Indústria química	Barcelona	-	45,00	45,00
FS Col·laboració i Assistència, S.A.	Serveis	Barcelona	-	35,00	35,00
Hidroeléctrica de Quirós, S.A.	Elèctrica	Quirós	-	68,80	68,80
Hobalear, S.A.	Immobil·lària	Sabadell	100,00	-	100,00
Homapla, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	100,00	-	100,00
Homarta, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	-	50,00	50,00
Inmobiliaria Asturiana, S.A.	Immobil·lària	Oviedo	99,63	-	99,63
Inmobiliaria Sil, S.A.	Immobil·lària	Madrid	100,00	-	100,00
Interaliment, S.A.	Alimentació	Montornès del Vallès	-	30,00	30,00
Landscape Arcisa Cantàbric, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Augusta, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	-	100,00	100,00
Landscape Corsan, S.L.	Immobil·lària	Madrid	-	50,00	50,00
Landscape Espais Diagonal 0, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Espais Promocions, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Europrojectes, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Grupo Lar, S.L.	Immobil·lària	Madrid	-	50,00	50,00
Landscape Habitat, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Inversions, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	100,00	100,00
Landscape Osuna, S.L.	Immobil·lària	Madrid	-	50,00	50,00
Landscape Parcsud, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	-	50,00	50,00
Landscape Proingru Pinetons, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Proingru, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Landscape Promocions Immobiliàries, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	100,00	-	100,00
Landscape Serveis Immobiliaris, S.A.	Immobil·lària	Sabadell	-	100,00	100,00
Landscape Toro, S.L.	Immobil·lària	Cerdanyola	-	50,00	50,00
Landscape Valterna, S.L.	Immobil·lària	Sabadell	-	100,00	100,00
Landscape Vertix, S.L.	Immobil·lària	Barcelona	-	50,00	50,00
Logistic Financial Network, S.L.	Serveis informàtics	Barcelona	50,00	-	50,00
Managerland, S.A.	Serveis	Barcelona	50,00	-	50,00
Minicentrals Hidroelèctriques, S.A.	Elèctrica	Barcelona	-	80,00	80,00
Multibarter Mexicana, S.A.	Serveis	Mèxic	100,00	-	100,00
Profim. Análisis y Selección de Fondos, S.L.	Serveis financers	Madrid	-	34,13	34,13
Promociones Argañosa, S.L.	Immobil·lària	Oviedo	-	99,63	99,63
Representaciones Sabadell, S.A.	Serveis	Guatemala	-	100,00	100,00
SBD Creixent, S.A.	Immobil·lària	Sabadell	20,00	-	20,00
Serveis Reunits, S.A.	Serveis	Sabadell	100,00	-	100,00
Sinia XXI, S.A.	Serveis	Barcelona	-	50,00	50,00
Sistema 4B, S.A.	Serveis	Madrid	7,83	-	7,83
Societat de Cartera del Vallès, S.A.	Inversió mobiliària	Sabadell	26,52	-	26,52
Tecnocredit, S.A.	Serveis	Barcelona	50,00	-	50,00
World Trade Area, S.A.	Serveis	Barcelona	30,00	-	30,00
Total					
Diferències de conversió					
Ajustos de consolidació					
Total					

(1) Societats consolidades per posada en equivalència a raó de la seva activitat o per no poder intervenir a la gestió de las mateixes.

Dades de la societat (2)				Inversió neta del Grup	Aportació a les reserves (pèrdues en societats consolidades)	Aportació a interessos minoritaris	Aportació al resultat consolidat		Tributació consolidada
Capital	Reserves	Resultat (4)	Dividends pagats (3)				Grup	Minoria	
60	.	.	.	60	.	.	.	.	No
2.326.715	(923.964)	272.700	11.768	374.883	(73.714)	.	7.915	.	No
63.516	17.651	4.284	.	7.672	716	.	460	.	No
60	2.319	3.077	2.000	120	2.017	.	3.077	.	Sí
4.002	.	.	.	4.002	.	.	.	.	No
43.858	32.387	13.756	.	44.369	32.598	.	13.756	.	Sí
1.503	(638)	215	.	412	(80)	.	47	.	No
2.440	1.303	270	.	2.404	.	.	.	.	No
1.644	124	107	.	1.624	.	.	.	.	No
3.913	24	265	.	1.317	29	.	110	.	No
84.303	28.650	(1.174)	4.211	35.045	414	.	4.381	.	No
1.052	298	4	.	1.495	11	.	4	.	Sí
7.551	11.283	915	50	505	557	.	81	.	No
2.933	78	(38)	.	3.007	4	.	(38)	.	Sí
2.524	296	564	.	4.842	(5)	.	157	.	No
1.406	10.422	467	.	11.885	.	.	342	.	No
48.061	1.171	1.780	.	25.626	90	.	712	.	No
1.803	7	.	26	3.817	(1)	.	.	.	No
2.705	1.902	1.107	.	9.247	31	.	637	.	No
61	2	117	.	60	(2)	.	114	.	Sí
434	.	(1.860)	.	1.798	(1.171)	.	(1.168)	.	No
1.766	44.707	1.038	.	47.936	.	.	818	.	No
600	(1.185)	(394)	.	362	(536)	.	(139)	.	No
90	1.206	575	.	323	104	.	94	.	No
60	29	46	.	60	29	.	46	.	Sí
60	1	2	.	298	(237)	.	2	.	Sí
962	34	61	.	481	(9)	.	31	.	No
198	669	355	.	5.094	36	.	354	.	Sí
619	74	24	.	530	249	.	24	.	Sí
2.975	5.222	921	121	4.689	337	.	301	.	No
1.220	(214)	(145)	.	610	(105)	.	(79)	.	No
60	1.072	20.671	10.000	64	(667)	.	20.671	.	Sí
4.512	(96)	665	.	2.256	(47)	.	333	.	No
60	.	(1)	.	30	.	.	(1)	.	No
1.060	(11)	(180)	.	530	(6)	.	(98)	.	No
1.000	(82)	(38)	.	500	(13)	.	(19)	.	No
2.405	(275)	(91)	.	1.203	(134)	.	(45)	.	No
1.800	.	(21)	.	900	.	.	(11)	.	No
79.229	1.392	1.490	.	81.778	833	.	1.490	.	Sí
3.000	.	.	.	1.500	.	.	.	.	No
2.164	.	.	.	1.082	.	.	.	.	No
58	127	(6)	.	29	64	.	(3)	.	No
1.823	249	486	200	911	41	.	243	.	No
79.813	3.690	7.483	.	79.813	(2.001)	.	7.483	.	Sí
15.870	40	191	.	16.159	(115)	.	191	.	Sí
150	(11)	(94)	.	75	(7)	.	(51)	.	No
60	(306)	334	.	232	(295)	.	334	.	Sí
3.006	(781)	(346)	.	1.503	(501)	.	(173)	.	No
1.800	(637)	(55)	.	900	(368)	.	(37)	.	No
1.000	(1.825)	(219)	.	250	(1.538)	.	(109)	.	No
1.846	6.682	166	.	8.274	189	.	159	.	No
911	49	6	.	597	753	.	6	.	No
405	263	(13)	.	113	4	.	(5)	.	No
812	403	17	.	941	16	.	17	.	Sí
1	1	13	.	1	.	.	2	.	No
600	.	(2)	.	832	.	.	(1)	.	No
60	17	2	.	67	10	.	2	.	Sí
6.000	13	(461)	.	3.000	6	.	(230)	.	No
2.565	14.150	2.672	318	8.750	(137)	.	228	.	No
2.408	3.760	(864)	.	421	1.219	.	(250)	.	No
60	65	326	.	30	32	.	7	.	No
1.000	(211)	(330)	.	270	(67)	.	(108)	.	No
28.694				807.584	(41.367)	.	62.064	.	
.				.	(4.613)	.	.	.	
.				.	.	.	(8.228)	.	
60.788				1.631.590	99.384	262.478	220.416	10.759	

(2) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi *fixing* a la data del balanç.
(3) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compte pagats al Grup durant l'exercici.
(4) Resultats pendents d'aprovació per les respectives Juntes Generals d'Accionistes.

Informe de gestió de l'exercici de 2002

Evolució del negoci i la situació de l'entitat

Resultats

L'any 2002, durant el qual ha entrat en funcionament una nova plataforma tecnològica, el Grup Banc Sabadell ha obtingut un benefici net de 220,4 milions d'euros, un 1,8% més que l'any 2001. Ha estat un exercici complex, emmarcat, d'una banda, per una gran inestabilitat dels mercats financers i uns baixos tipus d'interès i, de l'altra, per les actuacions i l'esforç que el Grup ha fet durant l'any per situar-se en una posició competitiva millor i amortitzar i reduir càrregues futures.

Amb tot, el Grup Banc Sabadell ha tancat el 2002 amb un balanç consolidat de 27.224,22 milions d'euros, un 2,55% més que l'any anterior, i ha avançat amb el doble objectiu de consolidació i de creixement que s'havia fixat per als anys 2002 i 2003.

L'esforç de millora portat a terme durant l'exercici ha comportat un augment de les despeses d'explotació, que, en conjunt, han augmentat un 20,4%, a conseqüència, en bona mesura, dels 117,33 milions d'euros que s'han emprat en despeses de tecnologia i en el desenvolupament i la posada en funcionament de la nova plataforma de sistemes informàtics. Aquesta important actuació estratègica ha assolit, durant l'exercici, la fase àlgida del procés d'implantació, amb un fort impacte en el marge d'explotació, de manera que, en tancar l'exercici, el marge obtingut és de 292 milions d'euros, un 32,6% inferior al del 2001.

Les noves disposicions fiscals que regulen la tributació per la reinversió de les plusvàlues per la venda d'immobles i participacions i l'exteriorització del pla de pensions dels empleats han permès obtenir un estalvi fiscal sobre l'impost de societats de 56,4 milions d'euros, que s'han destinat a sanejaments, amortitzacions i provisions, que han augmentat un 37,8% en relació amb l'any anterior.

La política de control rigorós del risc i el seguiment acurat que se'n fa han permès que, el 31 de desembre de 2002, es mantingui la ràtio de morositat estable, en el 0,47%, una de les millors de la banca espanyola. La cobertura dels crèdits dubtosos és del 351% i és del 373,71% si es tenen en compte les garanties hipotecàries.

Negoci

Fins al 31 de desembre, la inversió bruta a clients ha augmentat un 13,3% fins a arribar als 21.382,66 milions d'euros. En la inversió a clients, sobresurten els préstecs hipotecaris, que augmenten un 26,4%. El finançament a promotors ha crescut un 33% respecte al tancament de l'any 2001 i s'han superat els 959 milions d'euros.

Els recursos gestionats de clients són, el 31 de desembre de 2002, 27.439,34 milions d'euros, un 7% més que un any enrere. Els recursos de clients en balanç totalitzen 20.954,67 milions d'euros, un 6,1% més.

L'important creixement dels productes de banca assegurances és també un fet remarcable de l'exercici: les assegurances han augmentat un 20,4%. En plans i fons de pensions, i malgrat l'impacte negatiu que l'evolució dels mercats financers ha tingut sobre la valoració d'aquests, l'increment interanual ha estat d'un 12,9%.

Per mitjà del lísing s'han finançat inversions per un total de 728 milions d'euros, un 36% dels quals són operacions immobiliàries, cosa que ha permès que el Grup es consolidi com a entitat líder en aquesta modalitat de finançament.

En facturatge s'ha crescut un 22% més que l'any anterior, amb un total de 1.289 milions d'euros en factures cedides al llarg del 2002. En *confirming* s'han fet més de 400.000 pagaments a empreses, amb un volum de negoci de 648 milions d'euros, un 35% més que l'any anterior.

D'altra banda, l'aportació al compte de resultats de les societats que consoliden per posada en equivalència ha estat, aquest exercici, de 45,5 milions d'euros, un 30,4% superior a la de l'any anterior, amb un protagonisme destacat de les societats d'assegurances i del grup immobiliari. En aquest sentit, val la pena destacar que l'any 2002, el Grup, per mitjà de la filial especialitzada Landscape, ha assolit una xifra d'inversió en immobles en lloguer, sòl urbanitzable i promocions, tant industrials com residencials, de 744,14 milions d'euros, un 35,76% més que l'any anterior.

Durant l'exercici de l'any 2002, el Grup Banc Sabadell ha obtingut la certificació ISO 9001/2000 en l'activitat de lísing i en la gestió de queixes i reclamacions del Servei d'Atenció al Client, àmbits en els quals l'objectiu era aconseguir aquesta certificació en la fase pilot del pla de qualitat 2002-2005 que s'ha posat en funcionament.

Gestió de riscos

Risc d'interès

El Comitè d'Actius i Passius estableix i revisa regularment l'estratègia de gestió del risc de tipus d'interès, basant-se en les expectatives d'evolució dels tipus, en els límits aprovats pel Consell d'Administració i en la política comercial del Grup definida pels diferents productes tant d'actiu com de passiu. El risc de tipus d'interès sorgeix de manera inherent a l'activitat comercial pels diferents terminis de venciment o repreciaió d'actius, passius i posicions fora de balanç. Per gestionar aquest risc, s'utilitzen diverses metodologies, com la del GAP de tipus d'interès, que es mostra a continuació i que detalla els volums d'actius i passius agrupats pel seu termini de venciment o repreciaió, depenent de si es tracta d'instruments a tipus fix o a tipus variable, respectivament.

GAP de tipus d'interès (repreciaió o venciment)

En milers d'euros

	Fins 3 mesos	> 3 mesos fins 1 any	> 1 any fins 5 anys	> 5 anys	No sensible	Total
Actiu						
Inversió creditícia	10.775.021	9.027.930	742.243	142.988	0	20.688.182
Mercat monetari	1.224.452	46.491	1.637	0	0	1.272.580
Mercat de capitals	867.700	713.081	80.636	786.872	0	2.448.289
Altres actius	395.703	0	0	0	2.283.209	2.678.912
Total actiu	13.262.876	9.787.502	824.516	929.860	2.283.209	27.087.963

En milers d'euros

	Fins 3 mesos	> 3 mesos fins 1 any	> 1 any fins 5 anys	> 5 anys	No sensible	Total
Passiu						
Recursos de clients	8.453.657	2.727.704	5.499.139	216.321	0	16.896.821
Mercat monetari	1.140.010	149.255	0	0	0	1.289.265
Mercat de capitals	3.101.194	763.531	904.609	2.392	0	4.771.726
Altres passius	244.575	0	0	0	3.885.576	4.130.151
Total passiu	12.939.436	3.640.490	6.403.748	218.713	3.885.576	27.087.963

Aquesta anàlisi permet estimar l'efecte teòric de la variació en els tipus d'interès sobre el marge financer, sota la hipòtesi que tots els tipus d'interès varien en la mateixa mesura i d'una manera sostinguda. En referència al balanç en euros del Grup, si hi hagués un increment immediat de 100 punts bàsics en els tipus d'interès, l'efecte teòric sobre el marge financer dels dotze primers mesos seria un augment del 2,07% (14,77 milions d'euros).

Risc de liquiditat

El Grup aplica una gestió eficient i rigorosa de la liquiditat, basada en criteris de prudència i tenint en compte els fluxos d'ingressos i pagaments derivats tant de l'activitat comercial com de les actuacions als mercats de capitals. En aquest sentit, i a més de l'activitat de captació de dipòsits per mitjà de la xarxa comercial, el Banc Sabadell manté els programes següents per tal d'aconseguir finançament als mercats de capitals:

- Programa d'Euronotes a mitjà i llarg termini (EMTN), des de l'any 1998
- Programa domèstic de Pagarés, des de l'any 2000
- Col·locacions privades de bons a inversors institucionals
- Titulització d'actius
- Mercat Interbancari
- Subhasta del Banc Central Europeu

Risc de crèdit

El procés d'establiment i revisió dels límits de risc creditici amb entitats financeres segueix un criteri d'anàlisi integral, és a dir, considera tot el conjunt de riscos en què s'incorre. Aquests límits són aprovats al Comitè d'Operacions i són controlats contínuament amb la finalitat de detectar anticipadament qualsevol deteriorament en la qualitat creditícia de la contrapart.

Risc de mercat

S'ha continuat portant a terme la política d'inversió amb la màxima prudència dins dels límits de risc aprovats pel Consell d'Administració i s'ha fet un seguiment continuat de totes les inversions. En aquest sentit, el 31 de desembre de 2002, el VaR a deu dies i amb una confiança del 99% era de 8,8 milions d'euros, amb una mitjana, durant tot l'exercici, de 10,44 milions d'euros i un màxim de 12,52 milions d'euros.

Activitats en matèria d'investigació i desenvolupament

Al llarg de l'any 2002 s'ha continuat portant a terme el procés de renovació tecnològica del Grup i s'han aconseguit les fites més significatives del pla iniciat el 2000. Durant aquest exercici s'ha anat desenvolupant la nova plataforma, la qual cosa ha permès superar els límits d'escalabilitat i d'ajustament de nous canals de distribució i, alhora, incrementar la productivitat.

El procés de renovació continuarà durant els anys pròxims, però el Grup disposa ja d'una nova plataforma tecnològica sobre la qual, en tancar l'exercici, es desenvolupa més de la meitat de l'operativa transaccional.

El 2002 ha estat també l'any del desenvolupament i la utilització massiva de la intranet, la xarxa de comunicació interna i de suport electrònic dels processos administratius.

Una altra de les àrees d'atenció ha estat la presència del Grup Banc Sabadell a Internet. Ha començat un projecte, que acabarà el 2003, per adequar la nostra activitat a Internet a l'estratègia multimarca del Grup i reforçar l'oferta, tant en productes com en serveis.

El primer pas en aquest sentit ha estat la posada en funcionament del portal corporatiu –www.grupbancsabadell.com– durant el mes d'octubre passat. El 2003 es preveu una renovació dels portals de totes les marques del Grup, que s'anirà fent de manera progressiva, d'acord amb el calendari establert.

Aquests esforços per millorar la presència de l'entitat a Internet han estat recompensats per una millora constant de la posició del Grup als rànquings de velocitat i disponibilitat de les pàgines web tant en l'àmbit de particulars com en empreses.

Accions pròpies

Durant l'any 2002, el moviment de les accions pròpies adquirides pel Banc ha estat el següent:

	Nombre d'accions	Valor nominal en euros	% Participació	Import en milers d'euros
Existència inicial	273.848	136.924	0,13	4.161
Compres	2.655.782	1.327.891	1,30	41.766
Vendes	1.668.180	834.090	0,81	26.457
Existència final	1.261.450	630.725	0,62	19.470

El cost net el 31 de desembre de 2002 d'aquestes accions pròpies puja a 12.991 milers d'euros.

Del total de les vendes, 56.865 accions ho van ser per fer el bescanvi d'accions als accionistes minoritaris de Banco Herrero, S.A. a conseqüència de l'absorció d'aquesta entitat per Banc de Sabadell, S.A.

Dades de contacte amb el Grup

[Banc Sabadell](#)
Plaça Catalunya, 1
08201 Sabadell
Barcelona

Atenció al client
i informació general:

Telèfon 902 323 555
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 902 323 555](#)

Adreça electrònica
InfoBS@bancsabadell.com

Servei de Relacions
amb els Accionistes:

Telèfon 937 288 882
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 937 288 882](#)

Fax 937 262 693
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 937 262 693](#)

Adreça electrònica
accionista@bancsabadell.com

Relació amb Inversors:

Telèfon 937 289 982
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 937 289 982](#)

Adreça electrònica
InvestorRelations@bancsabadell.com

Gabinet de Premsa:

Telèfon 937 288 872
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 937 288 872](#)

Fax 937 262 693
[Des de l'estranger](#)
[+ 34 937 262 693](#)

Adreça electrònica
BSpress@bancsabadell.com

